

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÜNİVERSİTE ve MİLLİ KÜTÜPHANELERDE
ULUSLARARASI EFEMERA UYGULAMALARI

Dila BATI
2501101355

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Ümit KONYA

Düzeltilmiş Tez

İSTANBUL – 2020

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN;

Adı ve Soyadı : DİLA BATI Numarası : 2501101355
Anabilim Dalı /
Anasanat Dalı / Programı : BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ Danışmanı : PROF.DR ÜMIT KONYA
Tez Savunma Tarihi : 24.02.2020 Saati : 10.00
Tez Başlığı : "ÜNİVERSİTE VE MİLLİ KÜTÜPHANELERDE ULUSLARARASI EFEMERA UYGULAMALARI"

TEZ SAVUNMA SINAVI, İÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 36. Maddesi uyarınca yapılmış,
sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin KABULÜNE OYBİRLİĞİ / ~~OYÇOKLUĞU~~LA karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1-PROF.DR. TUBA KARATEPE		Kabul
2-PROF.DR. ÜMIT KONYA		Kabul
3- DOÇ.DR DOÇ.DR. İŞİL ILKNUR SERT		Kabul

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- PROF.DR. RIFAT GÜNALAN		
2- DR.ÖĞR. ÜYESİ BAHATTİN YALÇINKAYA		

ÖZ

ÜNİVERSİTE ve MİLLİ KÜTÜPHANELERDE ULUSLARARASI EFEMERA UYGULAMALARI

DİLA BATI

Bu çalışmanın amacı üniversite kütüphaneleri ve milli kütüphanelerdeki efemera derme uygulamalarını tespit etmektir. Çalışmanın araştırma alanı üniversite kütüphaneleri ve milli kütüphaneler ile sınırlı tutulmuştur. Çalışmada THE (Times Higher Education) World University Rankings 2020 sıralamasında yer alan ilk 100 üniversite kütüphanesi incelenmiş, Birleşmiş Milletler'e üye 193 ülkede milli kütüphanesi olan, milli kütüphanesine ait internet sitesi bulunan ve derme bilgilerine ulaşılabilen 92 ülkenin milli kütüphanesi araştırılmıştır.

Üniversite ve milli kütüphane internet sayfaları efemera dermelerinin belirlenmesi için incelenmiş, kütüphane kataloglarında efemera anahtar sözcüğü ile tarama yapılmıştır.

Tezin birinci bölümünde ilk efemeristler ve efemera derneklerine, efemera tanımına ve efemera türlerine yer verilmiş, efemera türü belgelerin hangi kurumlarda bulundukları belirtilmiştir.

Tezin ikinci bölümünde üniversite kütüphanelerinde yer alan efemera dermelerinin tanıtımına yer verilmiş; üçüncü bölümde milli kütüphanelerde bulunan efemera dermelerinin tanıtımı yapılmıştır. Tezin dördüncü bölümünde üniversite ve milli kütüphanelerin kataloglarında yapılan tarama sonuçları paylaşılmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda üniversite kütüphaneleri ve milli kütüphaneler ile ilgili yapılan araştırma süreci değerlendirilmiş ve karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Efemera, efemera dermeleri, üniversite kütüphaneleri, milli kütüphaneler, tür başlıkları

ABSTRACT

INTERNATIONAL PRACTISES FOR THE COLLECTION OF EPHEMERA IN UNIVERSITY AND NATIONAL LIBRARIES

DİLA BATI

The aim of this study is to detect ephemera collections in libraries. Research area of the study was limited to university and national libraries. The first 100 university libraries were examined in the study which were covered in the THE (Times Higher Education) World University Rankings 2020. Among 193 UN member states, 92 countries that have a national library, a national library website, and have open access to data about their collections have been researched.

Web pages of the university and national libraries were examined to determine the ephemera collections, and the library catalogs were scanned with the keyword "ephemera".

In the first section of the thesis, the first ephemerists and ephemera associations, the definition of ephemera and the topics used for the term ephemera are included.

In the second section of the thesis, the introduction of ephemera collections in university libraries, in the third part, the promotion of ephemera collections in the national libraries have been included; in the fourth section of the thesis, the search results of the university and national library catalog scans are presented.

As a result of this study, the research process related to university and national libraries were evaluated and solutions have been proposed.

Keywords: Ephemera, ephemera collections, university libraries, national libraries, genre headings

ÖNSÖZ

Türkçede genellikle ıvır zıvır olarak adlandırılan efemera kelimesinin kökeni eski Yunancadan gelmektedir ve bir günden fazla dayanmayan anlamına gelir. Kartpostallar, pullar, restoran menüleri, müzik notaları, davetiyeler, seyahat için kullanılan tren-uçak-otobüs biletleri, eğitim hayatına ait karneler, diplomalar, tiyatro-sinema biletleri, sinema afişleri, konser posterleri, broşürler, mektuplar, siyasi partilerin sürdürdüğü kampanyaların yer aldığı el ilanları gibi gündelik hayatın varlığı doğallaşmış belgeleri efemera örnekleri olarak sayılabilir.

Efemera, yaratılışı itibariyle bir günden fazla dayanamayan anlamına uygun olarak kısa süreli amaçları gerçekleştirip daha sonra atılmak için üretilmiş olsa da geçmişi günümüze, günümüzü geleceğe taşıyan, uygun şartlarda muhafaza edildiği takdirde asırlar boyunca varlığını sürdüren sosyal hayatın belgeleridir. Bu sebeple bu belgeler, tarih, sanat tarihi, mimarlık, şehircilik, sosyoloji gibi birçok disiplinde çalışmalar yapan arştırmacıların, tarihi belge meraklılarının ve koleksiyonerlerin ilgisini her zaman hak etmiştir.

Geçmişte bireysel çabalar sonucu oluşturulan efemera koleksiyonlarına ve koleksiyonerler tarafından ilgi duyulan efemera koleksiyonculuğuna ilginin artması 1968 yılında Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi'nin var olan efemera dermesini İngiliz papirolog ve Oxford Üniversitesi katibi olan John de Monins Johnson'ın Koleksiyonu'nu eklemesiyle birlikte gerçekleşmiştir.

Efemeralar sosyal tarih ve kültür araştırmalarına yardımcı olabilecek verilere sahip olması, geçmiş dönem olaylarının bir kanıt niteliğindeki detaylarını içermesi, baskı ve grafik geçmişinin özelliklerini sundukları için, bu belgelere gösterilen ilgi her geçen gün artmaktadır.

Efemera günümüzde araştırmacılar, koleksiyonlarla birlikte kütüphaneci ve arşivcilerin de yoğun ilgisini üzerine çekmektedir. Kütüphaneci ve arşivciler tarafından efemera tanımıyla ilgili karşılaşılan problemlerden başlamak üzere, efemeranın sağlanması, kataloglanması ve düzenlenmesi, erişime sunulmasıyla ilgili

birçok akademik yayın hazırlanmakta, çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Bu amaç doğrultusunda bu tez çalışması da konuyla ilgilenen araştırmacılar için yardımcı bir kaynak olabilecektir.

Çalışmanın hazırlanmasında, öncelikle araştırma konusunu belirlemede beni yönlendiren hocam Prof. Dr. Nihal Somer'e, tez danışmanımın değişmesi konusunda desteğini esirgemeyen Bölüm Başkanımız Prof. Dr. Mehmet Canatar'a, tez danışmanlığını kabul ederek bana inanan ve titiz bir araştırma ürününün ortaya çıkarılması yönünde beni teşvik eden danışmanım Prof. Dr. Ümit Konya'ya şükranlarımı sunarım. Çalışma süresi boyunca jüri üyesi olarak sağladıkları katkılarından dolayı Prof. Dr. Tuba Karatepe ve Doç. Dr. Işıl İlknur Sert'e teşekkürlerimi sunarım.

2013 yılından beri çalışmakta olduğum YÜKSEL PROJE'de, bu çalışmanın hazırlanması esnasında geçen süreçte tezimle ilgili her konuda motivasyonumu sağlayan ve hiçbir konuda anlayışını esirgemeyen yöneticim Sayın Gülperi Dinçer'e ve desteklerini her zaman hissettiğim çalışma arkadaşlarım Ahmet Yamak, Gizem Engin, Adil Cem Özçakır ve eski çalışma arkadaşım Pınar Moray Şahin'e teşekkürü bir borç bilirim.

Her adımda benimle olan, elimden tutan yol arkadaşım, canım eşim Samet Can Batı'ya, maddi ve manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan, her daim arkamda duran canım annem Selda Talay Tosun ve eşi Turgay Tosun'a, bu süreçte bana sonsuz şefkatlerini hissettiren canım anneannem Sabahat Talay'a, teyzem Serap Talay'a ve kuzenim Ege Tuna'ya minnetle teşekkür ederim. Eşimin sevgili anne, babası ve abisi Beyhan Batı, Süleyman Batı ve Ahmet Batı'ya tüm destek ve anlayışları için teşekkürlerimi sunarım.

Doğduğu andan beri ışıyla yolumu aydınlatan biricik oğlum Poyraz Batı'yı sonsuz sevgimle kucaklar, bu çalışmayı hayatımın her anında emeği olan, bana olan güvenini her zaman hissettiren, sevgi dolu yüreğini benden bir gün olsun esirgemeyen anneme armağan ederim.

Öğütlerini ve sevgisini her zaman kalbimde taşıdığım 2018 yılında kaybettiğimiz sevgili dedem Tanyel Talay’a özlemle...

İstanbul, 2020

DİLA BATI

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
RESİMLER LİSTESİ.....	xiv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
GİRİŞ.....	1

1. BÖLÜM

EFEMERA

1.1. Efemeranın Tarihçesi, İlk Koleksiyonerler ve Efemera Dernekleri.....	6
1.2. Efemera Sözlük Anlamı ve Tanımları.....	10
1.3. Efemeranın Nitelikleri ve Önemi.....	16
1.4. Efemera Türü Materyaller.....	20
1.5. Efemera Bulunan Bilgi Merkezleri.....	23
1.6. Kütüphanelerde Efemera.....	24

2. BÖLÜM

ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİNDE BULUNAN EFEMERA DERMELERİ

2.1. Oxford Üniversitesi Kütüphanesi - John Johnson Basılı Efemera Dermesi.....	27
2.2. Princeton Üniversitesi Kütüphanesi - Latin Amerika Efemera Dermesi.....	28
2.3. Yale Üniversitesi Kütüphanesi - Tıp Tarihi Kütüphanesi – Broşür ve Tıbbi Efemera Dermesi.....	30
2.4. Johns Hopkins Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera Dermesi.....	30
2.5. Columbia Üniversitesi Kütüphanesi - Avery’nin Mimari Efemera Dermesi.....	31
2.6. Duke Üniversitesi Kütüphanesi.....	31
2.6.1. Duke Üniversitesi Kütüphanesi – İlanlar ve Efemera Dermesi.....	31
2.6.2. Duke Üniversitesi Kütüphanesi - Earl Garfield Cunningham’ın İkinci Dünya Savaşı ile İlgili Gazete Kupürleri veya Resim Yapıştırırmaya Özgü Defter, Fotoğraf ve Efemera Dermesi.....	32
2.7. Michigan Ann - Arbor Üniversitesi Kütüphanesi - Kuliner Efemera Dermesi..	32
2.8. Washington Üniversitesi Kütüphanesi.....	33
2.8.1. Washington Üniversitesi Kütüphanesi - Prior ve Norris Vodvil Grubu Fotoğraf ve Efemera Dermesi.....	33
2.8.2. Washington Üniversitesi Kütüphanesi - Vietnam Savaşı Efemera Dermesi.....	34
2.9. New York Üniversitesi Kütüphanesi - Basılı Efemera Dermesi.....	34

2.10. California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi.....	35
2.10.1 California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi - İspanyol İç Savaşı Komünist Efemera Dermesi.....	35
2.10.2. California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi - Latin Amerikan Seçim Kampanyası Efemera Dermesi.....	35
2.11. Illinois at Urbana-Champaign Üniversitesi Kütüphanesi.....	36
2.11.1. Illinois at Urbana - Champaign Üniversitesi Kütüphanesi - Clarendon Van Norman Jr. Efemera Dermesi.....	36
2.11.2. Illinois at Urbana Champaign Üniversitesi Kütüphanesi - Illinois Eyaleti ve ABD Tarihi ile İlgili İlan ve Basılı Efemera Dermesi.....	36
2.12. Wisconsin - Madison Üniversitesi Kütüphanesi – Üç Boyutlu Eşyalar ve Efemera Dermesi.....	37
2.13. Boston Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera ve Broşür Dermesi.....	37
2.14. Leiden Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera Dermesi (Efemeral Baskı).....	38
2.15. Warwick Üniversitesi Kütüphanesi.....	39
2.15.1. Warwick Üniversitesi Kütüphanesi - Fransa Siyasi Efemera Dermesi.....	39
2.15.2. Warwick Üniversitesi Kütüphanesi - Warwickshire Siyasi Efemera Dermesi.....	39
2.16. Glasgow Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera Dermesi.....	39

3. BÖLÜM

MİLLİ KÜTÜPHANELERDE BULUNAN EFEMERA DERMELERİ

3.1. Avustralya Milli Kütüphanesi - Efemera Dermesi.....	41
3.2. Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi (Library of Congress) - Basılı Efemera Dermesi.....	42
3.3. Finlandiya Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi.....	43
3.4. İrlanda Milli Kütüphanesi Efemera.Dermesi.....	44
3.5. İspanya Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi.....	45
3.6. İzlanda Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi.....	45
3.7. Letonya Milli Kütüphanesi – Basılı Küçük Dokümanlar (Efemera).....	46
3.8. Malezya Milli Kütüphanesi – Koleksi Fana (Efemera Türü Materyaller).....	47
3.9. Rusya Milli Kütüphanesi – Basılı Efemera Dermesi.....	47
3.10. Slovenya Milli Kütüphanesi – Efemera ve Gri Yayınlar Dermesi	48
3.11 Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi.....	48

4. BÖLÜM

BULGULAR ve VERİ ANALİZİ

4.1. Üniversite ve Milli Kütüphane Kataloglarında Yapılan Taramalar.....	52
4.2. Efemera, Kartpostal, Poster, Pul, Mektup ve Fotoğraf Anahtar Sözcükleriyle Yapılan Taramaların Sonuçları.....	72

4.3. Efemera Türü Materyallerin Tanımlanmasında Kullanılan Tür (Genre) Üst Veri Alanı.....	77
4.4. Efemera Sözcüğü ve Yabancı Dillerdeki Karşılıkları ile Yapılan Tarama Sonuçları.....	87
4.5. Veri Analizi.....	89
SONUÇ ve ÖNERİLER.....	93
KAYNAKÇA.....	97
EKLER.....	106
EK 1. Efemera Türleri ve Tür İsimlerinin Türkçe - İngilizce Karşılıkları.....	106
EK 2. Üniversite Kütüphane Katalogları Tarama Sayfaları Adresleri.....	112
EK 3. Milli Kütüphane Katalogları Tarama Sayfaları Adresleri.....	132

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Üniversite Kütüphane Kataloglarında Belge Türlerine Göre Efemeralar....	54
Tablo 2. Milli Kütüphane Kataloglarında Belge Türlerine Göre Efemeralar.....	67
Tablo 3. Üniversite Kütüphane Kataloglarında Efemera, Kartpostal, Poster, Pul, Mektup ve Fotoğraf Sözcükleri ile Yapılan Tarama Sonuçları	73
Tablo 4. Milli Kütüphane Kataloglarında Efemera, Kartpostal, Poster, Pul, Mektup ve Fotoğraf Sözcükleri ile Yapılan Tarama Sonuçları.....	75
Tablo 5. Efemera Sözcüğü ve Almanca, İtalyanca, Flemenkçe, Rusça ve İspanyolca Karşılıkları ile Yapılan Tarama Sonuçları.....	88

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1. Stanford Üniversitesi Kütüphanesi Kataloğu Tür Filtresi Tüm Başlıklar...79

Resim 2. Stanford Üniversitesi Kütüphanesi Kataloğu Tür Filtresi Poster Başlığı...80

Resim 3. Zapatismo and Lefist Activism Posters, 2010 – 2013 İsimli Kayıt.....81

Resim 4. John Steinbeck Movie Ephemera, 1939-1982 İsimli Kayıt.....82

KISALTMALAR LİSTESİ

A.g.e.	: Adı geçen eser
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ETH	: Eidgenössische Technische Hochschule
KU	: Katholieke Universiteit
LMU	: Ludwig-Maximilians-Universität
RWTH	: Rheinisch Westfälische Technische Hochschule
s.	: Sayfa
TDK	: Türk Dil Kurumu
THE	: Times Higher Education
UCL	: University College London
UNSW	: University of New South Wales

GİRİŞ

Efemera türü belgeler sürdürmekte olduğumuz hayatın her alanına dair sosyo-kültürel, siyasi, ekonomik ve tarihi bilgiler taşır. Türü, fiziksel özellikleri, üretildikleri zaman, üretim amacı fark etmeksizin her efemera türü belgenin kendine ait bir hikayesi vardır. Bu hikayenin şahıs veya kurumlar için taşıdığı değer göz önünde bulundurularak biriktirilip biriktirilmemesine karar verilmektedir. Efemera türü belgelerin biriktirilmesi, korunması, düzenlenmesi ve erişiminde önemli bir yere sahip olan kurumlardan biri kütüphanelerdir. Kütüphane türleri arasında toplumların milli belleğini gelecek kuşaklara aktarma ve diğer kütüphanelere önderlik etme amacı bulunan milli kütüphaneler ve bilgi üretim ve tüketiminin en yoğun olduğu kuruluşlar olan üniversite kütüphaneleri bulunur.

Efemera ile ilgili yapılan araştırma ve çalışmaların önemli sorunları; efemeranın birçok türü kapsayan bir terim olması ve efemera tanımlarının kavramsal olarak netleştirilmemiş olmasıdır.

Uluslararası efemera uygulamalarını konu alan bu tez çalışmasının temelini araştırma kapsamındaki kütüphanelerde efemera dermesi varlığını tespit etmeye çalışmak oluşturmaktadır. Böylece bu çalışma efemeranın karışık yapısının anlaşılmasını sağlayabilecek örneklerin hangi kütüphanelerde bulunabilecekleri konusunda yardımcı bir kaynak olabilecektir. Ülkemizde efemera türü materyal bulunan kütüphanelerin uluslararası efemera uygulamaları konusunda fikir elde etmesine imkan verebilecektir.

Efemera bir çok türü kapsayan bir terimdir. Bu çalışmada dermeleri ve katalog taramalarını her tür için ayrıca incelemek mümkün olmadığından çalışma efemera sözcüğüyle sınırlı tutulmaktadır.

Çalışmanın temel amacı kütüphanelerde efemera türü materyaller ile ilgili uygulamalar konusundaki uluslararası örnekleri ortaya koymaktır. Bu amacın yerine getirilmesi sırasında öncelikli olarak üniversite kütüphaneleri ve milli

kütüphanelerdeki efemera dermelerinin tespit edilmesi ve kütüphanelerde derme ismine efemera sözcüğü vermiş olan kütüphanelerin belirlenmesi hedeflenmektedir.

Çalışmanın diğer amacı ise araştırılan kütüphanelerin katalog kayıtlarında efemera olarak nitelendirilen materyallerin tanımlanması ve materyallere erişim ile ilgili tespitleri yapabilmek ve efemeranın tanımlanmasında kullanılan üst veri alanlarında efemera sözcüğünden ne ölçüde yararlanıldığını belirlemektir.

Bu tespitler ile üniversite kütüphanelerinde ve milli kütüphanelerdeki efemera uygulamaları ile ilgili karşılaştırmaları yapmak kolaylaşacak, efemera dermesi bulunan kütüphanelere net bir bakış açısı sağlanabilecektir.

Bu amaçlar doğrultusunda hazırlanmış olan bu tezin hipotezi, “kütüphane dermelerinde efemera türü materyaller sıkça rastlanan belgelerdir ancak derme isimlerinde efemera sözcüğünün kullanılması yeterince yaygın değildir ve kütüphanelerin katalog kayıtlarında belge türlerinin tanımlanmasında kullanılan üst veri alanlarında efemera bir belge türü olarak yer almamaktadır.” ifadesiyle belirlenmektedir.

Bu çalışmanın evrenini üniversite kütüphaneleri ve milli kütüphaneler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise, THE (Times Higher Education) World University Rankings 2020 sıralamasında yer alan ilk 100 üniversite kütüphanesi ve Birleşmiş Milletler’e üye 193 ülkeden milli kütüphanesi olan, milli kütüphanesine ait internet sayfası bulunan ve derme bilgilerine ulaşılabilen 92 ülkenin milli kütüphanesi oluşturmaktadır. Tezin ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümünde yer alan kütüphaneler THE (Times Higher Education) World University Rankings 2020 sıralamasına ve milli kütüphanelerin ülke isimlerinin alfabetik sıralamasına uygun olarak yer almaktadır. Çalışmada incelenen efemera dermeleri isminde efemera sözcüğü geçen dermelerle sınırlı tutulmaktadır. Çalışmada kütüphane kataloglarında yapılan taramalar kütüphanelerde fiziksel olarak bulunan materyallere ait kayıtlar içerisinden yapılmaktadır.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Ulusal ve uluslararası makale ve tezlerden yararlanılmış, literatürdeki mevcut kaynaklar ve çalışmanın örneklemini oluşturan kütüphane internet sayfaları incelenmiştir.

Tez dört bölümden oluşmaktadır. Tezin birinci bölümünde efemeranın sözlük anlamlarına yer verilmekte, efemeranın tarihçesine değinilmekte, efemera tanımları aktarılmakta, efemeranın önemi açıklanmakta, efemera derleyen şahıs ve kurumlar belirtilmektedir. Kütüphanelerde Efemera başlığı altında ise efemera uygulamaları ile ilgili çalışmanın evrenine uygun örnekler verilmektedir.

Tezin ikinci bölümünde Oxford Üniversitesi Kütüphanesi - John Johnson Basılı Efemera Dermesi, Princeton Üniversitesi Kütüphanesi – Latin Amerika Efemera Dermesi, Yale Üniversitesi Kütüphanesi – Tıp Tarihi Kütüphanesi – Broşür ve Tıbbi Efemera Dermesi, Johns Hopkins Üniversitesi Kütüphanesi – Efemera Dermesi, Columbia Üniversitesi – Avery'nin Mimari Efemera Dermesi, Duke Üniversitesi Kütüphanesi – İlanlar ve Efemera Dermesi ile Earl Garfield Cunningham'ın İkinci Dünya Savaşı ile İlgili Gazete Kupürleri veya Resim Yapıştırırmaya Özgü Defter, Fotoğraf ve Efemera Dermesi, Michigan Ann – Arbor Üniversitesi Kütüphanesi – Kuliner Efemera Dermesi, Washington Üniversitesi Kütüphanesi – Prior ve Norris Vodvil Grubu Fotoğraf ve Efemera Dermesi ile Vietnam Savaşı Efemera Dermesi, New York Üniversitesi Kütüphanesi – Basılı Efemera Dermesi, California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi – İspanyol İç Savaşı Komünist Efemera Dermesi ile Latin Amerikan Seçim Kampanyası Efemera Dermesi, Illinois at Urbana – Champaign Üniversitesi Kütüphanesi – Clarendon Van Norman Jr. Efemera Dermesi ile Illinois Eyaleti ve ABD Tarihi ile İlgili İlan ve Basılı Efemera Dermesi, Wisconsin - Madison Üniversitesi Kütüphanesi –Üç Boyutlu Eşyalar ve Efemera Dermesi, Boston Üniversitesi Kütüphanesi – Efemera ve Broşür Dermesi, Leiden Üniversitesi Kütüphanesi – Efemera Dermesi, Warwick Üniversitesi Kütüphanesi – Fransa Siyasi Efemera Dermesi ile Warwickshire Siyasi Efemera Dermesi, Glasgow Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera Dermesi tanıtılmaktadır.

Tezin üçüncü bölümünde Avustralya Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi, Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi - Basılı Efemera Dermesi, Finlandiya Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi, İrlanda Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi, İspanya Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi, İzlanda Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi, Letonya Milli Kütüphanesi – Basılı Küçük Dokümanlar (Efemera) Dermesi, Malezya Milli Kütüphanesi – Koleksi Fana (Efemera Türü Materyaller), Rusya Milli Kütüphanesi – Basılı Efemera Dermesi, Slovenya Milli Kütüphanesi – Efemera ve Gri Yayınlar Dermesi ve Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi tanıtılmaktadır.

Tezin dördüncü bölümünde ise THE (Times Higher Education) World University Rankings 2020 sıralamasında yer alan ilk 100 üniversite kütüphanesinin ve 92 ülkenin milli kütüphanesinin kataloglarında yapılan tarama sonuçları değerlendirilmektedir. Kütüphane kataloglarında yapılan detaylı taramalar ile kayıtların tanımlanmasında kullanılan belge türlerinin belirtildiği üst veri alanlarında efemera sözcüğüne yer verilip verilmediği araştırılmakta, efemera türü materyallerin hangi belge türüne göre kayıtlarının oluşturulduğu ve taramalarda kullanılan efemera sözcüğü ile efemera türlerine ait kayıtların tümüne erişimin sağlanıp sağlanamadığı incelenmektedir. Yapılan taramalar sonucunda bazı kütüphanelerde belgelerin tanımlanmasında kullanılan tür üst veri alanında efemera türü belgelerin tanımlanırken efemera tür adları kullanılarak tür başlıklarının verildiği tespit edilmektedir. Tür başlıklarında efemera sözcüğü verilmiş olan kayıtlar incelenmekte, efemera sözcüğünün efemera türleri ile ilişkilendirilip ilişkilendirilmediği incelenmektedir. Arşivcilik Terimleri Sözlüğü’nde ephemera sözcüğünün karşılığı olan döküntü sözcüğünün Almanca, İtalyanca, Flemenkçe, Rusça ve İspanyolca karşılıkları verilmektedir. Almanya, İtalya, Hollanda, Rusya ve İspanya’da bulunan ve bu çalışma kapsamındaki kütüphane kataloglarında anahtar sözcük olarak efemera sözcüğü ve anadildeki karşılığı ile tarama yapılmakta, efemera sözcüğünün kullanımının yaygınlığı anlaşılmaya çalışılmaktadır.

Şekibe Nihal Somer ve İshak Keskin’in “Bir Bilgi Kaynağı Olarak Efemera ve Türleri”, “Efemera Bulunduran/Derleyen Yerler: Bir Değerlendirme”,

“Efemeranın Bir Bilgi Kaynağı Olarak Değerlendirilmesi” adlı makaleleri çalışmada yararlanılan en önemli Türkçe kaynakları oluşturmuştur. Aykut Kaya’nın “Efemera Koleksiyonlarının Derlenmesi, Tanımlanması, Erişimi ve Korunması : İstanbul Üzerine Bir İnceleme”, Yasin Şeşen’in “Türkiye’de Özel Arşiv Türü Olarak Bilet Efemeraları” ve Seher İnceoğlu’nun “Sosyal ve Kültürel Boyutuyla Efemera” adlı tez çalışmaları yararlanılan diğer önemli Türkçe kaynakları oluşturmuştur.

Hilary Thompson’ın “Trials and Tribulations : Overcoming the Challenges Ephemera Pose to Librarian” , Michael Twyman’ın, “The Long Term Significance of Printed Ephemera” ve Timothy G. Young’ın “Evidence: Towards a Library Definition of Ephemera” adlı makaleleri çalışmada yararlanılan önemli yurt dışı kaynaklar arasındadır. Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere’de kurulmuş olan efemera dernekleri Ephemera Society of America ve Ephemera Society internet siteleri, üniversite kütüphanelerinin ve milli kütüphanelerin internet siteleri ve katalog sayfaları da diğer veri kaynakları olarak kullanılmıştır.

1. BÖLÜM

EFEMERA

1.1. Efemeranın Tarihçesi, İlk Koleksiyonerler ve Efemera Dernekleri

“On dokuzuncu yüzyılda okuryazarlık, iletişim, reklam ve pazarlama alanlarındaki büyümeyle birlikte basım alanında da gelişmeler yaşanmıştır. Ancak efemeranın varlığı çok eskiye hareketli tip baskının başlangıç yıllarına dayanır. Batı dünyasına ait ilk baskı örneği 1454 yılında Johann Gutenberg ve ortakları Fust ve Schoffer tarafından basılmış olduğu düşünülen af yazıları (indulgence) bir kitap değil bir parça efemeradır. İlk basılı efemera örneklerinden bir diğeri ise 1498’de Aldus Manitus tarafından Yunanistan’da basılmış olan kitapların konu ve fiyatlarına göre sınıflandırıldığı bir listedir.”¹

Hayatın her alanına dair sosyo-kültürel, siyasi, ekonomik ve tarihi bilgiler taşıyan efemeralar, türü, fiziksel özellikleri, üretildikleri zaman, üretim amacı fark etmeksizin sahip oldukları hikayelere ilgi duyan koleksiyonerler tarafından biriktirilmişlerdir.

“Efemera malzemelerini toplama, biriktirme ve onlardan koleksiyon oluşturma fikri on yedinci yüzyılda ortaya çıkmaya başlamıştır. İlk araştırmacılar ekonomik olarak güçlü veya maddi olarak aileleri tarafından desteklenen (geçim sıkıntısı olmayan aristokrat sınıf üyeleri) kişilerdir.”²

“İlk efemera koleksiyonculuğunu yapan kişi, 1660 – 1699 yılları arasında Londra’da donanma komutanı olan Samuel Pepys’tir (1633 – 1703). Pepys tarihin ilk

¹ Martin Andrews, “The Stuff of Everyday Life : a brief introduction to the history and definition of printed ephemera”, *Art Libraries Journal*, C. 31, No:4, 2006, s. 6.

² Yasin Şeşen, *Türkiye’de Özel Arşiv Türü Olarak Bilet Efemeraları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2019, s. 14

efemeristi olarak bilinmektedir.”³ “Pepys on yedinci yüzyıl Londra’sının günlük hayatında güzel ve zevkli olan her türlü uğraş ve sosyal etkinliği bulmayı ve tüm yaşamı boyunca elinde tutmayı başarmıştır. Siyaset ve denizcilik dışında tiyatroyu da çok seven ve besteler yapan Pepys’in başka bir tutkusu ise kitaplar olmuştur. Okuduğu okul olan Cambridge’deki Magdalene Koleji’ne ölümünden sonra asla dışarı çıkarılmaması kaydıyla bağışladığı üç bin ciltlik şahsi kütüphanesi, üç değerli ve nadir kitapla birlikte 1680’li yıllardan itibaren biriktirmeye başladığı ve konularına göre farklı ciltlerde bir araya getirdiği kapsamlı bir eskiden sokak satıcılarından alınan, içinde türlü çeşitli hikaye, tekerleme ve anlatıların bulunduğu eğlencelik kitap koleksiyonu, çok sayıda balad, İngiltere’de genel dağıtım amacıyla broşüre basılmış reklamlar, dört broşür, kartvizit etiket ve masa oyunlarını barındırmaktadır. Bu kişisel arşiv Pepys’in “ilk genel efemerist” veya efemera koleksiyoneri olarak tarihe geçmesinin birincil sebebi olmuştur.”⁴

On yedinci yüzyıldan itibaren efemera toplamaya başlayan ve Samuel Pepys’den sonra efemerist olarak anılan diğer kişilere örnek olarak John Bagford (1650 – 1715) ve John Selden (1584 – 1654) verilebilir.

“Kitap kapakları biriktiren ve tutkusu uğruna kitapları kapaklarından ayırmayı göze almış John Bagford, Samuel Pepys’den sonra efemerist olarak anılan diğer bir kişidir ve İngiltere Antikacılar Derneği’nin kurucularındandır.”⁵ Bagford, kitap kapaklarına sahip olabilmek için kitapları parçalaması yüzünden kitap katili olarak bilinmektedir.⁶ William Blade, Kitapların Düşmanları (1881) adlı kitabında John Bagford’u kötü yaşlı kitap parçalayıcısı olarak nitelendirmiştir.⁷

“Amerika’nın en önemli efemeristlerinden birisi de 1749 – 1831 yılları arasında yaşayan Isaiah Thomas’tır. Thomas aynı zamanda Amerika Antikacılar

³ Şeşen, **a.g.e.**, s. 14.

⁴ Bahar Gürsel, Türkiye’nin Efemera Arşivleri ve Koleksiyonları, **Toplumsal Tarih**, 275, Kasım 2016, s. 68-69.

⁵ **Ephemera**, (Çevrimiçi) <https://arsiv.pilli.com/yazi/ephemera/>, 01.10.2019.

⁶ **Efemeratürk**, (Çevrimiçi) <https://www.efemeraturk.com/ephemera-nin-tarihi>, 01.10.2019.

⁷ Andrews, **a.g.e.**, s. 6.

Derneği'nin de kurucusudur. Thomas'ın koleksiyonunda 2.000.000'a yakın gazete bulunmaktadır".⁸

Dünya müzeleri tarafından ilk ciddiye alınan efemerist ise Jefferson Burdick'tir (1900 – 1963). Okul yıllarında sigara ve sakız kâğıtları toplayarak işe başlayan Burdick kısa bir süre sonra kâğıtla ilgili her bir şeyi toplamış, milyonlara varan görkemli bir koleksiyonun sahibi olmuştur. Tüm koleksiyonunu sağlık nedenlerinden ötürü New York'taki Metropolitan Müzesi'ne armağan etmiştir. Bu koleksiyon halen müzenin baskı bölümünde sergilenmektedir.⁹

"On dokuzuncu yüzyılda ise Sarah Bankes ve Baron Anselm Salomon von Rothschild kartvizit biriktirmişlerdir. Yirminci yüzyılda Sir Ambrose Heal ve John Johnson da dahil olmak üzere daha pek çok efemerist efemera toplamışlardır."¹⁰

İngiliz papirolog ve Oxford Üniversitesi yazıcısı olan John de Monins Johnson (1882 – 1956) için basılı efemera toplamak, 1930'ların başlarından 1956'daki ölümüne kadar hobi olmuştur. Koleksiyonda en eski basılı efemeranın tarihi 1508'dir, ancak daha çok on sekizinci, on dokuzuncu ve yirminci yüzyılın başlarına ait belgeler bulunmaktadır.¹¹ Belgeler tarih kitapları için potansiyel resimler içermektedir ve materyaller başlangıçta Johnson'ın evinde yatakların altında tutulan ayakkabı kutularında muhafaza edilmiştir.¹² "1960'larda Oxford Üniversitesi'ndeki Bodleian Kütüphanesi tarafından efemera toplama kararı alındıktan sonra 1968 yılında efemera dermesine, John Johnson Koleksiyonu'nu da eklemiştir. Dünya çapında ünlü bir kütüphane tarafından yapılan bu eklemeyele

⁸ Şeşen, a.g.e., s. 14.

⁹ **Efemeratürk**, (Çevrimiçi) <https://www.efemeraturk.com/ephemera-nin-tarihi>, 01.10.2019.

¹⁰ Ş. Nihal Somer ve İshak Keskin, "Bir Bilgi Kaynağı Olarak Efemera ve Türleri", **Bilgi Dünyası**, C.13, No:2, 2012, s. 438.

¹¹ **John Johnson Collection of Printed Ephemera**, (Çevrimiçi) <https://www.bodleian.ox.ac.uk/johnson/about>, 01.10.2019.

¹² Julie Anne Lambert, "Immortalizing the Mayfly: Permanent Ephemera: An Illusion or a (Virtual) Reality?", **RBM : A Journal of Rare Books, Manuscripts, and Cultural Heritage**, C.9, No:1, 2008, s. 142. págs. 142-156

birlikte efemeraya olan ilgi artmış ve bu durum dünyada efemera koleksiyonculuğuna yönelik bakış açısına olumlu katkı sağlamıştır.”¹³

Türkiye’de sistemli ve bilinçli bir şekilde efemera toplayan ilk efemerist Herman Boyacıoğlu’dur. 350 bin adetlik kartpostal koleksiyonuyla dünya kartpostal koleksiyoncuları arasına giren Boyacıoğlu, 1971’de İstanbul’da kartpostal sergisi açan ilk kişi olmuştur. Efemerist Diploması sahibi Hüseyin Keleş ise, 1954 yılında pul koleksiyonculuğuyla başladığı toplama işinin alanını genişleterek 1700’lü yıllara ait olanlar dahil on bine yakın gazete, çeşitli banka evrakları, karne, tapu biriktirmiştir. Türkiye’nin ilk efemera müzesini Kuşadası’nda açmak için girişimde bulunmuştur.¹⁴

Efemera tarihinde efemera türü materyallerin titizlikle ve yıllar boyunca toplanmasında önemli bir yere sahip olan efemeristler kadar efemera hakkında yapılan çalışmaların öncülüğünü üstlenen dernekler de önemli yere sahiptir.

Bu derneklerden ilki The Ephemera Society adıyla 1975’te İngiltere’de kurulmuştur. Bu derneği, Ottawa Collectors Society, Ephemera Society of America (1980), Ephemera Society of Australia (1987) ile Ephemera Society of Canada (1989) dernekleri takip etmiştir.¹⁵

İngiltere’de Maurice Rickards tarafından 1975 yılında kurulan Ephemera Society efemera alanında otorite olarak tanınmaktadır. Derneğin amblemi, Maurice Rickards’ın ilk genel efemerist olarak nitelendirdiği Samuel Pepys’i temsil eder.¹⁶ Samuel Pepys’in Jean Carvin tarafından 1688 yılında yapılan portresi, 1980’lerin ortasında The Ephemera Society’nin amblemi olmuştur.¹⁷

Amerika’da ise Ephemera Society’nin kurulmasından 5 sene sonra, 1980 yılında, Ephemera Society of America (ESA) efemeranın toplanmasını, çalışılmasını ve korunmasını teşvik etmek isteyen küçük bir koleksiyoner grubu tarafından,

¹³ Şeşen, a.g.e., s. 15

¹⁴ **Ephemera**, (Çevrimiçi) <https://arsiv.pilli.com/yazi/ephemera/>, 01.10.2019.

¹⁵ Şeşen, a.g.e., s. 16.

¹⁶ **Ephemera Society**, (Çevrimiçi) <http://www.ephemera-society.org.uk/about.html>, 01.10.2019.

¹⁷ **Efemeratürk**, (Çevrimiçi) <https://www.efemeraturk.com/ephemera-nin-tarihi>, 01.10.2019.

koleksiyonerler, arşivciler, araştırmacılar ve antikacılar arasında bir bağlantı görevi görmek amacıyla kurulmuştur.¹⁸

Avustralya’da 1987 yılında kurulan Ephemera Society of Australia diğer ülkelere ait efemeralara da ilgi gösterse de derneğin odak noktası daha çok Avustralya efemeralarının toplanması olmuştur.¹⁹

“Türkiye Cumhuriyeti’nde ilk efemera topluluğu, pul koleksiyonerlerinin bir araya gelerek 1948 yılında kurdukları İstanbul Filatelistler Derneği’dir. Zamanla farklı derneklerinde katılımıyla 1962 yılında Türkiye Filateli Dernekleri Federasyonu kurulmuştur.”²⁰ İlk efemera derneği ise Ephemera Derneği adıyla İstanbul’da kurulmuştur. İlk müzayedesini ise 1996 yılında yapmıştır.²¹ Ancak dernek bir kaç yıl içerisinde kapanmıştır.²²

1.2. Efemera Sözlük Anlamı Ve Tanımları

Merriam Webster Dictionary Online’da, efemera için şu tanım kullanılmıştır; kalıcı önemi olmayan bir şey.²³

Lexico Dictionary Online’da ise efemera için şu tanım kullanılır, sadece kısa bir süre için var olan, kullanılan veya hoş giden şeyler. Efemera kelimesinin kökeni Yunancadır ve on altıncı yüzyıl’ın sonlarına dayanır. Sadece bir gün süren anlamına gelen “ephemeron” kelimesinin çoğul halidir. Kelimenin aslen eski yazarlar tarafından sadece bir gün sürdüğü söylenen bir bitkiyi ya da kısa ömürlü bir böceği işaret etmek için kullanıldığı ifade edilmektedir ve bu nedenle on sekizinci yüzyılın

¹⁸ **The Ephemera Society of America**, (Çevrimiçi) <https://www.ephemerasy.org/our-history/>, 01.10.2019.

¹⁹ **Ephemera Society of Australia**, (Çevrimiçi) <https://www.ephemerasy.org.au/whats-happening-on-the-website/>, 01.10.2019.

²⁰ Şeşen, a.g.e., s. 16.

²¹ **Ephemera**, (Çevrimiçi) <https://arsiv.pilli.com/yazi/ephemera/>, 01.10.2019.

²² **Kanalistanbul**, (Çevrimiçi) <http://www.kanalistanbul.com.tr/eski-belge-toplama-efemera/>, 27.01.2020.

²³ **Merriam Webster Dictionary**, (Çevrimiçi) <https://www.merriam-webster.com/dictionary/ephemera>, 07.11.2019.

sonlarında bu tanım kısa ömürlü ilgi gösterilen bir kişiyi ya da bir şeyi ifade etmek için kullanılmıştır.²⁴

Oxford Etymology Dictionary Online efemeranın on dördüncü yüzyılda bir tıp terimi olarak kullanıldığı belirtilir. On yedinci yüzyılın sonlarına doğru kısa ömürlü böcekler ve çiçekler olarak kullanıldığı, geçici varlığı olan şeyler anlamının ilk kez kullanılmasının 1751 yılı olduğu belirtilmektedir.²⁵

Gillian Russel, *The Neglected History of the History of Printed Ephemera* isimli makalesinde Samuel Johnson'ın 1751'de gazete ve broşürleri refere ederek günün kağıtları için yaptığı tanımın efemeranın geçici varlığı olan şeyler tanımına uygun olan ilk örneği olduğunu ifade etmektedir.²⁶

Art and Architecture Thesaurus Online'da, efemera için şu tanım kullanılmaktadır; belirli ve sınırlı kullanım için oluşturulan, üretilen veya kullanılan; kısa süreliğine kullanılmak üzere tasarlanan ve daha sonra atılan ürünler.²⁷

Glossary of Archival and Records Terminology Online'da efemera şu şekilde tanımlanır; genellikle belirli ve sınırlı amaçlar için üretilmiş ve çoğunlukla kullanıldıktan sonra atılmak üzere tasarlanmış, basılı halde bulunan materyallerdir.²⁸

Nişanyan Sözlük'te efemera teriminin etimolojisi incelendiğinde İngilizce olan efemera sözcüğü için şu tanım yapılmaktadır; kısa ömürlü şeyler, kalıcı olmayan yayınlar. Antik Yunanca **ephēmerón** sözcüğünün karşılığı bir gün ömrü

²⁴ **Lexico Dictionary Online**, (Çevrimiçi) <https://www.lexico.com/en/definition/ephemera>, 06.11.2019.

²⁵ **Ephmera Saerch Online Etymology Dictionary**, (Çevrimiçi) <https://www.etymonline.com/search?q=ephemera>, 21.11.2019.

²⁶ Gillian Russel, "The Neglected History of the History of Printed Ephemera", **Melbourne Historical Journal**, 42, 2014, s.7.

²⁷ **Art and Architecture Thesaurus Online**, (Çevrimiçi) http://www.getty.edu/vow/AATFullDisplay?find=ephemera&logic=AND¬e=&english=N&prev_page=1&subjectid=300028881, 27.01.2020.

²⁸ **Glossary of Archival and Records Terminology Online**, (Çevrimiçi) <https://www2.archivists.org/glossary/terms/e/ephemera>, 27.01.2020

olan Mayıs böceği ile tanımlanır ve **ephēmerós** sözcüğünün karşılığı günlük olarak tanımlanmaktadır.²⁹

Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü'nde efemera, kısa ömürlü belge olarak tanımlanmaktadır. Kısa ömürlü belge ise genellikle örnek veya model olarak tutulan, geçici değere sahip resmi olmayan belgeler, otobüs/sinema ve piyango biletleri, spor toto kuponları, gazete nüshaları, tanıtım broşürleri, mektuplar, kartvizitler, lokanta mönüleri, banka dekontları, çikolata ve sakızlardan çıkan kartlar, sigara kağıtları, posterler, fotoğraflar, kartpostallar, düğün davetiyeleri gibi gündelik hayatın ayrıntılarını belgeleyen kısa ömürlü ve geçici belgeler olarak tanımlanmaktadır.³⁰

Arşivcilik Terimleri Sözlüğü'nde ise **ephemera** sözcüğü, döküntü sözcüğü ile karşılık bulmaktadır. Döküntü sözcüğü, bazen örnek olarak saklanan, geçici değere sahip gayri resmi belgeler ifadesiyle açıklanır.³¹

Efemeratürk adlı internet sitesinde oluşturulmuş olan sahaf terimleri sözlüğünde ise efemera koleksiyon değeri olan her türlü belge ve obje olarak karşılık bulmaktadır.³²

Türk Dil Kurumu internet sitesinde ise efemera terimi karşılığı bulunmamaktadır.

Efemera konusunda çalışan araştırmacılar, kütüphaneciler, tarihçiler, arşivciler, görsel sanat alanıyla ilgilenen kişiler ve akademisyenlerin efemera hakkında yazdığı makaleler, tanıtıcı yazılar, raporlar, tezler incelendiğinde efemera tanımının yetersiz, çeşitli, karmaşık olması ve tanımların yeterince açıklayıcı olmaması göze çarpan en önemli sorunlardan biridir.

²⁹ **Nişanyan Sözlük**, (Çevrimiçi) <https://www.nisanyansozluk.com/?k=efemera&lnk=1>, 17.10.2019.

³⁰ H. Sekine Karakaş, Fatih Rukancı ve Hakan Anameriç, **Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü**, Ankara, 2009, s. 29, 19.

³¹ **Arşivcilik Terimleri Sözlüğü**, tercüme eden ve gen. Bekir Kemal Ataman, İstanbul, 1995, s. 29

³² **Efemeratürk**, (Çevrimiçi) <https://www.efemeraturk.com/sahaf-terimleri-sozlugu>, 06.11.2019.

Bu bağlamda Russel Johnston efemera sözcüğünün evrensel olarak kabul edilmiş bir tanımının olmadığını belirtir.³³

“Geçmişte efemera, gri yayın, sokak edebiyatı ve geçici yayınlar olarak tanımlanmıştır. On dokuzuncu yüzyılın başlarından itibaren ise efemeral sıfatı ilk önce basılı materyalleri tanımlamak için bir niteleyici olarak kullanılmış, John Lewis’in 1962 yılında Basılı Efemera adlı eserinin yayınlanmasından sonra ise efemera teriminin isim olarak kullanılması giderek yaygınlaşmıştır.”³⁴

Samuel Johnson’ın 1751 yılında gazete ve broşürler için yaptığı geçici ifadesini içeren tanımından sonra ilk kez Maurice Rickards tarafından efemera tanımı yapılmıştır.

Maurice Rickards, **Collecting Printed Ephemera** isimli eserinde efemerayı şu şekilde tanımlar: efemera gündelik yaşamın önemsiz, gelip geçici belgeleridir. Bu tanım ilk kez Maurice Rickards’ın kurucusu olduğu İngiltere’de kurulmuş olan Efemera Derneği’nin literatüründe görülmüştür.³⁵ Maurice Rickards **Encyclopedia of Ephemera** adlı eserinde ise, Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi Efemera Dermesi’nin kurucusu olan John de Monins Johnson’ın, kendi koleksiyonunu şöyle tanımladığını belirtir; kullanıldıktan sonra normalde çöpe atılacak olan her şey, basılı olan ancak tam olarak kitap olmayan her şey.³⁶

Aynı zamanda papirolog olan John de Monins Johnson efemerayı şu şekilde tanımlamıştır. “Bugünün efemerası yarının kanıt değerindeki verisi olur.”³⁷

William P. Barlow Jr., adında bir koleksiyoner de kendi koleksiyonundaki efemeralardan yola çıkarak efemera tanımını şu şekilde yapar: “efemera, üreticileri

³³ Russel Johnston, “Maurice Rickards, The Encyclopedia of Ephemera: A Guide to the Fragmentary Documents of Everyday Life for the Collector, Curator, and Historian”, **Material History Review**, 54, Güz 2001, s. 125.

³⁴ Hilary Thompson, “Trials and Tribulations, Overcoming the Challenges Ephemera Pose to the Librarian”, s 2

³⁵ Michael Twyman, “The Long Term Significance of Printed Ephemera”, **RBM: A Journal of Rare Books, Manuscripts & Cultural Heritage**, 9(1), Spring 2008, s. 19.

³⁶ Andrews, a.g.e., s. 5.

³⁷ **University of Reading**, (Çevrimiçi) <https://www.reading.ac.uk/typography/research/typ-researchcentres.aspx#ces>, 17.10.2019.

ve ilk alıcıları tarafından orijinal amaçlarının yerine getirilmesinden sonra geriye bir değeri kalmayan nesnelerdir.”³⁸

Yukarıda iki koleksiyoner tarafından yapılan tanım değerlendirildiğinde amacını yerine getirdikten sonra değeri kalmayan ifadesi ön plana çıkmaktadır. Oysa ki sosyal hayatın veya Maurice Rickards’ın tabiriyle gündelik yaşamın en pratik göstergesi olan efemeraların koleksiyonerler tarafından biriktirmeye değerli bulunup büyük bir özveriyle biriktirilmesi efemeranın genel anlamda biriktirilmeye değer olup olmaması konusundaki en önemli karmaşalardan birini ortaya koymaktadır ve değerinin kişiden kişiye kurumdan kuruma göre değişen belgeler olduğunu düşündürmektedir.

“Efemeralar yaratıldıkları dönemde önemli görülen ve kasıtlı olarak korunan belgelerin aksine, efemera türü belgeler, istemeden hayatta kalmış parçalardır. Temsil ettikleri kültürün bir DNA örneği gibi işlev görerek, daha büyük sosyal, politik veya estetik eğilimlerin haritasını çıkarmak için inceleyenlere yardım ederler. Önemlerinin büyük kısmı, onlara büyümlü bir hava veren kazara hayatta kalmış olmalarındadır”.³⁹

Efemeralar sahip oldukları sosyal, kültürel, politik ve ekonomik bilgilere atfedilen değerler ölçüsünde biriktirilmeye karar verilirler. Efemerayı sahip olduğu bilgiler ışığında değerli bularak dermelerine dahil eden kurumlardan ikisi kütüphaneler ve arşivlerdir. Bu kurumlardaki efemeralar için yapılmış tanımlar ise aşağıda belirtilmiştir.

Timothy G. Young çalışmasında efemera için şu tanımlı yapmaktadır; “Efemera, özel sınırlı amaçlar veya etkinlikler için tasarlanan, genelde kitaplardan

³⁸ William P. Barlow Jr, “Spinning Straw into Gold: Gilding Junk through Collecting”, **RBM: A Journal of Rare Books, Manuscripts, and Cultural Heritage**, 9(1), 2008, s. 93.

³⁹ Alison Byerly, “What Not to Save: The Future of Ephemera”, Paper presented at the MIT 6 Conference. Boston, MA, April 2009, s 1.

daha az değerli olan ve özellikle popüler kültür çalışmaları için araştırma değeri taşıması nedeniyle kütüphaneler ve arşivler tarafından muhafaza edilen basılı yapıtlardır.”⁴⁰

British Columbia Üniversitesi Kütüphanesi ise efemera tanımını şu şekilde yapmaktadır; efemera kısa süreli kullanım amacı olan ilanlar, broşürler, posterler gibi dokümanları tanımlamak için kullanılmaktadır ve çeşitli araştırmalarda birincil kaynak olarak kullanılabilir. ⁴¹

İsveç Milli Kütüphanesi ise efemera tanımını şu şekilde yapmaktadır; efemera biriktirilme ve korunma niyeti olmayan basılı materyallerdir ve tanıtıcı materyallerden okul kataloglarına kadar çeşitlilik göstermektedir. ⁴²

Nihal Somer ve İshak Keskin de “Bir Bilgi Kaynağı Olarak Efemera ve Türleri” adlı çalışmasında arşivsel efemera terimi kullanarak, arşivsel efemera tanımı yapmışlardır.

“Arşivsel efemera; çok sayıda baskısı yapılan ve dağıtılan ancak kitap, broşür ve dergi gibi malzemenin dışında kalan, özel bir zamanda ve özgün bir amaç için üretilen, acil bir kurumsal eylemi gerektirmeyen, dosya bağı kopartıldığı ya da olmadığı için parça halinde derlenen ve sonradan oluşturulmuş bir koleksiyon içine yerleştirilebilen, standart arşiv sınıflandırma ilkeleri uygulan(a)mayan, yararlılığı değişken olan, birincil ve ikincil kaynak niteliği taşıyan, gerçek değeri zamanla anlaşılan yazılı, basılı, resimli ve elektronik materyaldir.”⁴³

Seher İnceoğlu ise “Sosyal ve Kültürel Boyutuyla Efemera” adlı çalışmasında efemeranın birçok farklı tanımına yer vermiş ve incelenen tanımlar ışığında efemera tanımını şu şekilde yapmıştır. “Efemera; toplama kültüründen gelmesi nedeniyle

⁴⁰ Timothy G. Young, Evidence: Towards a Library Definition of Ephemera”, **RBM: A Journal of Rare Books, Manuscripts, and Cultural Heritage**, C.4 No:1, 2003, s 25

⁴¹ **Home Ephemera**, (Çevrimiçi) <https://guides.library.ubc.ca/ephemera#s-lg-box-15647536> 20.01.2020.

⁴² **About the collections**, (Çevrimiçi) <https://www.kb.se/in-english/loans-and-services/about-the-collections.html#item-41a6193e416da9cf7d82b2>, 20.10.2020.

⁴³ Ş. Nihal Somer ve İshak Keskin, “Bir Bilgi Kaynağı Olarak Efemera ve Türleri”, **Bilgi Dünyası**, C.13, No:2, 2012, s 446

üreticisi kendisi olmayan ya da kendisi için üretilmeyen, kitap, süreli yayınlar gibi geleneksel kaynakların dışında kalan belirli bir amaç için o anı temsil etmek amacıyla oluşturulan, üretilen ve devamlılığı olmayan malzemelerdir.”⁴⁴

Kütüphaneler ve arşivler açısından popüler kültür çalışmaları için araştırma değerine sahip olan efemera kütüphanelerde çok sayıda bulunmaktadır ve bazı kütüphanelerde “Basılı efemera” adıyla yer bulmaktadır. ABD Kongre Kütüphanesi, New York Üniversitesi Tamiment Kütüphanesi, Avustralya Milli Kütüphanesi, Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi, Rusya Milli Kütüphanesi efemera dermelerine basılı efemera dermesi adını vermektedir.

Bu çalışma esnasında efemera ile ilgili iki farklı terim ile karşılaşmıştır. Bunlardan biri görsel efemera diğeri ise sanat efemerasıdır.

“Görsel efemera, tabiatı gereği fotoğrafik olan veya fotomekanik yöntemiyle çoğaltılmış dikkate değer görsel içeriğe sahip efemerayı ifade etmektedir.”⁴⁵

Sanat efemeraları ise sanatçılar veya materyalleri bir etkinlik ve sergi aracılığı ile halka sunan galeriler tarafından tasarlanmış ve yaratılmış materyallerdir.⁴⁶ Bu tür efemeralar, özel gösterim kartları, sergi duyuruları, basın bültenleri, gazete kupürleri, sanatçı yazışmaları, posterler, broşürler, sanatçıların iki boyutlu veya üç boyutlu tasarımları ve web siteleri, e-mailler gibi diğer dijital formatlarda olabilirler.⁴⁷

1.3. Efemeranın Nitelikleri Ve Önemi

Nihal Somer ve İshak Keskin çalışmasında efemera niteliklerini şu şekilde sıralamışlardır,

- “Kısa süreli bir amaç için ve düzensiz olarak üretilirler,

⁴⁴ Seher İnceoğlu, **Sosyal ve Kültürel Boyutuyla Efemera**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2019, s. 28.

⁴⁵ Hermina G. B. Angelescu ve John H. Slate, “Visual Ephemera: A Selected Bibliography”, **Collection Management**, Vol 25, No:4, 2001, s. 77.

⁴⁶ Elizabeth Lawes ve Vicky Webb, “Ephemera: an undervalued resource in the art library”, **Art Libraries Journal**, Vol 31, No:3, 2006, s. 3.

⁴⁷ Kent Boese, Art Ephemera: Relics of the Past, or Treasures for Posterity?, **Art Documentation** 25 no:1, 2006, s. 34

- Acil kurumsal bir eylemi gerektirmezler,
- Biriktirilmek amacıyla üretilmezler,
- Çoğunlukla basılı, yazılı ve resimlidirler, ancak günümüzde elektronik de olabilmektedirler,
- Bir amaç için özel olarak üretilirler,
- Kısa ömürlüdürler ve devamları yoktur,
- Resmi ve gayri resmi olabilirler,
- Gerçek değerleri zamanla anlaşılır,
- Genellikle konuya ilgi duyan koleksiyoncular tarafından koleksiyon malzemesi olarak değerlendirilirler,
- “İvir zıvır” ürünler olarak görülüp küçümsenirler,
- Kütüphanecilik ve arşivcilik tekniği açısından değerlendirildiğinde, bilgi kurumlarının standart uygulama ilkelerine göre tasnif edil(e)mezler,
- Yararalılığı değişkendir,
- Birincil ya da ikincil kaynak olarak değer görürler,
- Dayanıksızdırlar,
- Genel bakış açısı dolayısıyla günlük yaşamın bölük pörçük (parçalar halindeki) dokümanlarıdır.”⁴⁸

Bu niteliklere ek olarak şunlar söylenebilmektedir,

- Çoğunlukla tek bir sayfa veya bir parça kağıttırlar.
- Biriktirilmek amacıyla üretilmedikleri için, biriktirilmek konusundaki değeri kişiden kişiye, kurumdan kuruma farklılık gösterir.
- Özel bir çaba göstermeksizin günlük hayatın detaylarını kendi doğallıklarında taşırlar.

⁴⁸ Ş. Nihal Somer ve İshak Keskin, “Bir Bilgi Kaynağı Olarak Efemera ve Türleri”, **Bilgi Dünyası**, C.13, No:2, 2012, s. 445.

Efemeranın önemi ile ilgili ise farklı kaynaklarda bilgiler bulunmaktadır..

Basılı efemeranın ana amacı bilgiyi yaymaktır. Radyo ve televizyonun henüz olmadığı dönemlerde vatandaşlar basılı efemera türü materyaller aracılığı ile haberlere ulaşmaktaydı.⁴⁹

Radyo ve televizyonun olmadığı dönemlerde olduğu gibi günümüzde de efemera diğer bilgi kaynakları gibi bilginin yayılması amacına hizmet eden önemli bilgi kaynaklarıdır.

Michael Twyman'a göre her efemera bir hikaye anlatır veya en azından özel bir bilgi taşır.⁵⁰

Efemera geçmişe dair sadece gerçek detayları sunmakla kalmayıp, geçmiş hatırlatan ve geçmişin atmosferine ışık tutan bir köprü oluşturur. Bir popülasyonun zevklerini ve ilgilerini belgeleyerek o döneme dair önemli bir görüş sağlar.⁵¹

Efemera diğer belgelerin görmezden geldiği veya farklı şekilde ele alabileceği ayrıntıları ortaya koyar.⁵² Örneğin Cornell Üniversitesi Kütüphanesi'nin Yemek, Şarap ve Mutfak Tarihi isimli dermesinde 1850'lerden günümüze kadar gelen 10.000'den fazla uluslararası restoran mönüsü bulunur.⁵³ Dermelerdeki belgeler içerisinde yer alan yemek mönülerinin içerikleri bulunduğu bölgenin ve dönemin özellikleri hakkında ip uçları vermektedir. Mönünün içeriğindeki yemeklerin isimleri ve yemeklerde kullanılan ürünler yöreye ait bir ip ucu vermektedir. Yemeklerin fiyatları döneme ait ekonomik durumla ilgili bir fikir verebilmektedir. Mönülerde yer alan yiyecekler o döneme ait popüler yemek tercihlerini yansıtabilmektedir.

⁴⁹ **Ephemera**, The Ohio State University Library, (Çevrimiçi) <https://library.osu.edu/tri/ephemera>, 22.01.2020.

⁵⁰ Twyman, **a.g.e.**, s. 25.

⁵¹ Andrews, **a.e.**, s. 6, 8.

⁵² Hilary Thompson, Trials and Tribulations, Overcoming the Challenges Ephemera Pose to the Librarian, s. 4.

⁵³ **Food Wine&Culinary History**, (Çevrimiçi) <https://rare.library.cornell.edu/collections/food-wine>, 27.01.2020.

Efemera baskı ve grafik tasarım tarihini anlamlandırmak açısından önemlidir.⁵⁴ Efemera tarihsel dilbilim alanında yardımcı kaynak olarak kullanılabilir.⁵⁵ Ayrıca efemeranın dinsel kaynak boyutu bulunmaktadır ve sanat tarihçileri açısından da önemli bir kaynaktır.⁵⁶

Efemeralar eğitimde yardımcı kaynak olarak da kullanılırlar. Efemeralar bir konunun kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlar. Öğrencilerin insancıl bir bakış açısına sahip olmasına ve öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinin güçlenmesine yardımcı olmaktadır.⁵⁷

Bilgi ve belge yönetimi alanından bakıldığında ise efemera, hem arşiv hem de kütüphane malzemesi olarak değerlendirilmekte ve bu alandaki önemli kaynaklardan birini teşkil etmektedir.⁵⁸

Efemera, kitap ve süreli yayınlar gibi birincil kaynaklar ile karşılaştırıldığında sayfa sayısı daha azdır, içeriğinde kitap ve süreli yayınlara nazaran daha az bilgi taşır. Ancak içerdikleri görsel ve metinle birlikte bir de kısa ve öz bir öyküye sahiptir. Üzerindeki bir sembol veya amblem, tasarımı esnasında kullanılan bir baskı türü, bir yazı biçimi, kağıdının yapılış şekli, üzerindeki çizimler, fotoğraflar, deyimler hepsi gerçek bir öykünün yaşayan bir parçasına aittir.

Efemera üzerine yapılmış tanımlar da göz önünde bulundurularak değerlendirildiğinde şöyle düşünülebilir. Efemera bir dönemin yaşantı biçimini belgelemek amacıyla oluşturulmaz ancak biriktirilmesinin doğal bir sonucu olarak o döneme ait önemli ayrıntıları sunma görevini üstlenir. Yaşamı anlamlandırmanın detaylar olduğu düşünüldüğünde, efemeranın önemi hayata dair değerli ayrıntıları taşıyor olmasından kaynaklanır. Ancak efemera tanımlarında da görüldüğü üzere

⁵⁴ Twyman, **a.g.e.**, s. 57.

⁵⁵ Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP), *Ephemera: The Stuff of History*, Report of the Working Party on Ephemera set up by CILIP (The Chartered Institute of Library and Information Professionals), Thatcam : Apple Print, January 2003, s. 12.13.

⁵⁶ Keskin ve Somer, **a.e.**, s.213-214.

⁵⁷ Julia Gardner, David Pavelich, "Teaching with Ephemera", **RBM: A Journal of Rare Books, Manuscripts & Cultural Heritage**, C.9, No:1, Spring 2008, s. 87-88-89.

⁵⁸ Aykut Kaya, **Efemera Koleksiyonlarının Derlenmesi, Tanımlanması, Erişimi ve Korunması: İstanbul Üzerine Bir İnceleme**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2015.

amacını yerine getirdikten sonra atılmak üzere oluşturulmuş belgeler oldukları için efemera, biriktirildiği takdirde değeri artacak ve saklandığı ölçüde geçmiş günümüze, günümüzü geleceğe taşıyan bir köprü görevi görecektir.

1.4. Efemera Türü Materyaller

Efemera türü materyaller incelendiğinde karşımıza aşağıdaki başlıklar çıkmaktadır.

“Ajandalar, alındılar, alındı slipleri, ambalaj kağıtları, anı materyalleri, antetli (başlıklı) kağıtlar, askerlik celp evrakı, banka çekleri, banka dekontları, bardak altlıkları, basın bültenleri, başarı belgeleri, başvuru broşürleri, başvuru formları, beyannameler, bildirimler, biletler, bilgisayar çıktıları, bilgisayar programları, biniş kartları, broşürler (tatil, reklam, öğretici, eğitici, açıklayıcı vs.), bütçeler tahminleri, ciltlenmemiş notalar, çekler, çikolatalardan/sakızlardan çıkan kartlar, davetiyeler, dergiler, ders programları, dilekçeler, dövizler, duvar ilanları, duyurular, düğün davetiyeleri, ehliyetler (sürücü vs.), el ilanları (genellikle yeni bir ürün piyasaya çıkınca dağıtılan ve tek tarafı baskılı, genellikle resimsiz, bazen süsü olan üzerine mesaj yazılmış kağıt), emlak broşürleri, envanterler, etiketler (hava yolları ile ilgili bagaj kartları, çıkartmalar vs.), faturalar, fişler, fiyat etiketleri, fiktür listeleri, fotoğraflar, futbol kartları, garanti belgeleri, gazete nüshaları, genelgeler, gezi ilanları, giriş kartları, giriş biletleri, giriş kuralları, görevden alma ilanları, haritalar, hava raporları, hediye çekleri, hisse paylaşım sertifikaları, hisse senedi listeleri, hisse senetler, hizmet bedeller, ilanlar (elektrik direklerine yapıştırılan türde satışlara ait ilanlar da dahil), işe alım nitelik tanımları, iyi niyet kartları, kağıt bebekler, kağıt paralar, karneler, kartpostallar (resimli ve resimsiz), kartvizitler, kataloglar (satış vs. ile ilgili), kat planları (ev, ofis vs.), kibrit kutuları, kimlik kartları, kira kontratları, kitap ayrıçaları, kitap parçaları, kitapçıklar, kitap etiketleri (kime ait olduğunu bildiren), kitap listeleri, koçanlar (çeşitli amaçlar için kullanılan), kredi kartları, kuponlar, kupürler, kurallar (işyeri vb yerlere girişer için), lisanslar, lokanta mönüleri, makbuzlar (törlü faaliyetlerde kullanılan), mecmualar, mektuplar, meyve sarılan ambalajlar, minyatürler, müzik materyallerine ait mahfazalar, noter senetleri, okul

diplomaları, otel tarife kartları, otobüs biletleri, oy pusulaları, oyun kartları, pasaportlar, personel kartları (kimlik vs.), peşin alımlar için tanıtım materyalleri, piyango biletleri, posta kartları, posta pulları, posterler, programlar (t rl  etkinliklerle ilgili), prospektüsler, puro kutuları, puro kutusu etiketleri, raporlar (yayınlanmış ve yayınlanmamış), doktor reçeteleri, rehberler, reklamlar (postayla gelen), reklam kartları (ticari firmaların), resimler (farklı türde), resmi açıklamalar/beyanlar, rezervasyon formları, rozetler, sakızlardan çıkan kartlar, seçim yazıları, senetler, sertifikalar, sevgililer günü kartları, sevkıyat formları, sevk irsaliyeleri, sınav kopyaları, sigara paketleri, sigorta poliçeleri, sinema anı materyalleri, sinema biletleri, sinema gösterim saatleri çizelgeleri, sirkülerler, sipariş formları (t rl  satın almalarla ilgili), sözleşmeler, spor loto kuponları, spor skor sonuçları, spor toto kuponları, süt  i esi kapakları,  irket raporları,  i e etiketleri, tahviller, takvimler, tanıtım broşürleri, tapu senetleri, tarifeler (tren, vapur gibi), ta ımacılı a ait tarifeler, tayin karneler, (bazı şeylerin karne ile verildiği döneme ait), taziye kartları, tebrik kartları, telgraflar, tiyatro afişleri, tiyatro programları, toplantı gündemleri, toplantı tutanakları, üyelik kartları, üyelik formları, üyelik ko anları, üyelik kuralları, yari  giriş formları, yayınlar (5 sayfadan daha az), yemek tarifeleri, yol haritaları.”⁵⁹

Michael K. Organ Ephemera in Archives: What to Do isimli çalışmasında Makepeace’in eserinde efemera olarak adlandırılabilcek materyallerin bulunduğu bir liste paylaşmaktadır.⁶⁰ Amerika Efemera Derneği’nin internet sitesinde efemera türlerine örnek olabilecek materyaller verilmiştir ve her bir türün kısa tanımını yapılmıştır.⁶¹

EK 1’de yer alan tabloda, yukarıda yer alan materyaller ve Amerika’da bulunan Efemera Derneği’nin internet sitesi üzerinde yer alan efemera türü materyaller bir arada yer almaktadır ve Türkçe karşılıkları ile verilmiştir. Bu  alı ma

⁵⁹  . Nihal Somer ve  shak Keskin, “Bir Bilgi Kaynağı Olarak Efemera ve Türleri”, **Bilgi Dünyası**, C.13, No:2, 2012, s. 453.

⁶⁰ Michael K. Organ, “Ephemera in Archives: What to Do”, A Possible Solution from the University of New South Wales Archives, Archives and Manuscripts- Journal of the Australian Society of Archivists, Canberra, 15 (2), Kasım 1987, s. 118.

⁶¹ **The Ephemera Society of America**, ( evrimi i) <https://www.ephemerasyet.org/our-history/>, 01.10.2019

sürecinde yabancı literatürün araştırılması esnasında bazı materyal isimlerinin Türk kültürüne yabancı olması, Türkçe karşılıklarının bulunmasının kolay olmaması sebebiyle efemera türü belgelerin İngilizce Türkçe karşılıklarını oluşturmak için EK 1’de yer alan liste oluşturulmuştur.

Efemera tür sayılarının fazlalığından görüldüğü gibi, efemera türlerinin gruplandırılması efemerayla çalışan kişiler için kolaylık sağlayabilecektir.

1. “Sosyal efemera : Doğum ilanları ve bildirimleri, kişilerin kırtasiye materyalleri, kartvizitler, parti/toplantı ve etkinlik davetiyeleri ve kartpostallar
2. Eğitimsel efemera : Diplomalar, sertifikalar, katılım belgeleri, teşekkür/takdir belgeleri
3. Eğlence/gösteri efemerası : Posterler, biletler, andaçlar, programlar ve oyun kartları
4. Askeri, tıbbi ve kentsel efemera : Nişanlar, işe alma/askerlik belgeleri, bayraklar, butonlar, reçeteler, prospektüsler ve türlü faaliyetlerle ilgili anı materyalleri
5. Politik efemera : Bordalar, el ilanları, politik butonlar ve tamponlara yapıştırılan çıkartmalar
6. Ticari (alış-veriş) efemera : Mönüler, makbuzlar, fişler, kartvizitler, benzin satan firmaların yol haritaları, reklamlar, duyurular ve ürün paketleri.”⁶²

Nihal Somer ve İshak Keskin de çalışmasında efemerayı fiziksel yapısına göre yazılı, basılı, görsel-işitsel, çizgesel, kartografik ve elektronik olarak gruplanmasının mümkün olduğunu belirtir.⁶³

Çok sayıda türü içerisinde barındıran bir terim olan efemeranın türlerine, konularına, fiziksel yapısına göre gruplandırılması efemera ile ilgili yürütülen

⁶² Somer ve Keskin, **a.g.e.**, s. 451.

⁶³ Somer ve Keskin, **a.g.e.**, s. 451.

alışmalara yardımcı olmaktadır ve efemeranın kavramsal olarak net tanımlarının yapılabilmesine olanak sağlayacaktır.

1.5. Efemera Bulunan Bilgi Merkezleri

Efemera koleksiyonlarının bulunduğu yerleri kurumlar ve kişiler olarak ikiye ayırmak mümkündür. Efemera koleksiyonlarının bir kısmı örgüt faaliyeti içerisinde üretilmesine rağmen ilgili faaliyet dosyalarında değil de ayrı bir yerde depolanır. Diğer bir kısmı ise, başka kurum ve kişilerin ürettikleri efemera türü malzemenin derlenmesiyle oluşur.⁶⁴

Chris E. Makepeace, bu belgelerin bulunabileceği yerleri şöyle belirtmiştir:

1. “Kütüphane
2. Kurum ve birim arşivleri
3. İşletmeler
4. Yerel hükümet ve yerel yönetimler
5. Dernekler
6. Koleksiyoncular
7. Kişiler”⁶⁵

Ş. Nihal Somer ve İşhak Keskin ise çalışmasında efemera derleyen kurum ve kuruluşları řu şekilde ele almıştır.

1. “Ulusal, eyalet ve yönetim arşivleri
2. Kütüphaneler
3. Müzeler
4. İşletmeler
5. Sivil toplum kuruluşları

⁶⁴ Ş. Nihal Somer ve İşhak Keskin, “Efemera Bulunduran/Derleyen Yerler : Bir Değerlendirme”, **Kitaplara Vakfedilen Bir Ömre Tuhfe: İsmail E. Erünsal’a Armağan**, İstanbul, Ülke Yayınları, 2014, C.2, s 1075

⁶⁵ Chris E. Makepeace, **Ephemera: a book on its collection, conservation and use**, Brookfield, 1985; aktaran Ş. Nihal Somer ve İşhak Keskin, “Efemera Bulunduran/Derleyen Yerler : Bir Değerlendirme”, **Kitaplara Vakfedilen Bir Ömre Tuhfe: İsmail E. Erünsal’a Armağan**, İstanbul, Ülke Yayınları, 2014, C.2, s 1075.

6. Koleksiyoncular

7. Kişiler”⁶⁶

1.6. Kütüphanelerde Efemera

British Columbia Üniversitesi Kütüphane’sinin internet sayfasında belirtildiği gibi efemera kütüphanelerde bulunan ve çeşitli araştırmalarda birincil kaynak olarak kullanılabilen materyallerdir.

Kütüphanelerde birincil kaynak olarak da kullanılabilen ve tarih, sanat tarihi, sosyoloji, mimarlık, şehirçilik gibi birçok disiplinde yapılan araştırmalar için önemli bir kaynak olan efemeranın kütüphanelere sağlanması, tanımlanması ve düzenlenmesi, erişime açılması önemli konuları oluşturmaktadır.

Kütüphanelerde dermeye dahil edilmesine karar verilen efemeranın seçimi ve bu materyallerin hangi şekilde dermeye dahil edildiği önemli bir konudur.⁶⁷

Seçimi yapılan ve kütüphane dermelerine dahil edilen efemera türü materyallerin efemera olarak tanımlanması, bu materyallerden oluşturulacak derme isimlerinde efemera sözcüğünün kullanılması ise önemli konulardan bir diğeridir.

Efemeranın kataloglanması da önemli konuların diğerini oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında incelenen kütüphanelerden Yale Üniversitesi Kütüphanesi ve ABD Kongre Kütüphanesi efemera türündeki materyaller için uyguladıkları kataloglama kuralları ile ilgili bilgileri ve politikalarını internet sayfalarında paylaşmaktadır.⁶⁸

Efemeranın düzenlenmesi ise diğer bir konuyu oluşturmaktadır. Bu konuda birden çok yöntem uygulanmaktadır. Efemeralar, materyal türüne göre, üretildikleri yer isimlerinin alfabetik sıralamasına göre, kronolojik (üretildikleri zaman göz

⁶⁶ Somer ve Keskin, **a.e.**, s. 1076.

⁶⁷ Thompson, **a.g.e.**, s. 6.

⁶⁸ **Ephemera Collections Cataloging Checklist**, (Çevrimiçi)

<https://web.library.yale.edu/cataloging/special-collections/ephemera-collections-cataloging-checklist>,

08.02.2020. **Library of Congress Collections Policy Statements: ephemera**, (Çevrimiçi)

<https://www.loc.gov/acq/devpol/ephemera.pdf>, 08.02.2020.

önünde bulundurularak) olarak, konularına göre gibi çeşitli yöntemlerle düzenlenmektedir.⁶⁹

Kütüphanelere bağış yoluyla sağlanmış olan dermeler için farklı bir yöntem uygulanırken, kütüphanelerin kendi politikaları kapsamında biriktirmekte olduğu belgeler için farklı yöntemler uygulanabilmektedir.

Efemera türü materyallere erişimin sağlanması, rehberlerin hazırlanması veya kütüphane internet sitelerinde yer alacak basit envanterlerle mümkün olabilmektedir. Çevrimiçi kataloglarda yer alacak kayıtlar ile efemera türü materyallere erişimin sağlanması bu belgelere erişim için kullanılan yöntemlerden bir tanesidir. Diğer bir yöntem ise efemera dermelerinin tanıtımı kapsamında oluşturulan dijital efemera dermeleridir. Ayrıca kütüphane dermelerinde bulunan efemera türü materyallerle ilgili sergilerinin düzenlenmesi ve derme rehberlerinin oluşturulması anlamlı olabilmektedir.⁷⁰

Kütüphanelerin internet sitelerinde yer alan efemera dermelerinin tanıtımı kapsamında Stanford Üniversitesi Kütüphanesi blog sayfasında kütüphane arşivine Başkan Harrison ile ilgili küçük bir efemera dermesini sağladıklarını duyurmaktadır.⁷¹

İsveç Milli Kütüphanesi ise kütüphanede bulunan efemera türü materyallere erişimin sağlanması amacıyla efemera türü materyallerin tarama yapılabileceği katalogları bir arada görme imkanı sunan bir başlık oluşturmaktadır. Kitap türünde bulunan materyaller için ayrı, makaleler için ayrı, film posterleri türündeki efemeralar için ayrı sayfalarda yapılabilecek katalogları bir arada kullanıcıya sunmaktadır. Bu da kullanıcılar açısından kütüphanedeki efemeranın varlığı ve erişim yollarının tespiti açısından kolaylık sağlamaktadır.

⁶⁹ Nancy Hadley, "Access and description of visual ephemera" Collection Management, C.25, No:4, 2001, s. 44.

⁷⁰ Thompson, a.g.e., s. 9.

⁷¹ **President Harrison ephemera**, (Çevrimiçi) <https://library.stanford.edu/blogs/special-collections-unbound/2013/02/president-harrison-ephemera>, 08.02.2020

Efemeralar ile ilgili yapılan projelerin de efemera uygulamaları açısından önemli olduğu düşünülmektedir. California Efemera Projesi (The California Ephemera Project) ve İsrail Milli Kütüphanesi - Efemera Projesi bu tip projelere örnek gösterilebilir.

California Çevrimiçi Arşivi (Online Archive of California), kütüphaneler, özel koleksiyonlar, arşivler, tarihi dernekler ve California'daki müzeler dahil 200'den fazla katkıda bulunan kurum bünyesinde ve California Üniversitesi'ne ait 10 kampüs kütüphanesinde yer alan birincil kaynak koleksiyonlarının detaylı tanımlarına ücretsiz bir şekilde halka erişim sağlamaktadır.⁷² California Efemera Projesi bu kurumlarda yer alan efemera dermelerine ait bilgileri California Çevrimiçi Arşivi aracılığı ile bir araya getirmekte olan bir projedir.

2014 yılında düzenlenen Limmud Konferansı'nda İsrail Efemera Projesi başlatılmıştır. Bu proje kapsamında İsrail Milli Kütüphanesi, Avrupa'daki Yahudi topluluklarından efemera toplamakta ve Yahudi tarihini hayata geçirmeyi amaçlamaktadır.⁷³

Kütüphanelerde efemera türü materyallere erişime yardımcı olacak araçlardan birini de kavramlar dizinleri oluşturmaktadır.

ABD Kongre Kütüphanesi'nin kütüphane ve arşiv materyalleri için hazırlamış olduğu tür/form terimleri dizini efemera türü materyallere erişimde yardımcı olabilmektedir.⁷⁴

⁷² **Online Archive of California**, (Çevrimiçi) <http://www.oac.cdlib.org/about/> 26.01.2020.

⁷³ **European Ephemera**, (Çevrimiçi) https://web.nli.org.il/sites/NLI/English/library/Bridge-to-Europe/eurephemera/Pages/default.aspx?_ga=2.258808842.1092007064.1580065354-1962945913.1580065354 26.01.2020.

⁷⁴ **Library of Congress Genre/Form Terms**, (Çevrimiçi) <https://www.loc.gov/aba/publications/FreeLCGFT/GENRE.pdf>, 08.02.2020.

2. BÖLÜM

ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİNDE BULUNAN EFEMERA DERMELERİ

Bu bölümde Tablo 1.'de yer alan THE World University Rankings 2020 listesindeki 100 üniversitenin kütüphane internet siteleri incelenmiş ve efemera dermeleri bulunan kütüphaneler tespit edilmiştir. Üniversite kütüphanelerinin internet sitelerinde yer alan sayfalarda kütüphanenin dermeleri tanıtılmaktadır. Dermelerin tanıtıldığı sayfalarda özel dermeler, yazmalar, nadir eserler, dijital dermeler, süreli yayınlar ve kütüphanede bulunan diğer dermeler ile ilgili bilgiler bulunmaktadır. Bu dermelerin tanıtımlarında, dermede yer alan materyaller, dermede yer alan materyallerin tarihleri, dermenin tarihçesi, dermedeki materyallerin düzenlenmesi gibi bir çok bilgi yer almaktadır. Bu bölümde derme isminde efemera sözcüğüne yer veren dermelerin tanıtımı yapılmaktadır. Başlıklarda dermenin bulunduğu üniversite kütüphanesi ve derme ismi bir arada yer almaktadır. Derme tanıtımları THE World University Rankings 2020 listesindeki üniversite sıralamasına göre yer almaktadır.

2.1. Oxford Üniversitesi Kütüphanesi - John Johnson Basılı Efemera Dermesi

Bodleian Kütüphanesi John Johnson Basılı Efemera Dermesi, dünyadaki en önemli basılı efemera dermelerinden biridir ve derme sosyal tarihçiler ile baskı tarihine ilgi duyanlar için çok zengin bir kaynaktır. Derme, papirolog olan John de Monins Johnson (1882-1956) tarafından bir araya getirilen 1.5 milyon materyalden oluşmaktadır. Eskiden *Constance Meade Memorial Ephemeral Printing* olarak adlandırılan John Johnson Dermesi, 1968'de *Oxford University Press*'ten Bodleian Kütüphanesi'ne nakledilmiştir. Kütüphane efemera toplamaya devam etmektedir.

Dermede bulunan en eski tarihli efemera 1508 tarihine ait olsa da dermede daha çok on sekizinci, on dokuzuncu ve yirminci yüzyıla ait malzeme bulunur.

Dermede reklamlar, broşürler, el ilanları, tiyatro afişleri ve programlar, mönüler, tebrik kartları, posterler, kartpostallar bulunur. Dermedeki belgeler İngiltre tarihi hakkında bilgiler vermektedir.

John Johnson, sosyal tarihi ve baskı tarihini temsil eden çeşitli efemera türü belgeyi biriktirmeyi amaç edinmiştir. John Johnson biriktirdiği materyalleri 680 konu başlığı altında gruplamıştır. Bu ana konu başlıkları şunlardır; Reklamlar; Sanatçılar; Yazarlar; Kitapçılık ve Yayın Tarihi; Eğitim; Eğlence; Form (efemera türü); Siyasi, Dini, Sosyal ve Ekonomik Tarih; Baskı İşlemleri; Özel Baskılar; Ulaşım ve Seyahat. Ana başlıklar konusuna göre alfabetik olarak gruplandırılmıştır. John Johnson'ın hazırlamış olduğu orijinal dizin belirli bir bölümdeki malzemenin kapsamını ve fiziksel düzenlemesini göstermektedir. Kütüphane çevrimiçi kataloğu dijital görüntülerin de bulunduğu 61.500 kayıt içermektedir. Ancak belgelerin dijitalleştirilmesi tamamlanmamıştır.

Dermede modern efemera kategoriler halinde ele alınmıştır. Bu kategoriler şu şekilde sıralanır; El Yapımı Eserler, Kitap Kapağı, Kitapçılık, Ticari Efemera, Hayır Kuruluşları, Klüp ve Dernekler, İş ve Eğitim, Eğlence, Resmi Efemera, Sağlık, Modern Reklamlar, Oxford Siyaseti, Özel Baskılar, Kamusal Hizmetler, Din, Özel Kategoriler, Ulaşım, Adlandırılmış Koleksiyonlar. John Johnson Efemera Dermesi taraması için kullanılan kütüphane kataloğundan ayrı bir katalog bulunmaktadır. John Johnson çevrimiçi kataloğunda materyal kayıtlarının başlıklarında tür adlarının yer aldığı görülmektedir.¹

2.2. Princeton Üniversitesi Kütüphanesi - Latin Amerika Efemera Dermesi

Princeton Üniversitesi Kütüphanesi, 1970'lerde Latin Amerika'ya ait efemera ve gri yayın belgeleri toplamaya başlamıştır. Üniversitenin ilk Latin Amerika, İspanya ve Portekiz bibliyografisi olan (1966-1977) Barbara Hadley Stein, başlangıçta askeri diktatörlüklerin gücünün yükselmesi, darbeler, Küba Devrimi gibi dönemin

¹ **Weston Library Printed Ephemera**, (Çevrimiçi) <https://www.bodleian.ox.ac.uk/weston/finding-resources/guides/ephemera> 04.12.2019.

önemli siyasi gelişmelerini belgeleyen dokümanları araştırmıştır. Barbara Hadley Stein'den sonra göreve gelen Halefi Peter T. Johnson (1977-2003) ise dermenin coğrafi ve tematik kapsamını genişletmiş ve belgelerin düzenlenmesi, kataloglanması ve korunması ile ilgili çalışmalar yapmıştır. Fernando Acosta-Rodríguez, Princeton Üniversitesi Kütüphanesi'nin Latin Amerika, İber Dili ve Amerika'da yaşayan Latin kökenli kişiler hakkındaki çalışmaları ile ilgilenen mevcut kütüphanecisi, 2003 yılından bu yana derme ile ilgili çalışmaları yürütmektedir.

Latin Amerika Efemera Dermesi, yirminci yüzyılın son çeyreğinden bu yana Latin Amerika'da bulunan çeşitli sosyal aktivistler, sivil toplum kuruluşları, devlet kurumları, siyasi partiler tarafından Latin Amerika'daki kuruluşların, görüşlerini, konumlarını, gündemlerini, politikalarını, etkinliklerini ve faaliyetlerini duyurmak amacıyla oluşturulan binlerce sayısallaştırılmış broşür, el ilanı, afiş, poster ve diğer basılı materyalleri içermektedir. Dermedeki materyallerin büyük çoğunluğu başka kurumlarda bulunmayan ve birincil kaynaklardır.

Latin Amerika Efemera Dermesi'nin Dijital Arşivi 2015 yılının başlarında kullanıma sunulmadan önce, dermede yer alan efemeraya erişim, tematik alt dermelerin yavaş yavaş geliştirilmesi, efemeraların kataloglanması, efemeraların mikrofilmlerinin çekilmesi ve araştırma araçlarının yaratılması ile sağlanmıştır. Yıllar içinde yaklaşık 350 alt derme işlenmiştir. Dermedeki belgelere kütüphanelerarası ödünç verme sistemiyle veya Princeton Üniversitesi Kütüphanesi'nden erişilebilmektedir.

Dermeye açık erişim sunan bir dijital arşiv oluşturmak için gerekli desteği hazırlamak birkaç yıl sürse de efemeranın toplanması kesintisiz bir şekilde devam etmiş ve yaklaşık 12.000 efemeradan oluşan bir derme oluşturulmuştur. Dermenin dijitalleştirilmesi devam etmektedir.²

²Ephemera Collection Home, (Çevrimiçi) <https://libguides.princeton.edu/laec> 02.12.2019.

2.3. Yale Üniversitesi Kütüphanesi - Tıp Tarihi Kütüphanesi – Broşür ve Tıbbi Efemera Dermesi

Dermedeki materyaller on yedinci yüzyıl ile yirminci yüzyıl arasındaki döneme aittir. Derme içerisinde, tarihleri on yedinci yüzyıldan yirminci yüzyıla kadar uzanan tıp konusunda üretilmiş birçok ilan vardır ve bu materyaller henüz kataloglanmamıştır.

Derme, hastanelerin on dokuzuncu yüzyıla ve yirminci yüzyılın başlarına ait yıllık raporlarını ve New Heaven’da bulunan hastanelerin kataloglanmış broşürlerini ve diğer efemeraları kapsar.

Dermede on dokuzuncu yüzyıla ait tıp okullarının katalogları ve adresleri, hemşirelik okullarına ait yıllık raporlar, 1910 ve 1950 yılları arasında yayınlanmış Amerikan Çocuk Sağlığı, Amerikan Kanser Derneği gibi ulusal sağlık kuruluşlarının broşürleri bulunur. Dermede 1840 ve 1950 yılları arasında yayınlanan patentli ilaç almanakları, patentli ilaç ticari kartları ve diğer reklamlar bulunmaktadır, bu materyaller kataloglanmamıştır. Dermede yaklaşık 240 adet 1839 – 1945 yılları arasında mineral su şişeleri üzerinde yer alan efemera vardır. Ayrıca dermede devlet kurumları tarafından yayınlanan halk sağlığı hakkındaki broşürler yer almaktadır.³

2.4. Johns Hopkins Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera Dermesi

Kütüphanede gazete kupürleri veya resim yapıştırmaya özgü albümlerin, oyunların, posterlerin ve optik oyuncakların yanı sıra dergilerin, yazışmaların ve dünyadaki fuarların tarihini ve gelişimini gösteren diğer belgeleri içeren büyüyen bir efemera dermesi vardır.⁴

³ **Pamphlets and Medical Ephemera**, (Çevrimiçi) <https://library.medicine.yale.edu/historical/collections/pamphlets> 04.12.2019.

⁴ **Manuscripts**, (Çevrimiçi) <https://www.library.jhu.edu/library-departments/special-collections/manuscripts/> 04.12.2019.

2.5. Columbia Üniversitesi Kütüphanesi - Avery'nin (Henry Ogden Avery – Mimar) Mimari Efemera Dermesi

Avery Classic isimli derme dünyada mimari nadir eserlere sahip en geniş özel dermelerden bir tanesidir. Derme kitap, yazma ve fotoğraflara ek olarak önemli bir efemera dermesini de bünyesinde bulundurmaktadır. Columbia Üniversitesi Dijital Dermeleri içerisinde yer alan Avery'nin Mimari Efemera Dermesi broşürler, kitapçıklar, reklam materyalleri, kartpostallar ve diğer mimari efemera türlerini içermektedir.⁵

2.6. Duke Üniversitesi Kütüphanesi

Duke Üniversitesi Kütüphanesi'nde İlanlar ve Efemera Dermesi ile Earl Garfield Cunningham'ın İkinci Dünya Savaşı ile İlgili Gazete Kupürleri veya Resim Yapıştırıma Özgü Defter, Fotoğraf ve Efemera Dermesi yer almaktadır.

2.6.1. Duke Üniversitesi Kütüphanesi – İlanlar ve Efemera Dermesi

Derme on sekizinci yüzyıldan yirminci yüzyıla kadar uzanan döneme ait materyallerden oluşur ve çoğunlukla on dokuzuncu yüzyıldan kalma basılı öğeleri içerir.

Dermede broşürler, mektuplar, posterler, gazeteler, biletler bulunmaktadır. Derme, siyasi kampanyalar, politika, tiyatro, dans, popüler eğlenceler, göç ve göçmenlik, reklam, seyahat, fuar, askere alım ile ırk, sınıf, cinsiyet ve din ile ilgili konulardaki materyalleri içermektedir.⁶

⁵ Avery's Architectural Ephemera Collections, (Çevrimiçi) https://dlc.library.columbia.edu/sites/avery_architectural_ephemera 15.01.2020.

⁶ BroadSides and Ephemera Collection, (Çevrimiçi) <https://repository.duke.edu/dc/broadsides>, 02.12.2019.

2.6.2. Duke Üniversitesi Kütüphanesi - Earl Garfield Cunningham'ın İkinci Dünya Savaşı ile İlgili Gazete Kupürleri veya Resim Yapıştırırmaya Özgü Defter, Fotoğraf ve Efemera Dermesi

Dermedeki materyallerin tarihleri 1941-1950 yılları arasındadır ancak dermede tarihi belli olmayan bazı materyaller de vardır. Dermede gazete kupürü veya resim yapıştırırmaya özgü defterler , kartpostallar ve fotoğraflar bulunmaktadır.⁷

Derme askeri ödüller, askeri kayıtlar ve fotoğraflar olarak iki seri halinde düzenlenmiştir. Dermede yer alan askeri ödüller ve askeri kayıtlar içerisinde hizmet dökümü, tezkere, Earl Garfield Cunningham'ın evlilik cüzdanının bir kopyası ve bronz madalya bulunmaktadır. Fotoğraflar içerisinde Earl Garfield Cunningham'ın kendi portresi bulunur. Dermede Cenova ve İtalya'daki diğer şehirlerden alınmış olan 1945 yılında damgalanmış, siyah beyaz kartpostal serileri bulunmaktadır. Bu kartpostallardan bir tanesi üzerinde Earl Garfield Cunningham'ın karısına yazdığı bir mesaj da bulunmaktadır.⁸

Dermedeki belgeler kütüphane bünyesinde yer alan David M. Rubenstein Nadir Eserler ve Yazmalar Bölümü'nde yer almaktadır.

2.7. Michigan Ann - Arbor Üniversitesi Kütüphanesi - Kuliner Efemera Dermesi

Derme, Özel Dermeler Bölümü'nde Janice Bluestein Longone Kuliner Arşivi içerisinde yer almaktadır. Dermede on dokuzuncu yüzyıl başlarından yirminci yüzyıl sonlarına kadarki döneme ait 10.000 farklı belge vardır. Dermede tanıtıcı broşürler ve hükümet tarafından yayınlanan belgeler bulunmaktadır.

⁷ Earl Garfield Cunningham World War II scrapbook, photographs, and ephemera, (Çevrimiçi) <https://repository.duke.edu/dc/cunninghamearlgarfield>, 17.12.2019.

⁸ Guide to the Earl Garfield Cunningham World War II scrapbook, photographs, and ephemera, 1941-1950 and undated, (Çevrimiçi) <https://library.duke.edu/rubenstein/findingaids/cunninghamearlgarfield/#collectionoverview>, 14.01.2020.

Dermede çeşitli gıda ürünlerini, ev aletlerini, mutfak ekipmanlarını ve gıda ile ilgili ürünleri tanıtan çiftçi kooperatifleri ve gıda kurulları tarafından yayınlanmış olan belgeler bulunur. Dermede tarihleri on dokuzuncu yüzyıldan yirminci yüzyıla kadarki dönemi kapsayan yüzlerce orjinal mönü bulunmaktadır.

Belgeler konularına göre gruplandırılmıştır.⁹

2.8 Washington Üniversitesi Kütüphanesi

Washington Üniversitesi Kütüphanesi'nde Pprior ve Norris Vodvil Grubu Fotoğraf ve Efemera Dermesi ile Vietnam Savaşı Efemera Dermesi bulunmaktadır.

2.8.1. Washington Üniversitesi Kütüphanesi - Prior ve Norris Vodvil Grubu Fotoğraf ve Efemera Dermesi

Pat Prior ve eşi ve iş ortağı Effie May Norris, Prior ve Norris'in vodvil grubunu kurmuştur. Daha sonra aralarına Prior Trio olarak bilinen kızları da üçüncü üye olarak katılmıştır. Çift, on dokuzuncu yüzyılın son bölümünü ve yirminci yüzyılın başlarını vodvil sirklerinde performans sergileyerek ve ABD'yi gezerek geçirmiştir. Bu derme The Prior ve Norris Grubu'nun performanslarına ait, 1800'lerin sonu ve 1900'lerin başındaki diğer vodvil sanatçıları ve eylemleri ile ilgili 230 fotoğraf ve efemera içermektedir.

Dermedeki materyaller 1886 – 1915 yılları arasındaki döneme aittir. Dermede on dokuzuncu yüzyılın başından 1930'a kadar geçen sürede en önemli eğlence formu olan vodvil ile ilgili şarkılar, danslar ve diğer performanslar belgelenmektedir. Dermede Pat Prior ve Effie Norris'in kariyeri ve vodvilin tarihi ile ilgili fotoğraflar ve efemera yer almaktadır. Dermede Prior ve Norris'in arkadaşlarının ve meslektaşlarının fotoğrafları, 1800'lerin sonu ve 1900'lerin başındaki vodvil sanatçıları ile ilgili efemera, tanıtım kartpostalları ve vodvil sahne yapımları içerisinde en önemlisi olan Fanchon ve Marco sahne yapımları bulunur.

⁹**Culinary Ephemera Guide**, (Çevrimiçi) <https://www.lib.umich.edu/janice-bluestein-longone-culinary-archive/culinary-ephemera-guide>, 17.12.2019.

Prior ve Norris Vodvil Grubu Dermesi ile ilgili bilgiler 2002'de Washington Üniversitesi Kütüphaneleri Özel Dermeler Bölümü'nde çalışan kataloglama personeli tarafından araştırılmış ve hazırlanmıştır. Dermedeki tüm fotoğrafların ve efemeraların çoğu bu veritabanına dahil edilmiştir. Orijinal derme, Washington Üniversitesi Kütüphaneleri Özel Dermeler Bölümü'nde yer almaktadır.¹⁰

2.8.2. Washington Üniversitesi Kütüphanesi - Vietnam Savaşı Efemera Dermesi

Vietnam Savaşı Efemera Dermesi'nde broşürler, posterler, manifestolar, gazeteler, kitapçıklar ve mektuplar bulunmaktadır. Materyaller çoğunlukla Vietnam Savaşı hakkında olsa da feminizm, ırkçılık, sosyalizm, işçi hakları, tarım işçilerinin hakları, eşcinsel hakları, büyük şirketlerin tarıma dayalı sanayisine karşı yürütülen çevresel ve ekonomik boykotları, mahkumların hakları ve 1979 İran Devrimi hakkında belgeler de bulunmaktadır. Dermede ayrıca Paul Dorpat tarafından düzenlenen ve Walt Crowley tarafından çizimleri yapılan Seattle yeraltı edebiyatı gazetesi Helix'ten bir örnek de yer almaktadır. Materyallerin çoğunluğu 1970-1973 yıllarına aittir.

Vietnam Savaşı Efemera Dermesi Washington Üniversitesi Kütüphaneleri Özel Dermeler Bölümü'nde bulunmaktadır.¹¹

2.9. New York Üniversitesi Kütüphanesi - Basılı Efemera Dermesi

New York Üniversitesi'nde bulunan Tamiment Kütüphanesi'nin Basılı Efemera Dermesi işçi sendikaları ve sol kuruluşlar tarafından üretilmiş olan bir milyondan fazla sayıda el ilanı, broşür ve diğer basılı materyalden oluşmaktadır. Materyaller araştırmacılara Amerikan toplumu ve kültürü ile Amerika'daki işçi

¹⁰ Prior and Norris Vaudeville Troupe Photographs and Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://content.lib.washington.edu/norrisweb/index.html>, 02.12.2019.

¹¹ Vietnam War Era Ephemera Collection, (Çevrimiçi)
<https://content.lib.washington.edu/protestweb/index.html>, 02.12.2019.

sınıfının hayatı hakkında çoğu zaman geleneksel kaynaklarda görmezden gelinen bilgileri sağlamaya yardımcı olmaktadır.

Kütüphanedeki Basılı Efemera Dermesi genel olarak PE (Printed Ephemera) kısaltması kullanılarak tanımlanmaktadır ve El Yazmaları Dermesi içerisinde yer almaktadır.¹²

2.10. California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi

California Üniversitesi San Diego Kütüphanesi'nde İspanyol İç Savaşı Komünist Efemera Dermesi ve Latin Amerikan Seçim Kampanyası Efemera Dermesi bulunmaktadır.

2.10.1. California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi - İspanyol İç Savaşı Komünist Efemera Dermesi

Derme dijital ortamda bulunmaktadır ve 129 dijital belgeden oluşmaktadır. Dermedeki belgeler 1936-1939 yılları arasını kapsar. Dermede komünist gruplar tarafından üretilmiş el ilanları, ilanlar ve posterler bulunmaktadır.¹³

2.10.2. California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi - Latin Amerikan Seçim Kampanyası Efemera Dermesi

Derme dijital ortamda bulunmaktadır ve 722 dijital belgeden oluşmaktadır. Dermedeki belgelerin tarihleri 1980-2009 yılları arasındadır.

Dermede broşür ve posterler bulunmaktadır. Ayrıca Meksika, Guatemala, Honduras, Şili, Kosta Rika, Nicaragua ve El Salvador'da siyasi partiler tarafından yayınlanmış olan seçim kampanyaları ile ilgili materyaller bulunmaktadır.¹⁴

¹² **Overview Printed Ephemera Collections at Tamiment Library**, (Çevrimiçi) <https://guides.nyu.edu/c.php?g=276819&p=1846113>, 02.12.2019.

¹³ **Spanish Civil War Communist Ephemera Collection**, (Çevrimiçi) <https://library.ucsd.edu/dc/collection/bb9318877w>, 18.12.2019.

2.11. Illinois at Urbana – Champaign Üniversitesi Kütüphanesi

Illinois at Urbana – Champaign Üniversitesi Kütüphanesi’nde Clarendon Van Norman Jr. Efemera Dermesi ve Illinois Eyaleti ve ABD Tarihi ile İlgili İlan ve Basılı Efemera Dermesi bulunmaktadır.

2.11.1. Illinois at Urbana – Champaign Üniversitesi Kütüphanesi - Clarendon Van Norman Jr. Efemera Dermesi

Clarendon Van Norman Jr. Efemera Dermesi dijital ortamda yer alan bir efemera dermesidir. Derme 2016 - 2018 yılları arasında dijitalleştirilmiştir. Dermede, 1828 – 1939 yılları arasındaki döneme ait efemeralar bulunmaktadır.

Dermede Illinois eyaleti ile ilgili ilanlar ve basılı efemera bulunmaktadır. Dermede ABD iç savaş dönemi öncesine ait prospektüsler, dokümanlar, finansal kayıtlar bulunmaktadır. Materyaller Illinois eyaleti siyaset ve yönetim tarihi, Illinois eyaleti ve Michigan Kanalı’nın yapımı ve ticari işleri ile ilgilidir. Dermede okul diploma törenlerine, dini söylevlere ve hayır kuruluşlarına ait materyaller, basılı müzik materyalleri, yazışmalar ve gazete dağıtan kimseler veya postacılar tarafından halka dağıtılan büyük boyutlu kartlar bulunmaktadır.¹⁵

2.11.2. Illinois at Urbana – Champaign Üniversitesi Kütüphanesi - Illinois Eyaleti ve ABD Tarihi ile İlgili İlan ve Basılı Efemera Dermesi

Illinois Eyaleti ve ABD Tarihi ile İlgili İlanlar ve Basılı Efemera Dermesi dijital ortamda yer almaktadır. Materyaller, üniversite kütüphanesi bünyesinde yer alan Illinois Tarihi ve Lincoln Koleksiyonu ve Illinois Tarihi Araştırmaları bölümleri

¹⁴ **Latin American Political Campaign Ephemera Collection**, (Çevrimiçi)
<https://library.ucsd.edu/dc/collection/bb4506543z>, 18.12.2019.

¹⁵ **Clarendon Van Norman Jr. Collection of Ephemera**, (Çevrimiçi)
<https://digital.library.illinois.edu/collections/5b46f0e0-3709-0134-1d9a-0050569601ca-e> 15.01.2020 tarihinde erişildi.

tarafından sağlanmıştır. Dermedeki materyaller on dokuzuncu yüzyıl ve yirminci yüzyılın başlarına aittir.

Dijitalleştirilen belgeler içerisinde sirkülerler, broşürler, süreli yayınlar, posterler, gazete kupürleri, ürün veya hizmet ilanları, el ilanları, kitapçıklar ve finansal dokümanlar bulunmaktadır. Materyallerin konusu ABD ve Illinois eyalet tarihi ile ilgili siyaset, yönetim, eğitim, din, finansal konular ve çeşitli girişimler hakkındadır.¹⁶

2.12. Wisconsin - Madison Üniversitesi Kütüphanesi – Üç Boyutlu Eşyalar ve Efemera Dermesi

Üç Boyutlu Eşyalar ve Efemera Dermesi dijital ortamda bulunan bir dermedir. Derme Wisconsin - Madison Üniversitesi kampüs tarihi ile ilgili materyaller içermektedir. Materyaller üniversite fakülteleri, çalışanlar, mezunlar tarafından uzun yıllardır toplanmaktadır. Belgeler içerisinde kıyafet ve şapka, önemli belgeler, poster ve sanat çalışmaları, madalya ve ödüller, dans kartları (Resmi balolarda bir kadın tarafından kullanılan kartlardır. Kadınlar tarafından baloda birbirini takip eden her dansı dans etmeyi planladığı erkek isimlerini kaydetmek için kullanılır.), rozet ve takılar, pankartlar, spor ile ilgili anı eşyaları ve kampüs gelenek ve etkinliklerini yansıtan materyaller bulunmaktadır.¹⁷

2.13. Boston Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera ve Broşür Dermesi

Boston Üniversitesi Kütüphanesi daktilo metinlerini, el yazmalarını, hatırlatıcı notları, el yazısı mektupları ve broşürleri efemera olarak tanımlamaktadır. Gri yayınları ise raporlar, çalışma belgeleri, yönetim dokümanları, tanıtım yazıları ve değerlendirmeler olarak tanımlanmaktadır. Boston Üniversitesi Kütüphanesi'nde

¹⁶ **Illinois and US History Broadides and Printed Ephemera Collection**, (Çevrimiçi)
<https://digital.library.illinois.edu/collections/cdc12f10-3707-0134-1d99-0050569601ca-7> 15.01.2020.

¹⁷ **UW Artifacts And Ephemera**, (Çevrimiçi)
<https://uwdc.library.wisc.edu/collections/uwmadison/uwmadartifacts/> 19.12.2019 tarihinde erişildi.

bulunan Afrika Araştırmaları Bölümü konularına veya ülke ve bölge isimlerine göre sınıflandırılmış olan önemli bir efemera, gri yayınlar ve broşür dermesidir.¹⁸

2.14. Leiden Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera Dermesi (Efemeral Baskı)

Dermede yaklaşık 2000 materyal bulunmaktadır. Materyaller edebi ve tarihi konulara ilgi duyan kişiler tarafından toplanmıştır. Materyaller, Leiden Matematik Profesörü David Bierens de Haan (1822-1895), Kitapçı ve Yayıncı Arie Cornelis Kruseman (1818-1894), Yazar Jan Jacobus Franciscus (1806-1880), Papaz ve Leiden İlahiyat Profesörü Laurentius Knappert (1863-1943) ve çeşitli kişiler tarafından bir araya getirilmiştir.

Derme on dokuzuncu yüzyıla ait materyallerden oluşur. Dermede broşürler, kararnameler, yönetmelikler, sirkülerler, şarkılarla ilgili magazinler, şiirler, posterler, gazete kupürleri ve süreli yayınlar bulunmaktadır. Bu yayınlar, Özel Dermeler Bölümü, Leiden Üniversitesi Kütüphanesi ve Alman Edebiyat Topluluğu Kütüphanesi tarafından çeşitli zamanlarda sağlanmıştır. Dermedeki materyaller Şiirler, Masa Üstü Oyunları, Şarkılar, Kraliyet Ailesi, Ulusal Hatıralar 1813, Ghent Üniversitesi, Leiden Üniversitesi, Güney Afrika gibi konu başlıklarına göre düzenlenmiştir.

Derme 2005 - 2009 yılları arasında dijitalleştirilmiş ve 2015'te online erişime sunulmuştur.¹⁹

¹⁸ **Special Collections**, (Çevrimiçi) <http://library.bu.edu/c.php?g=545204&p=5726405#s-lg-box-18139485> 15.01.2020.

¹⁹ **Collectie Efemeer Drukwerk**, (Çevrimiçi) <https://digitalcollections.universiteitleiden.nl/view/item/1912917>, 04.12.2019.

2.15. Warwick Üniversitesi Kütüphanesi

Warwick Üniversitesi Kütüphanesi'nde Fransa Siyasi Efemera Dermesi ve Warwickshire Siyasi Efemera Dermesi bulunmaktadır.

2.15.1. Warwick Üniversitesi Kütüphanesi - Fransa Siyasi Efemera Dermesi

Fransa Siyasi Efemera Dermesi dijital ortamda yer alan bir dermedir. Fransız Devrimi (1848) ile İkinci İmparatorluk Dönemi (1852) arasındaki döneme ait materyallerden oluşan küçük bir siyasi efemera dermesidir. Dermedeki belgeler, Warwick Üniversitesi arşivi olan Modern Records Center'ın arşivinden alınmış ve dijital ortama aktarılmıştır.²⁰

2.15.2. Warwick Üniversitesi Kütüphanesi - Warwickshire Siyasi Efemera Dermesi

Derme 1774 - 1874 yılları arasında Warwickshire bölgesinde yapılan parlamenter seçimlerinde kullanılan efemeraları kapsar. Dermede seçimlerde kullanılan efemera haricinde 1774 – 1874 yılları arasına ait Warwick bölgesi ile ilgili efemera da yer almaktadır. Dermede polemikler, duyurlar, şarkı sözleri yer alır. Belgeler, Modern Records Center, Warwick Üniversitesi ve Warwickshire County Record Office arşivlerinden alınmıştır.²¹

2.16. Glasgow Üniversitesi Kütüphanesi - Efemera Dermesi

Efemera Dermesi'ndeki materyallerin çoğunluğu Glasgow'da bir kitap satıcısı olan, firmanın kurucusunun torunu John Smith of Curtherland (1784-1849) tarafından toplanmıştır. Derme 1847 yılında Glosgow Üniversitesi'ne miras olarak

²⁰ **French Political Ephemera**, (Çevrimiçi)

<https://wdc.contentdm.oclc.org/digital/collection/frenchephem>, 04.12.2019..

²¹ **Warwickshire Political Ephemera**, (Çevrimiçi)

<https://wdc.contentdm.oclc.org/digital/collection/warwephem> 04.12.2019.

bırakılmıştır. Ayrı bir derme olan Tiyatro Programları ve Diğer Efemeralar ise İskoç Tiyatro Arşivi'nin temelini oluşturmaktadır.

Dermede posterler, reklamlar, biletler ve diğer türdeki materyaller bulunmaktadır. Bu materyallerin çoğu Glasgow şehrinin on dokuzuncu yüzyıldaki hali ile ilgilidir.²²

Üniversite kütüphanelerinde yer alan efemera dermeleri incelendiğinde dermelerde çeşitli konularda ve türlerde on yedinci, on sekizinci ve on dokuzuncu yüzyıla ait efemera türü materyaller olduğu görülmektedir.

Efemera dermelerinde bulunan materyallerin konularına göre gruplandırıldığı kütüphaneler olduğu ve çeşitli konu başlıklarına göre düzenlendiği görülmektedir.

Efemera dermeleri genel olarak özel dermeler içerisinde bulunmaktadır, nadir eserler ve yazma bölümlerinde bulunan dermeler de bulunmaktadır ve kütüphanelerde dijitalleştirilmiş efemeralardan oluşan dermeler bulunduğu da görülmektedir.

Ayrıca dermelerde bulunan materyaller incelendiğinde, birinci bölümde yer alan efemera türleri içerisinde bulunmayan türler dikkat çekmektedir. Duke Üniversitesi Kütüphanesi efemera dermesinde hizmet dökümü, tezkere, evlilik cüzdanı, madalya gibi materyallere yer vermektedir. Princeton Üniversitesi Kütüphanesi efemera dermesinde afişlere yer vermektedir. Illinois at Urbana - Champaign Üniversitesi Kütüphanesi efemera dermesinde süreli yayınlara yer vermektedir. Wisconsin - Madison Üniversitesi Kütüphanesi efemera dermesinde dans kartlarına yer vermektedir. Boston Üniversitesi Kütüphanesi efemera dermesinde el yazısı ile yazılmış mektuplara yer vermektedir. Leiden Üniversitesi Kütüphanesi efemera dermesinde fermanlara, yönetmeliklere, şiirlere yer vermektedir. Warwick Üniversitesi Kütüphanesi efemera dermesinde polemiklere ve şarkı sözlerine yer vermektedir.

²² **University of Glasgow**, (Çevrimiçi)
<https://www.gla.ac.uk/myglasgow/specialcollections/collectionsa-z/ephemera/> 04.12.2019.

3. BÖLÜM

MİLLİ KÜTÜPHANELERDE BULUNAN EFEMERA DERMELERİ

Bu bölümde Tablo 2.'de yer alan 92 milli kütüphanenin internet sitesi incelenmiş ve efemera dermeleri bulunan kütüphaneler tespit edilmiştir. Milli kütüphanelerin internet sitelerinde yer alan sayfalarda kütüphanenin dermeleri tanıtılmaktadır. Dermelerin tanıtıldığı sayfalarda özel dermeler, yazmalar, nadir eserler, dijital dermeler, süreli yayınlar ve kütüphanede bulunan diğer dermeler ile ilgili bilgiler bulunmaktadır. Bu dermelerin tanıtımlarında, dermede yer alan materyaller, dermede yer alan materyallerin tarihleri, dermenin tarihçesi, dermedeki materyallerin düzenlenmesi gibi bir çok bilgi yer almaktadır. Bu bölümde derme isminde efemera sözcüğüne yer veren dermelerin tanıtımı yapılmaktadır. Başlıklarda dermenin bulunduğu milli kütüphane ve derme ismi bir arada yer almaktadır. Derme tanıtımlarına kütüphanelerin bulunduğu ülkelerin alfabetik sıralamasına uygun olarak yer verilmektedir.

3.1. Avustralya Milli Kütüphanesi - Efemera Dermesi

Avustralya Milli Kütüphanesi 1960'ların başından beri Avustralya'ya ait basılı efemera toplamaktadır. Bu efemeralar Avustralya'ya ait sosyal hayatın özelliklerini, popüler kültürünü, ulusal etkinliklerini yansıtmaktadır. Buna ek olarak Asya/Pasifik Bögesi'ne ait sosyal-politik gruplar veya belirli etkinlikler ile ilgili efemerayı da seçerek biriktirmektedir. Avustralya Milli Kütüphanesi'nde küçük formatlı yayınlar ve broşürler olarak el ilanları, davetiyeler, kartlar, mönüler ve gereksiz e-postalar bulunmaktadır. Büyük formatlı yayınlar olarak ise tiyatro programları ve ticari kataloglar yer almaktadır. Materyallerin seçimi içerik bilgisi, görsel ve tasarımsal öğeler, dönemi yansıtan sunumları göz önünde bulundurularak yapılmaktadır.

Avustralya'ya ait efemeralar Genel efemera, Avustralya performans sanat programları ve efemera, Ticari kataloglar, Programlar ve davetiyeler, Coğrafya ve seyahat konularına göre düzenlenmiştir.

Kütüphanede bulunan Asya/Pasifik efemera dermesi broşür, poster, el ilanı, etiket gibi basılı materyalleri içermektedir. Ayrıca dermede rozet, tişört ve şapkalar bulunmaktadır. Bu dermedeki materyaller hem bölgede yapılan seçimler gibi özel etkinlikler hem de bölgede önemli rol oynayan sosyal politik gruplar ile ilgilidir.¹

3.2. Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi (Library of Congress) - Basılı Efemera Dermesi

1867 yılında Amerikalı siyasetçi, gazete editörü ve arşivci olan Peter Force'un (1790 – 1868) kütüphanesinde bulunan belgeler Kongre Kütüphanesi tarafından satın alınmıştır ve bu belgeler Basılı Efemera Dermesi'nin temelini oluşturmuştur. Dermedeki öğelerin çoğu Amerika'da üretilmiştir.

Dermede posterler, oyun programları, nota kağıtları, bildiriler, davetiyeler, beyannameler, dilekçeler, zaman çizelgeleri, propoganda ve manifestolar, oy pusulaları, biletler, mönüler ve kartvizitler bulunmaktadır. Dermede 28.000'den fazla materyal bulunmaktadır ve bunların 10.172 adedi çevrimiçi olarak erişilebilir vaziyettedir. Materyaller on yedinci yüzyıldan günümüze kadar olan döneme aittir ve çeşitli konular hakkındadır.

Kütüphanede bulunan Basılı Efemera Dermesi dermede bulunan materyallerin baskılarının yapıldığı eyalet isimlerine göre düzenlenmektedir. Eyalet isimleri alfabetik olarak sıralanmıştır ve materyaller her eyalet ismi altında kronolojik olarak düzenlenmiştir. Amerika ile ilgili materyaller baskının yapıldığı ülke ismine göre sınıflandırılmıştır ve bir türe ait olan materyaller ait oldukları özel kategorilere göre gruplandırılmıştır.

¹ **Printed ephemera**, (Çevrimiçi) <https://www.nla.gov.au/what-we-collect/ephemera> 20.01.2020.

Dermedeki materyaller arşiv dosyaları içerisinde bulunmaktadır. Materyaller raflarda coğrafik olarak sıralanmıştır. Ancak kart dosyalarında coğrafik, yazar/başlık ve kronolojik olarak çapraz başvurulara yer verilmiştir. Çevrimiçi erişime açık materyaller dijitalleştirilmiştir.²

3.3. Finlandiya Milli Kütüphanesi - Efemera Dermesi

Finlandiya Milli Kütüphanesi iki efemera dermesine sahiptir. Bunlardan ilki Ulusal Derme altında yer alan Efemera Dermesi'dir.

Bu dermede 1800'lü yıllardan günümüze kadar uzanan materyaller bulunmaktadır. Dermeye materyallerin sağlanması devam etmektedir. Dermeden seçilen bazı materyaller Doria Devlet Arşivi'nde (Finlandiya Milli Kütüphanesi'nin kurumsal arşivi) dijitalleştirilmektedir.

Dermede organizasyon faaliyetleri ile ilgili rehberler, kılavuzlar, raporlar ve eylem planları, davetiyeler, sergi katalogları, zaman çizelgeleri ve telefon rehberleri bulunmaktadır.

Dermede bulunan materyaller konularına göre gruplandırılmıştır. Dermede yayın türüne (yıllık raporlar, reklamlar, kitap isim etiketleri ve posterler) göre oluşturulmuş gruplar da mevcuttur.

Dermedeki materyaller henüz kataloglanmamıştır.

Dermenin alt koleksiyonları şu şekilde sıralanabilir; Yıllık raporlar, Broşürler, Takvim ve almanaklar, Çocuk kitapları, Konser programları, E.A Hellman Dermesi, Kitap etiketleri, Oyunlar, Mathias Wevkström Dermesi, Ayrı basımlar, Kartpostallar, Kısa öykü dizileri, Telefon rehberleri, Tiyatro programları, Savaş broşürleri.³

² **About this Collection: Printed Ephemera**, (Çevrimiçi)
<https://www.loc.gov/collections/broadsides-and-other-printed-ephemera/about-this-collection/>,
22.01.2020.

³ **Ephemera Collection of the National Collection**, (Çevrimiçi)
<https://www.kansalliskirjasto.fi/en/collections/ephemera-collection-of-the-national-collection>
22.01.2020.

Kütüphanede yer alan diğer Efemera Dermesi ise Beşeri Bilimler Bölümü altında yer almaktadır. Bu dermede önemli ölçüde siyasi broşür, siyasi konuşma metninin yer aldığı belge ve el ilanı, kartpostal ve turizm konusundaki reklamlar ve seyahat rehberleri bulunmaktadır.

Beşeri Bilimler Dermesi Uluslararası Onlu Sınıflama Sistemi'ne uygun olarak konularına göre düzenlenmiştir. Dermedeki materyaller siyasi ve kültürel-tarihi araştırmalar için önemli kaynaklardır. Dermedeki materyaller henüz kataloglanmamıştır.⁴

3.4. İrlanda Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi

İrlanda Milli Kütüphanesi Görsel Materyaller Bölümü altında Efemera Dermesi'ne yer vermektedir. 2001 yılına kadar kitap, yazmalar, baskı ve çizimler gibi diğer kütüphane dermeleri içerisinde dağınık bir şekilde bulunan efemera türü materyaller, 2001 yılında İrlanda Milli Kütüphanesi Efemera Dermesi'ni oluşturmak amacıyla tek bir yerde toplanmıştır.

Dermede tarihi beyannameler, ilanlar ve bu ilanlara ait şarkı sözleri, posterler, oyun programları, el ilanları, konserler, tiyatro ve panayır programları, hatıra kartları, kartpostallar, davetiyeler, restoran menüleri, 8 sayfa veya daha az sayfadan oluşan broşürler bulunmaktadır.

Derme, Posterler ve beyannameler, 1926'da imparatorluk içinde ticareti teşvik amacıyla bir araya gelen bir kurul olan Empire Marketing Board posterleri, 1. Dünya Savaşı askere alma posterleri, St. Sepulchre baskı arşivi, Holloway Tiyatro Dermesi, LO dosyaları, Diğer dermeler ve Modern efemera gibi alt bölümlere ayrılmıştır.⁵

⁴ **Ephemera in the Humanities Collection**, (Çevrimiçi)

<https://www.kansalliskirjasto.fi/en/collections/ephemera-in-the-humanities-collection>, 22.01.2020.

⁵ **Introduction**, (Çevrimiçi) <https://www.nli.ie/en/ephemera-introduction.aspx>, 05.12.2019.

3.5. İspanya Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi

Kütüphanede yer alan Çizimler ve Gravürler Bölümü'nde içerik ve fiziksel özellik konusunda benzer nitelikler taşıyan materyaller 1991 yılında bir araya getirilerek Efemera Dermesi oluşturulmuştur.

Dermede kartlar, kibrit kutuları, tebrik materyalleri, kenar süsleri, portakallar üzerinde bulunan etiketler ve kuru üzüm kutularının etiketleri, Küba puro paketleri koleksiyonu, hatırlatıcılar, kartvizitler, 1880 ve 1930 yılları arasına ait sigara paket etiketleri, şişe etiketleri, 1940 – 1950'li yıllara ait tanıtıcı materyaller (pai pai) ve sigara kağıtları, davetiyeler, programlar, dans kartları ve tanıtıcı kartlar, İspanya'daki iç savaş yıllarına ait süt şişesi etiketleri bulunur.

2003 yılında kütüphane tarafından “Ephemera. Life on Paper” isimli katalog yayınlanmıştır. Bu katalogda kütüphaneye sağlanmış ve materyal türüne göre düzenlenmiş 80.000 materyal bulunmaktadır. Dermede konu, tür ve teknik özellikleri bakımından farklılıklara sahip 100.000 materyal bir araya getirilmiştir. Materyaller türlere göre sınıflandırılmıştır.⁶

3.6. İzlanda Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi

Dermede İzlanda'da basılmış olan İzlanda ile ilgili materyaller yer almaktadır. Kitap, süreli yayın ve gazetelerin yanı sıra dermede öte beri olarak nitelendirilen (paraphernalia) belgeler bulunmaktadır.

Dermede kitapçıklar, seyahat broşürleri, zaman çizelgeleri, kılavuzlar, tanıtım materyalleri, imalat tanımları, satış katalogları, fiyat listeleri, şiirler, cenaze töreni materyalleri, tek sayfalık dokümanlar, tiyatro programları, sergi katalogları, kartpostallar, yılbaşı kartları, oyun kartları, günlükler, cep defterleri, kitapların iç kapağına yapıştırılan ve kitabın sahibinin isminin yer aldığı desenli kağıtlar ve posterler bulunmaktadır.

⁶ **Ephemera y Ex-libis**, (Çevrimiçi) <http://www.bne.es/es/Colecciones/Ephemera/Historia/> 05.12.2019.

Dermenin kullanıcı grubu geniş bir yelpazedendir ancak dermedeki materyaller çoğunlukla yazarlar, biyografi tarihçileri ve ticaret tarihi, iş yaşamı tarihi, yerel tarih hakkında yazılar yazan kişiler tarafından kullanılmaktadır. Kullanıcılar, materyallerin fotoğraflarından, müzik kataloglarından veya fiyat listelerinden çalışmalarında ve araştırmalarında kullanabilecekleri yararlı bilgiler edinebilmektedirler.⁷

Efemera Dermesi çeşitli konu başlıklarına göre düzenlenmektedir. Bu konu başlıkları şu şekilde sıralanmaktadır; Bankalar ve finans, Otomobil, Kütüphaneler, Yayıncılık, Takvimler, Formlar, Topluluklar ve kurumlar, Turizm, Telekomünikasyon, Kitle iletişim araçları, Eğitim ve öğretim, El sanatları ve tasarım, Piyango, Sağlık, Sanayi, Spor, Filmler ve videolar, Tarım, Sanat, Şiir, Kutlamalar, Gıda, Posterler, Kartpostallar ve fotoğraflar, Posta servisi, Konferanslar, İletişim, Balıkçılık endüstrisi, Politika, Yerel yönetimler, Sergiler, Müzik, Din, Sigorta, Çevre sorunları, Cenaze baskısı, Ticaret, Gençlik, Güvenlik sorunları.⁸

3.7. Letonya Milli Kütüphanesi – Basılı Küçük Dokümanlar (Efemera)

Letonya Milli Kütüphanesi'nde Basılı Küçük Dokümanlar adında bir derme bulunmaktadır ve derme adında parantez içerisinde efemera terimine yer verilmektedir.

Basılı Küçük Dokümanlar Dermesi Letonya'nın on dokuzuncu yüzyıldan günümüze kadar uzanan sosyal, ekonomik, ve sosyo-kültürel hayatını yansıtmaktadır. Derme içerisinde bir milyon materyal bulunmaktadır.

Dermede çeşitli enstitü ve organizasyonların gazeteleri, etkinlik raporları, mevzuatlar, yönetmelikler, kılavuzlar, telefon rehberleri, katalog ve fiyat listeleri, metodik çalışma materyalleri, tiyatro, sinema ve spor karşılaşmaları programları,

⁷ Landsbokasafn Ephemera, (Çevrimiçi) <https://landsbokasafn.is/index.php?page=ephemera>, 16.01.2020.

⁸ Landsbokasafn Ephemera, (Çevrimiçi) <https://landsbokasafn.is/index.php?page=subject-headings-ephemera> 25.01.2020.

siyasi parti programları ve seçim materyalleri, tanıtıcı basımlar, broşürler, kitapçıklar, yırtılacak ya da koparılacak yeri deliklere ayrılmış takvimler ve bilim ve ulusal ekonomi ile ilgili tek sayfa halindeki etiket, poster gibi materyaller yer almaktadır.⁹

3.8. Malezya Milli Kütüphanesi – Koleksi Fana (Efemera Türü Materyaller)

Malezya Milli Kütüphanesi dermesi içerisinde Koleksi Fana isimli bir derme bulunmaktadır. Derme isminde efemera (ephemeral) sözcüğüne yer verilmiştir. Derme 1995 yılında oluşturulmuştur. Dermede kartpostallar, broşürler, programlar, takvimler ve zarflar bulunmaktadır.¹⁰

3.9. Rusya Milli Kütüphanesi – Basılı Efemera Dermesi

Rusya Milli Kütüphanesi Özel Dermeler Bölümü'nü belge türüne göre düzenlemiştir ve bu bölümler içerisinde Basılı Efemera Dermesi'ne yer vermiştir. Dermede yer alan Rusça yayınların tarihi 1709 yılından günümüze kadardır. Batı Avrupa Dilleri'nde basılan yayınların tarihleri yirminci yüzyıldan başlamaktadır.

Dermede 5 milyondan fazla belge bulunmaktadır. 2 milyon 126 binden fazla broşür, yaklaşık 1 milyon 526 süreli yayın cildi, 1 milyon 422 binden fazla kitap, 95 bin görsel sanat eseri bulunmaktadır.

Benzer belgeler tek bir kayıt altında toplanmıştır. Materyaller arasında tanıtım materyalleri, biletler, mönüler, oyun programları, beyannameler, zaman çizelgeleri bulunur.¹¹

⁹ **Small Pirnted Items Collection**, (Çevrimiçi) <https://www.lnb.lv/en/collections/small-printed-items-collection> 16.01.2020.

¹⁰ **Portal Rasmi Perpustakaan Negara Malaysia**, (Çevrimiçi) <https://www.pnm.gov.my/index.php/pages/view/366> 16.01.2020.

¹¹ **Printed Ephemera**, (Çevrimiçi) <http://nlr.ru/eng/RA2276/ephemera-collection> 22.01.2020.

3.10. Slovenya Milli Kütüphanesi – Efemera ve Gri Yayınlar Dermesi

Dermede özel kütüphane materyalleri ve efemera türü materyaller içerisinde sayılan kataloglar, programlar, öğretim araçları, takvimler, tanıtıcı ve bilgilendirici materyaller bulunmaktadır.¹²

3.11. Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi – Efemera Dermesi

Efemera Dermesi Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi bünyesinde yer alan Alexander Turnbull Kütüphanesi dermesinin bir bölümünü oluşturmaktadır. Dermede Yeni Zelanda, Pasifik Bölgesi ve Yeni Zelandalılar hakkında yayınlanmış programlar, posterler, mönüler, tanıtıcı broşürler ve diğer materyaller yer almaktadır. Bu belgeler 1840'dan günümüze kadar olan döneme aittir. Derme içerisinde posterler, satış katalogları, etiketler, tiyatro programları ve posterleri, spor programları ve posterleri, takvimler, mönüler ve tebrik kartları yer almaktadır. Dermedeki materyaller içerisinde dijitalleştirilmiş olanlar bulunmaktadır.

Dermedeki materyallerin konusu tiyatro ve eğlence, siyaset ve aktivizm, savaş, Maori, turizm, alkol, bahçe işleri, ekoloji ile ilgilidir. Kütüphane kataloğu ile turizm posterleri, alkol ürünleri ile ilgili efemeralar, restoran mönüleri, tekstil reklamları, etiketler gibi spesifik konu ve format türüne göre anahtar sözcükler ile tarama yapılabilmektedir.

Dermede yer alan kategori ve alt dermeler ise şu şekilde sıralanabilir, The Cabot Dermesi, Politik Efemera ve Protesto, Savaş Döneminde Yeni Zelanda, Popüler Kültür ve Gündelik Yaşam, Yeni Zelandalılar.¹³

¹² **Brosura eng koncna**, (Çevrimiçi) https://www.nuk.uni-lj.si/eng/sites/default/files/dokumenti/2016/WelcomeToNUK_2016.pdf 16.01.2020.

¹³ **Ephemera collection**, (Çevrimiçi) <https://natlib.govt.nz/collections/a-z/printed-ephemera-collection> 16.01.2020.

Milli kütüphanelerde yer alan efemera dermeleri incelendiğinde dermelerde çeşitli konularda ve türlerde on yedinci, on sekizinci ve on dokuzuncu yüzyıla ait efemera türü materyaller olduğu görülmektedir.

Efemera dermelerinde bulunan materyallerin konularına veya yayın türüne göre gruplandırıldığı, materyallerin üretildiği eyalet isimlerinin alfabetik sıralamasına göre, kronolojik olarak veya çeşitli konu başlıklarına göre düzenlendiği kütüphaneler görülmektedir.

Efemera dermeleri genel olarak özel dermeler içerisinde bulunmaktadır, nadir eserler ve yazma bölümünde veya görsel materyaller bölümünde bulunan dermeler de bulunmaktadır.

Dermelerde bulunan materyaller incelendiğinde birinci bölümde yer alan efemera türleri içerisinde bulunmayan türler dikkat çekmektedir. Avustralya Milli Kütüphanesi'nde tişört ve şapkalar efemera dermesi içerisinde yer almaktadır. İrlanda Milli Kütüphanesi'nde efemera dermesinde ilanların şarkı sözlerine yer verilmiştir. Ayrıca İrlanda Milli Kütüphanesi 8 sayfa ve daha az sayfadan oluşan broşürleri efemera dermesine dahil etmiştir. İzlanda Milli Kütüphanesi cenaze töreni materyallerini efemera dermesine dahil etmiştir. Rusya Milli Kütüphanesi efemera dermesinde cep defterlerine yer vermektedir. Slovenya Milli Kütüphanesi efemera dermesinde öğretim araçlarına yer vermektedir.

4. BÖLÜM

BULGULAR ve VERİ ANALİZİ

Bu bölümde, THE (Times Higher Education) World University Rankings 2020¹ sıralamasında yer alan ilk 100 üniversitenin kütüphane katalogları ve 92 milli kütüphane kataloğu incelenmiştir.

THE (Times Higher Education) World University Rankings 2020 sıralamasında yer alan ilk 100 üniversite, listedeki sırasıyla, Oxford Üniversitesi, California Institute of Technology, Cambridge Üniversitesi, Stanford Üniversitesi, Massachusetts Institute of Technology, Princeton Üniversitesi, Harvard Üniversitesi, Yale Üniversitesi, Chicago Üniversitesi, Imperial College London, Pennsylvania Üniversitesi, Johns Hopkins Üniversitesi, California Üniversitesi (Berkeley), ETH Zurich, UCL, Columbia Üniversitesi, California Üniversitesi (Los Angeles), Toronto Üniversitesi, Cornell Üniversitesi, Duke Üniversitesi, Michigan Ann - Arbor Üniversitesi, Northwestern Üniversitesi, Tsinghua Üniversitesi, Peking Üniversitesi, National University of Singapore, Washington Üniversitesi, Carnegie Mellon Üniversitesi, London School of Economics and Political Science, New York Üniversitesi, Edinburgh Üniversitesi, California Üniversitesi (San Diego), LMU Munich, Melbourne Üniversitesi, British Columbia Üniversitesi, Hong Kong Üniversitesi, King's College London, Tokyo Üniversitesi, École Polytechnique Fédérale de Lausanne, Georgia Institute of Technology, Texas Austin Üniversitesi, Karolinska Institute, McGill Üniversitesi, Technical University of Munich, Heidelberg Üniversitesi, KU Leuven, Paris Sciences et Lettres – PSL Research University Paris, Hong Kong University of Science and Technology, Illinois at Urbana – Champaign Üniversitesi, Nanyang Technological University, Singapore, Australian National University, Wisconsin – Madison Üniversitesi, Washington University in St. Louis, Brown Üniversitesi, North Carolina at Chapel Hill Üniversitesi, California Üniversitesi (Davis), Manchester Üniversitesi, California

¹ **World University Rankings 2020**, (Çevrimiçi) <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2020/world-ranking> 21.01.2020.

Universitesi (Santa Barbara), Chinese University of Hong Kong, Wageningen University & Research, Sydney Üniversitesi, Boston Üniversitesi, Amsterdam Üniversitesi, Southern California Üniversitesi, Seul National University, Kyoto Üniversitesi, Queensland Üniversitesi, Delft University of Technology, Leiden Üniversitesi, Erasmus University of Rotterdam, Ohio State Üniversitesi, UNSW Sydney Üniversitesi, McMaster Üniversitesi, Groningen Üniversitesi, Humboldt University of Berlin, Monash Üniversitesi, Utrecht Üniversitesi, Warwick Üniversitesi, Penn State Üniversitesi, Minnesota Üniversitesi, Charité - Universitätsmedizin Berlin, Emory Üniversitesi, University of Science and Technology of China, Sorbonne Üniversitesi, Michigan State Üniversitesi, Montreal Üniversitesi, Freiburg Üniversitesi, Bristol Üniversitesi, Purdue University West Lafayette, Sungkyunkwan (SKKU) Üniversitesi, Zurich Üniversitesi, Maryland, College Park Üniversitesi, Tübingen Üniversitesi, École Polytechnique, Basel Üniversitesi, Dartmouth College, California Üniversitesi (Irvine), Helsinki Üniversitesi, Lund Üniversitesi, Glasgow Üniversitesi ve RWTH Aachen Üniversitesi.

Araştırılan 92 milli kütüphane ise alfabetik sırasıyla Avustralya Milli Kütüphanesi, Almanya Milli Kütüphanesi, ABD Kongre Kütüphanesi, Angola Milli Kütüphanesi, Arjantin Milli Kütüphanesi, Arnavutluk Milli Kütüphanesi, Avusturya Milli Kütüphanesi, Azerbaycan Milli Kütüphanesi, Belarus Milli Kütüphanesi, Belçika Milli Kütüphanesi, Bhutan Milli Kütüphanesi, Bolivya Milli Kütüphanesi, Bosna - Hersek Milli Kütüphanesi, Brezilya Milli Kütüphanesi, Brunei Milli Kütüphanesi, Bulgaristan Milli Kütüphanesi, Çek Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi, Çin Halk Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi, Danimarka Milli Kütüphanesi, Endonezya Milli Kütüphanesi, Ermenistan Milli Kütüphanesi, Estonya Milli Kütüphanesi, Fas Krallığı Milli Kütüphanesi, Finlandiya Milli Kütüphanesi, Fransa Milli Kütüphanesi, Gürcistan Ulusal Parlamento Kütüphanesi, Hırvatistan Milli Kütüphanesi, Hindistan Milli Kütüphanesi, Hollanda Milli Kütüphanesi, Irak Milli Kütüphanesi, İngiltere Milli Kütüphanesi, İrlanda Milli Kütüphanesi, İspanya Milli Kütüphanesi, İsrail Milli Kütüphanesi, İsveç Milli Kütüphanesi, İsviçre Milli Kütüphanesi, İtalya – Floransa Ulusal Merkez Kütüphanesi, İzlanda Milli Kütüphanesi, Jamaika Milli Kütüphanesi,

Japonya Milli Kütüphanesi, Kanada Milli Kütüphanesi ve Arşivleri, Katar Milli Kütüphanesi, Kıbrıs Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi, Kolombiya Milli Kütüphanesi, Kosta Rika Milli Kütüphanesi, Küba Milli Kütüphanesi, Letonya Milli Kütüphanesi, Libya Milli Kütüphanesi, Lihtenştayn Milli Kütüphanesi, Litvanya Milli Kütüphanesi, Lübnan Milli Kütüphanesi, Lüksemburg Milli Kütüphanesi, Macaristan Milli Kütüphanesi, Malezya Milli Kütüphanesi, Malta Milli Kütüphanesi, Mauritius Milli Kütüphanesi, Meksika Milli Kütüphanesi, Moğolistan Milli Kütüphanesi, Moldova Milli Kütüphanesi, Monako Milli Kütüphanesi, Mynamar Milli Kütüphanesi, Namibya Milli Kütüphanesi, Nijerya Milli Kütüphanesi, Norveç Milli Kütüphanesi, Özbekistan Milli Kütüphanesi, Pakistan Milli Kütüphanesi, Panama Milli Kütüphanesi, Paraguay Milli Kütüphanesi, Peru Milli Kütüphanesi, Polonya Milli Kütüphanesi, Portekiz Milli Kütüphanesi, Romanya Milli Kütüphanesi, Rusya Milli Kütüphanesi, Samoa Milli Kütüphanesi, San Marino Milli Kütüphanesi, Seyşeller Milli Kütüphanesi, Sırbistan Milli Kütüphanesi, Singapur Milli Kütüphanesi, Slovakya Milli Kütüphanesi, Slovenya Milli Kütüphanesi, Sri Lanka Milli Kütüphanesi, Suudi Arabistan Kral Fahad Milli Kütüphanesi, Şili Milli Kütüphanesi, Tayland Milli Kütüphanesi, Türkiye Milli Kütüphanesi, Uganda Milli Kütüphanesi, Uruguay Milli Kütüphanesi, Ürdün Milli Kütüphanesi, Vietnam Milli Kütüphanesi, Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi, Yunanistan Milli Kütüphanesi'dir.

Kütüphane kataloglarında yapılan taramalara ait sayfaların adresleri EK 1. ve EK 2.'de yer almaktadır.

4.1. Üniversite ve Milli Kütüphane Kataloglarında Yapılan Taramalar

Araştırılan üniversite kütüphanelerinin ve milli kütüphanelerin çevrimiçi kataloglarında yapılan detaylı taramalar ile kayıtların tanımlanması için kullanılan üst veri alanları incelenmiştir. Kayıtların belge türlerinin belirtildiği üst veri alanları her kütüphanede standart bir isimle yer almamaktadır. Kayıtların belge türlerinin belirtildiği üst veri alanlarına “Materyal formatı”, “Doküman tipi”, “Kaynak tipi”

veya “İçerik tipi” gibi farklı isimler verilmiştir. Çalışmada araştırılan kütüphaneler içerisinde sadece Estonya Milli Kütüphanesi’nde ve İspanya Milli Kütüphanesi’nde ilgili üst veri alanlarında kayıtların tanımlanmasında belge türü olarak “Efemera” kullanılmaktadır. Diğer kütüphanelerde bu üst veri alanlarında “Efemera” bir belge türü olarak yer almamaktadır ve kayıtların tanımlanmasında ilgili üst veri alanlarında kullanılmamaktadır. Ancak bazı üniversite kütüphanelerinin kataloglarında, ilgili üst veri alanlarında belge türü olarak efemeranın türlerinin yer aldığı saptanmıştır.

Üniversite kütüphaneleri içerisinde, Toronto Üniversitesi Kütüphanesi’nde “Broşür”; British Columbia Üniversitesi Kütüphanesi’nde “Poster”, “Kartpostal”, “Broşür”; Heidelberg Üniversitesi Kütüphanesi’nde “Poster”; Freiburg Üniversitesi Kütüphanesi’nde “Broşür”; Basel Üniversitesi Kütüphanesi’nde “Kartpostal”, “Poster”, Glosgow Üniversitesi Kütüphanesi’nde “Poster” kayıtların tanımlanmasında kullanılmak için ilgili üst veri alanlarında bulunmaktadır .

Milli kütüphanelerde ise Almanya Milli Kütüphanesi’nde “El ilanı”; Kosta Rika Milli Kütüphanesi’nde “Poster”; Monako Milli Kütüphanesi’nde “Broşür”; Özbekistan Milli Kütüphanesi’nde “Kitap, broşür, el ilanı”; Romanya Milli Kütüphanesi’nde “Poster”, Sri Lanka Milli Kütüphanesi’nde “Poster”; kayıtların tanımlanmasında kullanılmak için ilgili üst veri alanlarında bulunmaktadır.

Detaylı taramalarda materyal formatı, doküman tipi, kaynak tipi veya içerik tipi olarak isimlendirilmiş olan üst veri alanlarında efemeranın bir belge türü olarak yer almamasının tespitinin ardından kütüphane kataloglarında efemera anahtar sözcüğü ile tarama yapılmıştır. Yapılan taramalar kütüphanede fiziksel olarak bulunan kayıtlar içerisinde tamamlanmıştır. Materyal formatı, doküman tipi, kaynak tipi veya içerik tipi olarak adlandırılan üst veri alanlarında efemera türü materyallere ait kayıtların tanımlanmasında kullanılan belge türlerinin; “Kitap” (book), “Arşiv belgesi” (archive), “Yazma” (manuscript), “Görüntü” (images), “Karmaşık materyal” (mixed material), “Görsel materyal” (visual material), “Grafik materyal” (graphical material), “Resim” (picture), “Basılı olmayan kaynak” (non-print resources) olduğu tespit edilmiştir. Bazı kütüphane kataloglarında belge türü “Arşiv ve yazma” olarak bir arada kullanılırken, bazı kütüphanelerde belge türü “Arşiv” ve “Yazma” olarak

ayrı ayrı ele alındığı belirlenmiştir. Ayrıca efemera konusunda yazılmış olan kitaplar ile belge türü kitap olarak kayıt altına alınmış efemera türü materyalleri birbirinden ayırmanın mümkün olmadığı tespit edilmiştir.

Aşağıda yer alan tabloda üniversite kütüphane kataloglarında bulunan ve efemera anahtar sözcüğü ile erişilen kayıtların hangi belge türünde tanımlandıkları ve sayı bilgisi yer almaktadır. Belge türü kitap olarak tanımlanmış kayıtlar tabloda yer almamaktadır, belge türü arşiv ve/veya yazma olan kayıtların belge türleri ise kütüphane kataloglarında belirtildiği şekilde yer almaktadır. Karşısında kısa çizgi (-) bulunan kütüphane kataloglarında ise tarama sonucunda herhangi bir kayda erişilememiştir.

Kütüphane	Ülke	Belge Türü ve Kayıt Sayısı
Oxford Üniversitesi Kütüphanesi	İNGİLTERE	-
California Institute of Technology Kütüphanesi	ABD	-
Cambridge Üniversitesi Kütüphanesi	İNGİLTERE	-
Stanford Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv : 537 Görüntü : 55
Massachusetts Institute of Technology Kütüphanesi	ABD	-
Princeton Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Yazma : 106 Görsel Materyal : 2751
Harvard Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv/Yazma : 4517 Görüntü : 61
Yale Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv veya Yazma : 698 Görüntü : 1369
Chicago Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv/Yazma : 179 Görüntü : 2
Imperial College London Kütüphanesi	İNGİLTERE	-
Pennsylvania Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Yazma : 76 Arşiv : 13 Görüntü : 3
Johns Hopkins Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv/Yazma : 48 Görüntü : 1
California Üniversitesi, Berkeley Kütüphanesi	ABD	Basılı Olmayan Kaynak : 441

ETH Zurich Kütüphanesi	İSVİÇRE	Görüntü : 1
UCL Kütüphanesi	İNGİLTERE	Arşiv : 60
Columbia Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Yazma/Arşiv : 236 Görüntü : 42
California Üniversitesi, Los Angeles Kütüphanesi	ABD	Arşiv/Yazma : 3
Toronto Üniversitesi Kütüphanesi	KANADA	Yazma : 35 Grafik Materyal : 6
Cornell Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Yazma/Arşiv : 275 Grafik Materyal : 6
Duke Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşivsel Materyal ve Yazma : 166 Görüntü : 5
Michigan Ann-Arbor Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv : 162 Yazma : 145 Karmaşık Materyal : 137 Görsel Materyal : 74
Northwestern Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Görüntü : 75
Tsinghua Üniversitesi Kütüphanesi	ÇİN	-
Peking Üniversitesi Kütüphanesi	ÇİN	-
National University of Singapore Kütüphanesi	SİNGAPUR	Yazma : 4
Washington Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşivsel Materyal : 713 Görüntü : 36
Carnegie Mellon Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşivsel Materyal : 3
London School of Economics and Political Science Kütüphanesi	İNGİLTERE	-
New York Üniversitesi	ABD	Arşivsel Materyal : 543 Görüntü : 28
Edinburgh Üniversitesi Kütüphanesi	İNGİLTERE	-
California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi	ABD	Arşiv/Yazma : 46
LMU Munich Üniversitesi Kütüphanesi	ALMANYA	Yazma : 188 Broşür : 92
Melbourne Üniversitesi Kütüphanesi	AVUSTRALYA	Karmaşık Materyal : 15

British Columbia Üniversitesi Kütüphanesi	KANADA	Arşivsel Materyal : 80 Yazma : 16 Özel Derme : 17
Hong Kong Üniversitesi Kütüphanesi	HONG KONG	-
King's College London Kütüphanesi	İNGİLTERE	Arşivsel Kaynak : 29
Tokyo Üniversitesi Kütüphanesi	JAPONYA	-
École Polytechnique Fédérale de Lausanne Kütüphanesi	İSVİÇRE	-
Georgia Institute of Technology Kütüphanesi	ABD	-
Texas Austin Üniversitesi	ABD	Arşivsel Materyal : 103 Yazma : 54 Görüntü : 1
Karolinska Institute Kütüphanesi	İSVEÇ	-
McGill Üniversitesi	KANADA	Arşivsel Materyal : 9 Görüntü : 5
Technical University of Munich Kütüphanesi	ALMANYA	-
Heidelberg Üniversitesi Kütüphanesi	ALMANYA	-
KU Leuven Kütüphanesi	BELÇİKA	-
Paris Sciences et Lettres – PSL Research University Paris Kütüphanesi	FRANSA	-
Hong Kong University of Science and Technology Kütüphanesi	HONG KONG	-
Illinois at Urbana-Champaign Üniversitesi	ABD	Arşiv Dermesi : 108 Yazma : 9 Karmaşık Materyal : 8
Nanyang Technological University, Singapore Kütüphanesi	SİNGAPUR	-
Australian National University Kütüphanesi	AVUSTRALYA	-
Wisconsin – Madison Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Karmaşık Materyal : 268
Washington University in St. Louis Kütüphanesi	ABD	Karmaşık Materyal : 83 Yazma : 6
Brown Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv/Yazma : 79
North Carolina at Chapel Hill Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv ve Yazma Materyali : 63

California Üniversitesi, Davis Kütüphanesi	ABD	-
Manchester Üniversitesi Kütüphanesi	İNGİLTERE	Yazma : 25 Arşivsel Materyal : 1
California Üniversitesi, Santa Barbara Kütüphanesi	ABD	Arşiv/Yazma : 180
Chinese University of Hong Kong Kütüphanesi	HONG KONG	-
Wageningen University & Research Kütüphanesi	HOLLANDA	-
Sydney Üniversitesi Kütüphanesi	AVUSTRALYA	Görüntü : 9
Boston Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	-
Amsterdam Üniversitesi Kütüphanesi	HOLLANDA	-
Southern California Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Yazma : 180 Arşivsel Materyal : 11
Seul National University Kütüphanesi	KUZEY KORE	-
Kyoto Üniversitesi Kütüphanesi	JAPONYA	-
Queensland Üniversitesi Kütüphanesi	AVUSTRALYA	-
Delft University of Technology Kütüphanesi	HOLLANDA	Arşivsel Materyal : 1
Leiden Üniversitesi Kütüphanesi	HOLLANDA	-
Erasmus University Rotterdam Kütüphanesi	HOLLANDA	-
Ohio State Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Yazma/Arşiv : 29 Karmaşık Materyal : 4
UNSW Sydney Kütüphanesi	AVUSTRALYA	Yazma : 1
McMaster Üniversitesi	KANADA	Arşivsel Materyal : 17

Groningen Üniversitesi Kütüphanesi	HOLLANDA	-
Humboldt University of Berlin Kütüphanesi	ALMANYA	-
Monash Üniversitesi Kütüphanesi	AVUSTRALYA	Görüntü : 5
Utrecht Üniversitesi Kütüphanesi	HOLLANDA	-
Warwick Üniversitesi Kütüphanesi	İNGİLTERE	-
Penn State Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv ve Yazma : 76
Minnesota Üniversitesi	ABD	Arşiv/Yazma : 56
Charité - Universitätsmedizin Berlin Üniversitesi Kütüphanesi	ALMANYA	-
Emory Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Arşiv : 68
University of Science and Technology of China Kütüphanesi	ÇİN	-
Sarbonne Üniversitesi Kütüphanesi	FRANSA	-
Michigan State Üniversitesi	ABD	Arşiv : 85 Karmaşık Materyal : 67 Yazma : 1
Montreal Üniversitesi Kütüphanesi	KANADA	-
Freiburg Üniversitesi Kütüphanesi	ALMANYA	-
Bristol Üniversitesi Kütüphanesi	İNGİLTERE	-
Purdue Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Karmaşık Materyal : 34
Sungkyunkwan (SKKU) Üniversitesi Kütüphanesi	KUZEY KORE	-
Zurich Üniversitesi Kütüphanesi	İSVİÇRE	Görüntü : 1

Maryland, College Park Üniversitesi Kütüphanesi	ABD	Görsel Materyal : 134 Görüntü : 34 Arşiv : 13
Tübingen Üniversitesi Kütüphanesi	ALMANYA	-
École Polytechnique Kütüphanesi	FRANSA	-
Basel Üniversitesi Kütüphanesi	İSVİÇRE	-
Dartmouth College Kütüphanesi	ABD	Yazma : 28 Arşiv : 11 Görüntü : 3
California Üniversitesi, Irvine Kütüphanesi	ABD	Arşiv : 104
Helsinki Üniversitesi Kütüphanesi	FİNLANDİYA	-
Lund Üniversitesi Kütüphanesi	İSVEÇ	-
Glasgow Üniversitesi Kütüphanesi	İNGİLTERE	Arşiv : 2
RWTH Aachen Üniversitesi	ALMANYA	-

Tablo 1. Üniversite Kütüphane Kataloglarında Belge Türlerine Göre Efemeralar

Efemera sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda, 100 üniversite kütüphanesi katalogu içerisinde 52 üniversite kütüphanesi katalogunda efemera türü materyale ait kayıtlara erişilmektedir. 48 üniversite kütüphanesi katalogunda ise herhangi bir kayda erişilemediği tespit edilmektedir.

Üniversite kütüphane kataloglarında yapılan tarama sonucunda belge türü arşiv ve/veya yazma belgesi olarak kayıt altına alınmış efemera türü materyallere ulaşılan üniversite kütüphanelerinde katalog kayıtları içerisinde efemera dermelerinin kayıtlarına ulaşıldığı da tespit edilmektedir. Bu üniversite kütüphaneleri ve efemera derme örnekleri aşağıda yer almaktadır.

Stanford Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv/yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Tiyatro ve Film Efemera Dermesi, Apple Bilgisayarları Efemera Dermesi, Silikon Vadisi Efemera Dermesi, Nazi Efemera Dermesi, İşgal Hareketleri Efemera Dermesi, Hewlett-Packard Efemera Dermesi, Meksika-Amerika Efemera Dermesi, Bahai Efemera Dermesi, Şili Başkanlık Seçimleri Efemera Dermesi olarak verilebilmektedir.²

Princeton Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Meksika Efemera Dermesi, Fine Press Baskı Efemera Dermesi, John Furnival Efemera Dermesi, Kathy Acker Efemera Dermesi, Jeremy Adler Efemera Dermesi, Aaron Williamsın ve Creatin Press Efemera Dermesi, Des ve Liz Pawson Şiir Efemera Dermesi, İngiliz Şiir Sanatı Efemera Dermesi, Şili hakkında Efemera Dermesi, Openings Press Efemera Dermesi olarak verilebilmektedir.³

Harvard Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv/yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Orta Doğu Bölümü, Ukrayna Kültürel Efemera Dermesi, Theodore Roosevelt Basılı Efemera Dermesi, Ludlow Santo Domingo Kütüphane Efemera Dermesi, Schlesinger Kütüphanesi Feminist Efemera Dermesi, Leonard Bernstein ve Diğerleri Efemera ve Yazışma Dermesi, Cartland Ailesi Fotoğraf ve Efemera Dermesi verilebilmektedir.⁴

Yale Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv veya yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Efemera Dermesi, Japon Film Efemera Dermesi, El Morocco Efemera Dermesi, Misyoner Efemera Dermesi, Hastane Yıllık Rapor ve Efemera Dermesi, Yale Kabare Kulübü ve Efemera Dermesi, Kitap Sanatları Efemera

² **Saerchworks Catalog**, (Çevrimiçi) <https://searchworks.stanford.edu/>, 06.02.2020.

³ **Princeton University Library Catalogue**, (Çevrimiçi) <https://catalog.princeton.edu/>, 06.02.2020

⁴ **HOLLIS**, (Çevrimiçi) https://hollis.harvard.edu/primo-explore/search?vid=HVD2&sortby=rank&lang=en_US, 06.02.2020.

Dermesi, Bosna Hersek Siyasi Efemera Dermesi, William Joy Foltz Siyasi Efemera Dermesi verilebilmektedir.⁵

Chicago Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv/yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Öğrenci Evrak ve Efemera Dermesi, Royal Palm Efemera Dermesi, 1. Dünya Savaşı Efemera Dermesi verilebilmektedir.

Pennsylvania Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv/yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Dr. Prabodht Gupta Hint Pulları Efemera Dermesi, David Toccafondi Pennsylvania Üniversitesi ve Batı Philadelphia Efemera Dermesi, Herman Goldner Müzik Programları ve Efemera Dermesi, Paul Schrecker Avusturya 1. Dünya Savaşı Efemera ve Yayın Dermesi, William H. Helfand Tıpta Sahtecilik Efemera Dermesi, Frederick P. Lee 1. Dünya Savaşı Efemera Dermesi, Aspero Ailesi 1. Dünya Savaşı Dermesi verilebilmektedir.

Johns Hopkins Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma/arşiv olarak kayıt altına alınmış olan efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermeler örnek olarak Johns Hopkins Üniversitesi Maryland Efemera Dermesi, Johns Hopkins Üniversitesi Basılı Efemera Dermesi, Edward Ruppert Sirk Fotoğraf ve Efemera Dermesi verilebilmektedir.⁶

California Üniversitesi, Berkeley Kütüphanesi kataloğunda belge türü basılı olmayan kaynak olarak kayıt altına alınmış olan efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Tohum ve Fide Efemera Dermesi, Kütüphane Fotoğraf ve Efemera Dermesi, Güney Afrika Efemera Dermesi, Avil ve Grimm Efemera Dermesi verilebilmektedir.⁷

⁵ **YUL Quicksearch Search Results**, (Çevrimiçi) https://search.library.yale.edu/catalog?q=&search_field=all_fields&commit=Search, 06.02.2020.

⁶ **JH Libraries**, (Çevrimiçi) <https://catalyst.library.jhu.edu/catalog?q=ephemera+and+collection> 07.02.2020.

⁷ **UC Berkeley Library**, (Çevrimiçi) <https://www.lib.berkeley.edu/>, 07.02.2020.

Columbia Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma/arşiv olarak kayıt altına alınmış olan efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Kitap Sanatları Efemera Dermesi, Rusya Siyasi Basılı Efemera Dermesi, Julia Croon, Laura Poll, JB Brager Zinester Efemera Dermeleri, Macar Siyasi Partileri Efemera Dermesi verilebilmektedir.⁸

Cornell Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma/arşiv olarak kayıt altına alınmış olan efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Coyote Efemera Dermesi, Veterinerlik Efemera Dermesi verilebilmektedir.⁹

Duke Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal ve yazma olarak kayıt altına alınmış olan efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Japon Efemera Dermesi, LGBTQ Efemera Dermesi, Tanıtıcı Efemera Materyalleri Dermesi, Hatırlatıcı Kartlar, Şeritler, Bildiriler ve Efemera Dermesi, Üreme Sağlığı Efemera Dermesi, İsrail ve Diaspora Efemera Dermesi, John Hope Franklin Efemera Dermesi verilebilmektedir.¹⁰

Michigan Ann - Arbor Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Saç ile ilgili Doküman, Efemera ve Baskılar Dermesi, Amerikan Solu Efemera Dermesi verilebilmektedir.¹¹

Washington Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak John Roger Bullock Fotoğraf, Çizim ve Efemera Dermesi, Dana Frank Efemera Dermesi, Luke K. Graham Fotoğraf ve Efemera Dermesi, Tarihi Seattle Poster ve Efemera Dermesi, Prior ve Norris Fotoğraf ve Efemera

⁸ **CLIO Search Results**, (Çevrimiçi)

https://clio.columbia.edu/catalog?q=&datasource=catalog&search_field=all_fields&commit=Search, 07.02.2020.

⁹ **Cornell University Library Catalog**, (Çevrimiçi) <https://newcatalog.library.cornell.edu/> 07.02.2020.

¹⁰ **Duke University Libraries Catalog**, (Çevrimiçi) <https://find.library.duke.edu/>, 07.02.2020.

¹¹ **Everything Library Search**, (Çevrimiçi) <https://search.lib.umich.edu/everything>, 07.02.2020.

Dermesi, Short Run Comix Poster ve Efemera Dermesi, Nippon Kan Tiyatro Fotoğraf ve Efemera Dermesi, Setsuko ve Manabu Fukuda Kutlama Kartları ve Efemera Dermesi verilebilmektedir¹²

New York Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Brooklyn Navy Yard Yayınları ve Efemera Dermesi, Methodist Episcopal Hospital Yıllık Rapor ve Efemera Dermesi, AFL-CIA Basılı Efemera Dermesi, I Love New York Bahar Festivali Efemera ve Anı Dermesi, Franklin Furnace Efemera Dermesi, Yemel Çalışmaları Efemera Dermesi, George B. Forrester Efemera Dermesi verilebilmektedir.¹³

California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv/yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak İspanya Komünist Parti Efemera Dermesi, Latin Amerika Siyasi Kampanyaları Efemera Dermesi, Felicita Fotoğraf ve Efemera Dermesi verilebilmektedir.¹⁴

Melbourne Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü karmaşık materyal olarak kayıt altına alınmış Walter Gude ve Lirik Orkestrası Efemera Dermesi bulunmaktadır.¹⁵

British Columbia Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü özel koleksiyonlar olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Heavenly Monkey Filmi Efemera Dermesi, Expo 86 Efemera Dermesi, Barbarian Press Efemera Dermesi, Jack

¹² **University Libraries**, (Çevrimiçi) <https://www.lib.washington.edu/>, 07.02.2020.

¹³ **New York University Division of Libraries**, (Çevrimiçi) <https://library.nyu.edu/>, 07.02.2020.

¹⁴ **California University Library Catalog**, (Çevrimiçi) <http://roger.ucsd.edu/search/X?ephemera%20and%20collection&=&Da=&Db=&searchscope=9&p=&m=h&SORT=D>, 07.02.2020

¹⁵ **Catalogue Library University of Melbourne**, (Çevrimiçi) <http://cat.lib.unimelb.edu.au/search/>, 07.02.2020.

Shadbolt Efemera Dermesi, Beatrice Millar Ev Ekonomisi Efemera Dermesi, Kroket Efemera ve Broşür Dermesi verilebilmektedir.¹⁶

Texas Austin Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak UT Efemera Dermesi, 139—932 Alman Seçimleri Efemera Dermesi, Robert Jackson Hippi Efemera Dermesi verilebilmektedir.¹⁷

Illinois at Urbana - Champaign Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel derme olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Evrak Dosyaları Efemera Dermesi, Michael Sadleir Efemera Dermesi verilebilmektedir.¹⁸

Wisconsin - Madison Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü karmaşık materyal olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Efemera Dermesi, Ayotzinapa Efemera Dermesi, Kitle İletişim Efemera Dermesi, James Baughman Siyasi Efemera Dermesi, Frank Lloyd Wright Efemera Dermesi, Ku Klux Klan Efemera Dermesi verilebilmektedir.¹⁹

North Carolina at Chapel Hill Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel belge ve yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Roland Holt Performans Sanatları Efemera ve Fotoğraf Dermesi, North Carolina Üniversitesi Efemera Dermesi verilebilmektedir.²⁰

California Üniversitesi, Santa Barbara Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv/yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak John F. Ve Robert Kennedy Efemera Dermesi, Güney

¹⁶ **University of British Columbia Library**, (Çevrimiçi) <http://www.library.ubc.ca/>, 07.02.2020.

¹⁷ **UT Libraries Search**, (Çevrimiçi) https://search.lib.utexas.edu/discovery/search?vid=01UTAU_INST:SEARCH&lang=en, 07.02.2020.

¹⁸ **Library Resource Finder**, (Çevrimiçi) https://vufind.carli.illinois.edu/vf-uiu/Search/Home?lookfor=&type=all&start_over=1&submit=Find&search=new, 07.02.2020.

¹⁹ **Wisconsin Madison Library Catalog**, (Çevrimiçi) <https://search.library.wisc.edu/>, 07.02.2020.

²⁰ **UNC Chapel Hill Libraries Catalog**, (Çevrimiçi) <https://catalog.lib.unc.edu/>, 07.02.2020.

California Efemera Dermesi, Dwight D. Eisenhower Efemera Dermesi, Peru Siyasi Basılı Efemera Dermesi, Vietnam Savaşı İngiliz Efemera Dermesi, Trenyolu Efemera Dermesi verilebilmektedir.²¹

Southern California Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Genel Tarihi Yazma ve Efemera Dermesi, Stüdyo ve Dağıtım Pazarlama Efemera Dermesi, Herb Tums Efemera Dermesi, Amerika Tanıtıcı Materyaller Efemera Dermesi, Güney California Rock Konseri Efemera Dermesi, Maynard McFie Fotoğraf ve Efemera Dermesi verilebilmektedir.²²

Emory Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv belgesi olarak kayıt altına alınmış Afrikalı Amerikan Artistleri ile ilgili Robert Tomlinson Basılı Efemera Dermesi bulunmaktadır.²³

Michigan State Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü karmaşık materyal olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Kadın Protestoları Efemera Dermesi, San Francisco Onur Yürüyüşü 2015 Efemera Dermesi, Güney Afrika Siyasi T-shirt ve Efemera Dermesi, Angolalı Siyasi Efemera Dermesi, Alan ve Shirley Brocker Sliker Kulinier Efemera Dermesi, Seyahat Rehberi ve Efemera Dermesi, US Siyasi Rozet ve Efemera Dermesi verilebilmektedir.²⁴

Dartmouth College Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış olan efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Dikiş İğneleri ile İlgili Efemera Dermesi, Tanıtım ve İş

²¹ **UCSB Library Search**, (Çevrimiçi) https://ucsb-primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?vid=UCSB&lang=en_US, 07.02.2020.

²² **Home USC Libraries**, (Çevrimiçi) <https://libraries.usc.edu/>, 07.02.2020

²³ **Emory University Libraries**, (Çevrimiçi) http://discover.emory.edu/primo_library/libweb/action/search.do?menuitem=0&fromTop=true&fromPreferences=false&fromEshelf=false&vid=discover, 07.02.2020.

²⁴ **Michigan State University Libraries**, (Çevrimiçi) <http://catalog.lib.msu.edu/>, 07.02.2020

Efemera ve Kayıtları Dermesi, John Mathews'in Siyasi Çizim ve Efemera Dermesi, verilebilmektedir.²⁵

California Üniversitesi, Irvine Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış efemera dermelerinin olduğu saptanmaktadır. Bu dermelere örnek olarak Dans Programı ve Efemera Dermesi, California Siyasi Yayın ve Efemera Dermesi, Orange County Efemera Dermesi, Amerika Birleşik Klan Efemera Dermesi, New Christian Cursuade Kilisesi Efemera Dermesi, Jennifer Fisher Dans Efemerası ve Tanıtıcı Materyaller Dermesi, Tiyatro Efemera, Yayın ve Programlar Efemera Dermesi, California Efemera Dermesi verilebilmektedir.²⁶

Özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde yer alan üniversite kütüphane kataloglarından erişilebilen çeşitli konularda ve çok sayıda efemera dermeleri yer almaktadır. Bu dermelere ait katalog kayıtlarında dermeleri oluşturan materyallerin bilgisi, dermelerin düzenlenme şekli, dermedeki materyallerin sağlanması, materyallere erişim ve dermeler hakkında diğer notlar ile ilgili bilgiler, özet bilgiler yer almaktadır.

Üniversite kütüphane kataloglarında yer alan efemera türü materyallere ve efemera dermelerine ait kayıtlar incelendiğinde efemera türü materyallerin kayıtlarının tanımlanmasında kullanılan belge türü ile ilgili standart bir uygulama olmadığı belirlenmişse de efemera türü materyaller ve dermeler tanımlanırken belge türü çoğunlukla arşiv belgesi veya yazma olarak kabul edilmektedir.

Efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen kayıtlar incelendiğinde ise efemera türü materyallere ve dermelere ait kayıtların katalog kayıtlarını yapan kütüphanecilerin tanım, özet, içerik, kayıt adı gibi üst veri alanlarına ekledikleri efemera sözcüğü sayesinde erişilebildiği tespit edilmektedir.

²⁵ Search Dartmouth Library, (Çevrimiçi)

https://search.library.dartmouth.edu/discovery/search?vid=01DCL_INST:01DCL&lang=en, 07.02.2020.

²⁶ UCI Library Search, (Çevrimiçi)

https://uci.primo.exlibrisgroup.com/discovery/search?vid=01CDL_IRV_INST:UCI&lang=en, 07.02.2020.

Aşağıda yer alan tabloda ise milli kütüphane kataloglarında efemera anahtar sözcüğü ile erişilen kayıtların belge türü ve sayı bilgisi yer almaktadır. Karşısında kısa çizgi (-) bulunan kütüphane kataloglarında ise tarama sonucunda herhangi bir kayda erişilememiştir. Doküman tipi ve kayıt sayısı kısmında bir bilgi bulunmayan kütüphane katalogları kütüphane internet sitesinde bulunmamaktadır veya katalog sayfasına erişilememektedir.

Kütüphane	Doküman Tipi ve Kayıt Sayısı
Avustralya Milli Kütüphanesi	Resim : 3.259 Yazma : 217
Almanya Milli Kütüphanesi	-
ABD Kongre Kütüphanesi	Fotoğraf/Baskı/Çizim : 380 Yazma/Karmaşık Materyal : 153
Angola Milli Kütüphanesi	-
Arjantin Milli Kütüphanesi	Arşiv : 2
Arnavutluk Milli Kütüphanesi	-
Avusturya Milli Kütüphanesi	Yazma : 2
Azerbaycan Milli Kütüphanesi	-
Belarus Milli Kütüphanesi	-
Belçika Milli Kütüphanesi	-
Bhutan Milli Kütüphanesi	-
Bolivya Milli Kütüphanesi	-
Bosna - Hersek Milli Kütüphanesi	-
Brezilya Milli Kütüphanesi	-
Brunei Milli Kütüphanesi	Müze Materyali : 1
Bulgaristan Milli Kütüphanesi	-

Çek Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi	-
Çin Halk Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi	-
Danimarka Milli Kütüphanesi	-
Endonezya Milli Kütüphanesi	-
Ermenistan Milli Kütüphanesi	-
Estonya Milli Kütüphanesi	Efemera : 1
Fas Krallığı Milli Kütüphanesi	-
Finlandiya Milli Kütüphanesi	-
Fransa Milli Kütüphanesi	Arşivsel Materyal ve Yazma : 2.182 Grafik : 36
Gürcistan Ulusal Parlamento Kütüphanesi	-
Hırvatistan Milli Kütüphanesi	-
Hindistan Milli Kütüphanesi	-
Hollanda Milli Kütüphanesi	Mektup : 1
Irak Milli Kütüphanesi	-
İngiltere Milli Kütüphanesi	Görüntü : 249
İrlanda Milli Kütüphanesi	Yazma : 203 Baskı ve Çizim : 27 Karmaşık Materyal : 3
İspanya Milli Kütüphanesi	Çizimler, posterler, efemera, gravürler ve fotoğraflar : 3.058
İsrail Milli Kütüphanesi	-
İsveç Milli Kütüphanesi	-
İsviçre Milli Kütüphanesi	-
İtalya - Floransa Ulusal Merkez Kütüphanesi	-
İzlanda Milli Kütüphanesi	-

Jamaika Milli Kütüphanesi	-
Japonya Milli Kütüphanesi	-
Kanada Milli Kütüphanesi ve Arşivleri	Yazma : 4.732
Katar Milli Kütüphanesi	-
Kıbrıs Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi	-
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi	-
Kolombiya Milli Kütüphanesi	-
Kosta Rika Milli Kütüphanesi	-
Küba Milli Kütüphanesi	
Letonya Milli Kütüphanesi	-
Libya Milli Kütüphanesi	
Lihtenştayn Milli Kütüphanesi	-
Litvanya Milli Kütüphanesi	-
Lübnan Milli Kütüphanesi	
Lüksemburg Milli Kütüphanesi	-
Macaristan Milli Kütüphanesi	-
Malezya Milli Kütüphanesi	
Malta Milli Kütüphanesi	-
Mauritius Milli Kütüphanesi	
Meksika Milli Kütüphanesi	-
Moğolistan Milli Kütüphanesi	

Moldova Milli Kütüphanesi	-
Monako Milli Kütüphanesi	-
Mynamar Milli Kütüphanesi	
Namibya Milli Kütüphanesi	-
Nijerya Milli Kütüphanesi	
Norveç Milli Kütüphanesi	
Özbekistan Milli Kütüphanesi	Kitaplar, broşürler, el ilanları : 1
Pakistan Milli Kütüphanesi	-
Panama Milli Kütüphanesi	-
Paraguay Milli Kütüphanesi	
Peru Milli Kütüphanesi	Fotoğraf : 1
Polonya Milli Kütüphanesi	Yazma : 1 Broşür : 1
Portekiz Milli Kütüphanesi	-
Romanya Milli Kütüphanesi	Görsel Materyal : 1
Rusya Milli Kütüphanesi	-
Samoa Milli Kütüphanesi	
San Marino Milli Kütüphanesi	

Seyşeller Milli Kütüphanesi	
Sırbistan Milli Kütüphanesi	-
Singapur Milli Kütüphanesi	
Slovakya Milli Kütüphanesi	-
Slovenya Milli Kütüphanesi	Grafik : 75
Sri Lanka Milli Kütüphanesi	-
Suudi Arabistan King Fahad Milli Kütüphanesi	-
Şili Milli Kütüphanesi	-
Tayland Milli Kütüphanesi	-
Türkiye Milli Kütüphanesi	Kitap dışı materyal : 1
Uganda Milli Kütüphanesi	
Uruguay Milli Kütüphanesi	-
Ürdün Milli Kütüphanesi	-
Vietnam Milli Kütüphanesi	
Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi	Görüntü : 15
Yunanistan Milli Kütüphanesi	-

Tablo 2. Milli Kütüphane Kataloglarında Belge Türlerine Göre Efemeralar

Efemera sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda, 92 ülkenin milli kütüphane kataloğu içerisinde 16 ülkenin milli kütüphane kataloğunda efemera türü materyale ait kayıtlara erişilmektedir. 16 ülkenin milli kütüphane kataloğu bulunmadığı veya kataloğa internet sitesi üzerinden erişilemediği tespit edilmektedir. 60 ülkenin milli kütüphane kataloğunda ise efemera türü materyallere ait herhangi bir kayda erişilemediği saptanmaktadır.

Milli kütüphane katalogları yer alan efemera türü materyallere ait kayıtlar incelendiğinde efemera türü materyallerin kayıtlarının tanımlanmasında kullanılan belge türü ile ilgili standart bir uygulama olmadığı görülmektedir.

Efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen efemera türü materyallere ait kayıtlar katalog kayıtlarını yapan kütüphanecilerin tanım, özet, içerik, kayıt adı gibi üst veri alanlarına ekledikleri efemera sözcüğü sayesinde erişilebildiği tespit edilmektedir.

4.2. Efemera, Kartpostal, Poster, Pul, Mektup ve Fotoğraf Anahtar Sözcükleri ile Yapılan Tarama Sonuçları

Çalışma kapsamında incelenen üniversite ve milli kütüphane kataloglarında yapılan taramalar sonucunda kayıt altına alınmış olan efemera türü materyallerin tümünü bir arada görme şansının bulunmadığı belirlenmektedir. Katalogların detaylı tarama bölümlerinde belge türünün tanımlanması için kullanılan üst veri alanlarında bir belge türü olarak “Efemera” yer almadığı için katalog kayıtları içerisinde yer alan tüm efemera türü materyalleri görmek mümkün değildir. Aynı zamanda efemera türleri olarak kabul edilmiş olan materyallere ait katalog kayıtlarının tümüne efemera anahtar sözcüğü ile yapılan taramalar sonucunda erişilemediği tespit edilmiştir.

Kütüphane kataloglarında efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen kayıtların tüm efemera türlerine ait kayıtları kapsayıp kapsamadığı sorusuna yanıt aranırken ikinci bölümde derme tanımları yapılan üniversite kütüphane kataloglarında efemeranın türleri içerisinde tesadüfi yöntemle seçilen 5 tür ile tarama yapılmıştır.

Kataloglarda “kartpostal”, “poster”, “pul”, “mektup” ve “fotoğraf” anahtar sözcükleri ile tarama yapılmıştır. Bu taramalar sonucu erişilen belgelerin sayısı aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Kütüphane Adı	Efemera	Kartpostal	Poster	Pul	Mektup	Fotoğraf
Oxford Üniversitesi Kütüphanesi	-	3	7	6	2	7
Oxford Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü görüntü olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Princeton Üniversitesi Kütüphanesi	2751	116	2317	1561	769	3651
Princeton Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü görsel materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Yale Üniversitesi Kütüphanesi	699	321	220	967	7442	3782
Yale Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv veya yazma olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Johns Hopkins Üniversitesi Kütüphanesi	48	51	26	37	499	235
Johns Hopkins Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma/arşiv olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Columbia Üniversitesi Kütüphanesi	236	24	50	104	652	294
Columbia Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma/arşiv olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Duke Üniversitesi Kütüphanesi	161	159	165	146	4339	1640
Duke Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal ve yazma olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Michigan-Ann Arbor Üniversitesi Kütüphanesi	162	150	112	-	2213	6034
Michigan Ann Arbor Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						

Washington Üniversitesi Kütüphanesi	711	10	24	-	113	294
Washington Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
New York Üniversitesi Kütüphanesi	543	48	22	55	7180	345
New York Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
California (San Diego) Üniversitesi Kütüphanesi	46	10	3	3	154	29
California (San Diego) Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşiv ve yazma olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Illinois (Urbana – Champaign) Üniversitesi Kütüphanesi	108	12	47	30	377	81
Illinois (Urbana - Champaign) Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda kütüphanede bulunan belge türü arşivsel derme olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Wisconsin-Madison Üniversitesi Kütüphanesi	268	175	247	195	3615	4855
Wisconsin – Madison Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü karmaşık materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Boston Üniversitesi Kütüphanesi	-	-	-	-	-	-
Boston Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera, kartpostal, poster, pul, mektup ve fotoğraf anahtar sözcükleri ile yapılan tarama sonucunda belge türü arşiv/yazma, arşivsel materyal, arşiv, yazma, karmaşık materyal, görüntü, görsel materyal olarak kayıt altına alınmış herhangi bir materyale ait kayıt bulunmamaktadır.						
Leiden Üniversitesi Kütüphanesi	-	-	3	-	10	1
Leiden Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda kütüphanede bulunan belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Warwick Üniversitesi Kütüphanesi	-	-	-	-	-	-
Warwick Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						

Glosgow Üniversitesi Kütüphanesi	2	2	16	-	70	46
Glasgow Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda belge türü arşivsel materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						

Tablo 3. Üniversite Kütüphane Kataloglarında Efemera, Kartpostal, Poster, Pul, Mektup ve Fotoğraf Sözcükleri ile Yapılan Tarama Sonuçları

Kütüphane kataloglarında efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen kayıtların tüm efemera türlerine ait kayıtları kapsayıp kapsamadığı sorusuna yanıt aranırken üçüncü bölümde derme tanıtımları yapılan milli kütüphane kataloglarında efemeranın türleri içerisinde tesadüfi yöntemle seçilen türler olan “kartpostal”, “poster”, “pul”, “mektup” ve “fotoğraf” anahtar sözcükleri ile tarama yapılmıştır. Bu taramalar sonucu erişilen kayıtların sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Kütüphane Adı	Efemera	Kartpostal	Poster	Pul	Mektup	Fotoğraf
Avustralya Milli Kütüphanesi	217	173	149	1060	4151	2141
Avustralya Milli Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi (Library of Congress)	201	419	557	1920	37625	7393
Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma/karmaşık materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Finlandiya Milli Kütüphanesi	-	-	-	-	-	-
Finlandiya Milli Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda belge türü arşiv/yazma, arşivsel materyal, arşiv, yazma, karmaşık materyal, görüntü, görsel materyal, olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıt bulunmamaktadır.						
İrlanda Milli Kütüphanesi	203	2442	230	1194	51218	1860
İrlanda Milli Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						

İspanya Milli Kütüphanesi	3299	38	153	61	12	63
İspanya Milli Kütüphanesi kataloğunda belge türü çizimler, posterler, efemeral, gravürler ve fotoğraflar olarak belirtilen materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
İzlanda Milli Kütüphanesi	-	2	20	25	26	6
İzlanda Milli Kütüphanesi kataloğunda belge türü görsel materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Letonya Milli Kütüphanesi	-	-	-	-	-	-
Letonya Milli Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda belge türü arşiv/yazma, arşivsel materyal, arşiv, yazma, karmaşık materyal, görüntü, görsel materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıt bulunmamaktadır.						
Malezya Milli Kütüphanesi						
Malezya Milli Kütüphanesi kataloğu bulunmamaktadır.						
Rusya Milli Kütüphanesi	-	4	-	-	-	-
Rusya Milli Kütüphanesi kataloğunda belge türü görüntü olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Slovenya Milli Kütüphanesi	75	208	8995	4	5	16
Slovenya Milli Kütüphanesi kataloğunda belge türü grafik materyal olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						
Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi	2657	917	676	402	11633	7686
Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi kataloğunda belge türü yazma olarak kayıt altına alınmış materyallere ait kayıtlar içerisinde tarama yapılmıştır.						

Tablo 4. Milli Kütüphane Kataloglarında Efemera, Kartpostal, Poster, Pul, Mektup ve Fotoğraf Sözcükleri ile Yapılan Tarama Sonuçları

Yukarıda yer alan tablolar incelendiğinde Washington Üniversitesi Kütüphanesi ve İspanya Milli Kütüphanesi haricindeki her kütüphanede, efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda elde edilen kayıt sayıları; kartpostal, poster, pul, mektup ve fotoğraf anahtar sözcükleriyle yapılan tarama sonucunda elde edilen kayıt sayılarının toplamından daha az çıkmaktadır.

Sonuç olarak, efemera sözcüğü ve kartpostal, poster, pul, mektup ve fotoğraf sözcükleri ile yapılan taramalar ve tarama sonuçları incelendiğinde;

- Efemera türü materyallere ait katalog kayıtlarının oluşturulurken efemera sözcüğüyle ilişkilendirilmediği,

- Efemera sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda efemera türündeki materyallere ait katalog kayıtlarına erişimin mümkün kılınmadığı,
- Efemera sözcüğü ile yapılan taramalar ile kütüphane kataloglarından erişilen kayıtlara ait herhangi bir standardın olmadığı tespit edilmektedir.

4.3. Efemera Türü Materyallerin Tanımlanmasında Kullanılan Tür (Genre) Üst Veri Alanı

Üniversite ve milli kütüphane kataloglarında yer alan efemera türü materyallerin tanımlanmasında, bazı üniversite ve milli kütüphaneler tarafından kullanılan “Tür” (genre) üst veri alanının olduğu tespit edilmiştir.

Stanford Üniversitesi Kütüphanesi, Princeton Üniversitesi Kütüphanesi, Harvard Üniversitesi Kütüphanesi, Yale Üniversitesi Kütüphanesi, Columbia Üniversitesi Kütüphanesi, Duke Üniversitesi Kütüphanesi, New York Üniversitesi Kütüphanesi, Illinois at Urbana-Champaign Üniversitesi Kütüphanesi, North Carolina at Chapel Hill Üniversitesi Kütüphanesi, Southern California Üniversitesi Kütüphanesi, Emory Üniversitesi Kütüphanesi, Dartmouth Üniversitesi Kütüphanesi kataloglarında efemera türü materyallerin tanımlanmasında tür üst veri alanının bulunduğu ve bu alanda efemera sözcüğünün kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kütüphane kataloglarında tür veya konu (tür) üst veri alanları bulunan ancak bu üst veri alanlarında efemera başlığı tespit edilmeyen üniversite kütüphaneleri ise; Pennsylvania Üniversitesi Kütüphanesi, Toronto Üniversitesi Kütüphanesi (sadece 1 kayıta efemera başlığı tespit edilmektedir), Cornell Üniversitesi Kütüphanesi, Singapur Ulusal Üniversite Kütüphanesi, British Columbia Üniversitesi Kütüphanesi’dir.

Kütüphane kataloglarında efemera türü materyallerin tanımlanmasında tür üst veri alanını bulunan ve bu alanda efemera sözcüğünü kullanan tek milli kütüphane ise İngiltere Milli Kütüphanesi’dir. Kütüphane kataloğunda tür üst veri alanı

bulunan ancak bu üst veri alanında efemera sözcüğü kullanmayan milli kütüphane ise İrlanda Milli Kütüphanesi'dir.

Aşağıda katalog kayıtlarında tür veya konu(tür) üst veri alanında efemera sözcüğü kullanılan kütüphane katalogları incelenmiştir. Kataloglarda belge türü arşiv ve/veya yazma olarak tanımlanmış kayıtlar dikkate alınmıştır. Belirtilen kütüphanelerde katalog kayıtları oluşturulurken tür üst veri alanına girilen başlıklar aracılığı ile erişilen katalog kayıtlarına filtre uygulanabilmektedir. Bu filtre aracılığı ile erişilen kayıtların hangi tür adı ile tanımlandığını görmek mümkün olabilmektedir.

Stanford Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv/yazma olan kayıtların sayısı 578'tir. Bu kayıtlara uygulanabilen tür filtresi incelendiğinde, 578 kayıt içerisinde efemera başlığı altında yer alan kayıt sayısı 51, basılı efemera başlığı altında yer alan kayıt sayısı ise 6 olarak belirtilmiştir.

Resim 1.'de Stanford Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda erişilen kayıtlara uygulanabilen tür filtresine ait bir görüntü bulunmaktadır. Erişilen kayıtların hangi başlıklar altında tanımlandığı Resim 1.'de görülmektedir. Başlıklar ve başlıkların altında bulunan kayıt sayılarından görüldüğü gibi efemera başlığı altında yer alan kayıt sayıları, diğer başlıklarda bulunan kayıt sayılarından fazladır ancak diğer başlıklar altında yer alan kayıtların tümünün efemera başlığı altında bulunmadığı görülmektedir.

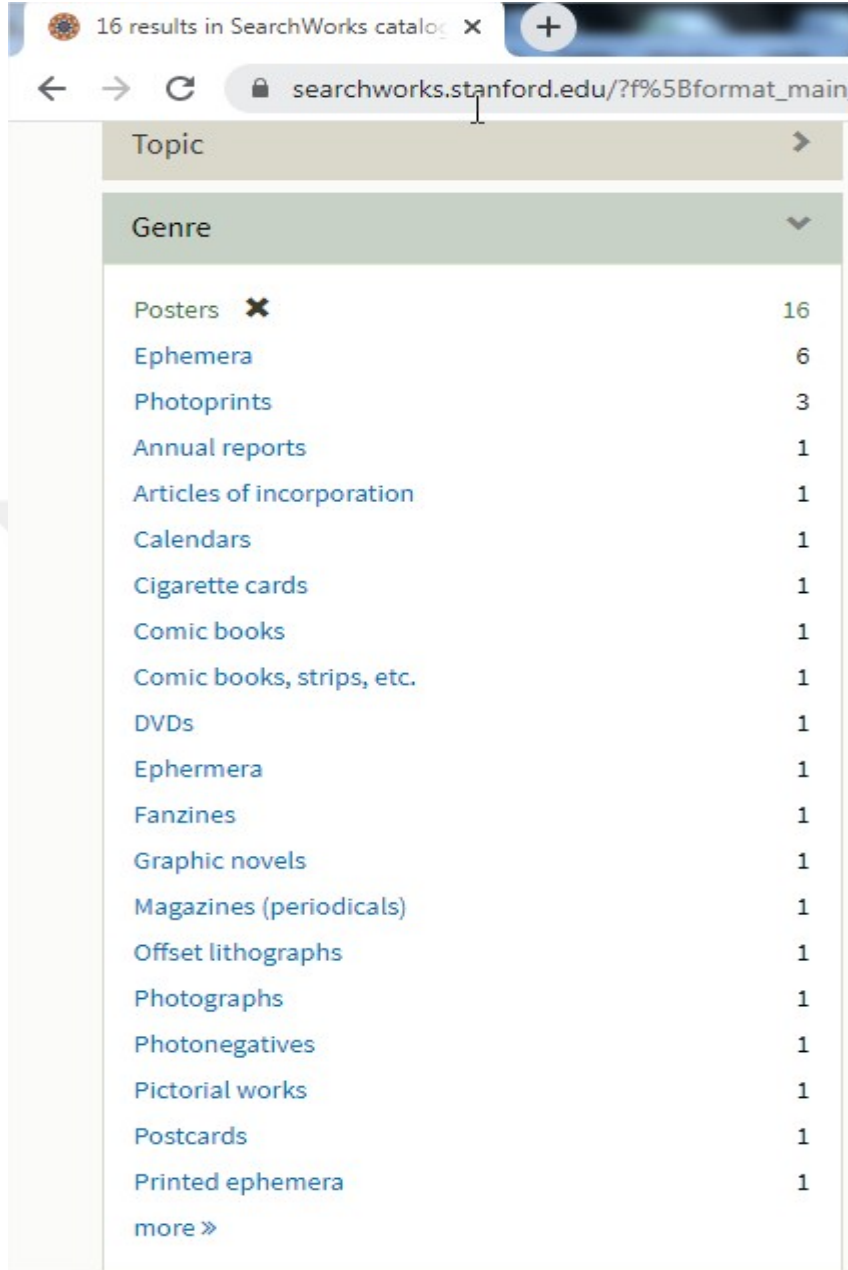

Genre	Count
Ephemera	51
Sources	47
Photoprints	30
Photographs	26
Correspondence	18
Posters	16
Diaries	15
Periodicals	11
Pictorial works	10
Albums	8
Albums (Books)	8
Personal papers	8
Newspapers	7
Scrapbooks	7
Archives	6
Photograph albums	6
Postcards	6
Printed ephemera	6
Archival Materials	5
Collections	5
more »	

Resim 1. Stanford Üniversitesi Kütüphanesi Kataloğu Tür Filtresi Tüm Başlıklar²⁷

²⁷ **537 Results in Searchworks Catalog,** (Çevrimiçi)

https://searchworks.stanford.edu/?f%5Baccess_facet%5D%5B%5D=At+the+Library&f%5Bformat_main_ss%5D%5B%5D=Archive%2FManuscript&q=ephemera&search_field=search, 08.02.2020

Resim 2. Stanford Üniversitesi Kütüphanesi Kataloğu Tür Filtresi Poster Başlığı²⁸

²⁸ 16 Results in Searchwork Catalog, (Çevrimiçi)

https://searchworks.stanford.edu/?f%5Baccess_facet%5D%5B%5D=At+the+Library&f%5Bformat_main_ssim%5D%5B%5D=Archive%2FManuscript&f%5Bgenre_ssim%5D%5B%5D=Posters&q=ephemera&search_field=search, 08.02.2020

Resim 2.'de ise tür filtresinde poster başlığı altında yer alan kayıtlara ait bir görüntü bulunmaktadır. 578 kayıt içerisinde tür filtresinde poster başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 16 olarak belirtilmekte ancak bu kayıtlar içerisinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 6, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı ise 1 olarak belirtilmektedir.

Aşağıda yer alan Resim 3. ve Resim 4.'te ise tür filtresinde poster başlığı verilmiş olan kayıtlar içerisinde iki örnek yer almaktadır. Resim 3.'te yer alan örnekte materyalin tanımlanmasında tür üst veri alanında efemera sözcüğünün kullanıldığı görülmektedir. Resim 4.'te yer alan örneğe ait katalog kaydında, tür üst veri alanında efemera sözcüğünün kullanılmadığı görülmektedir.

Zapatismo and Leftist activism posters, 2010-2013

Language: Spanish. Text on posters is primarily in Spanish; some in English.
Physical description: 1.2 linear feet (3 map folders containing 22 posters)

At the library

Special Collections
Closed today

Finding aid
[Online Archive of California](#)

All items must be viewed on site
Request items at least 2 days before you visit to allow retrieval from off-site storage. You can request at most 5 items per day.

Manuscript Collection [Request on-site access](#)

MSS PRINTS 0515 [In-library use](#)
MSS PRINTS 0515 MAP FOLDER 1 [In-library use](#)
MSS PRINTS 0515 MAP FOLDER 2 [In-library use](#)
MSS PRINTS 0515 MAP FOLDER 3 [In-library use](#)

Description

Creators/Contributors
Corporate Author
[Ejército Zapatista de Liberación Nacional \(Mexico\)](#)

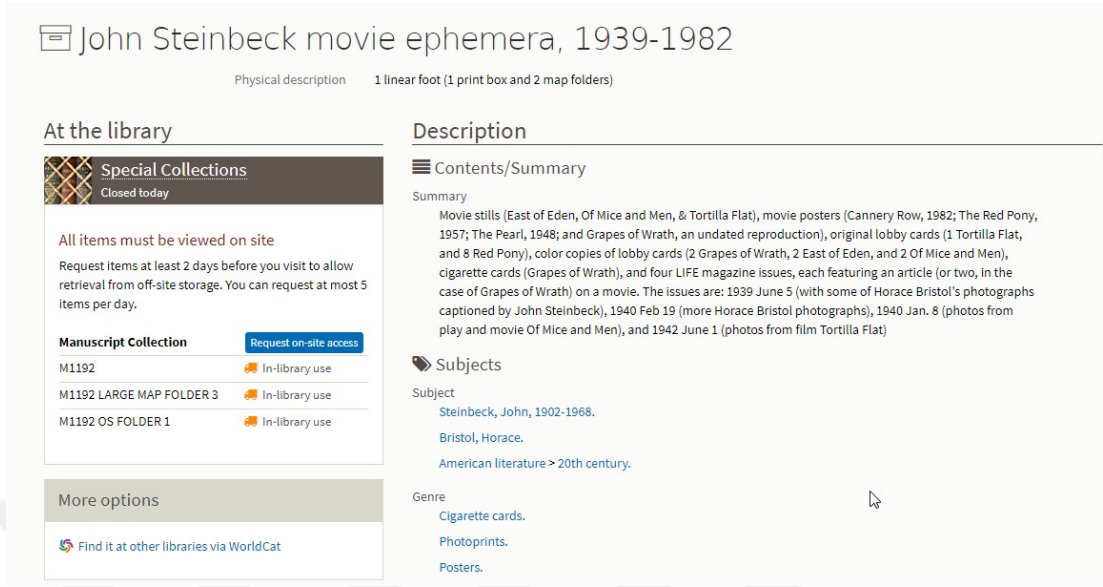
Contents/Summary
Finding aid
[Finding Aid](#)
Summary
This collection consists of 22 posters on the Zapatismo and Leftist activism in Mexico created between 2010 and 2013.

Subjects
Subject
[Villa, Pancho, 1878-1923.](#)
[Zapata, Emiliano, 1879-1919.](#)
[Guevara, Che, 1928-1967.](#)
[Marcos, subcomandante.](#)
[Ejército Zapatista de Liberación Nacional \(Mexico\)](#)
[Political posters, Mexican.](#)
[Social Movements > Mexico > Chiapas > History > 21st Century.](#)
[Mexico > Politics and government > 21st century.](#)

Genre
[Posters.](#)
[Ephemera.](#)

Resim 3. Zapatismo and Leftist Activism Posters, 2010-2013 İsimli Kayıt (Stanford Üniversitesi Kütüphanesi Kataloğu)²⁹

²⁹ Zapatismo and Leftist activism posters, 2010-2013 in Searchworks Catalog, (Çevrimiçi) <https://searchworks.stanford.edu/view/13289361>, 08.02.2020.

Resim 4. John Steinbeck Movie Ephemera, 1939-1982 İsimli Kayıt (Stanford Üniversitesi Kütüphanesi Kataloğu)³⁰

Stanford Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen belge türü arşiv/yazma olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Princeton Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü yazma olarak belirtilen kayıtların sayısı 108'dir. Bu kayıtlara uygulanabilen tür filtresi incelendiğinde, 108 kayıt içerisinde tür filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 29, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı ise 6 olarak belirtilmektedir. 108 kayıt içerisinde tür filtresinde poster başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 3 olarak belirtilmekte ancak bu kayıtlar içerisinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 1 olarak belirtilmektedir. Basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıtlar tespit edilememektedir. Princeton Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen belge türü arşiv/yazma olarak belirtilen kayıtların

³⁰ John Steinbeck movie ephemera, 1939-1982 in Searchworks catalog, (Çevrimiçi) <https://searchworks.stanford.edu/view/4501468>, 08.02.2020.

tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Harvard Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv/yazma olarak belirtilen kayıtların sayısı 4.513'tür. Bu kayıtlara uygulanabilen tür filtresi incelendiğinde, 4.513 kayıt içerisinde form (tür) filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 51 olarak belirtilmektedir, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 29 olarak belirtilmektedir. 4.513 kayıt içerisinde tür filtresinde fotoğraf başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 186'dır ancak bu kayıtlar içerisinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 18 olarak belirtilmektedir, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıtlar tespit edilememektedir. Harvard Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv/yazma olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Yale Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv veya yazma olarak belirtilen kayıtların sayısı 699'dur. 699 kayıt içerisinde konu(tür) filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 168 olarak belirtilmektedir, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıtların sayısı 55 olarak belirtilmektedir. 699 kayıt içerisinde konu (tür) filtresinde poster başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 21'dir ancak bu kayıtlar içerisinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 2, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 3 olarak belirtilmektedir. Yale Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv/yazma olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Columbia Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü yazma/arşiv olarak belirtilen kayıtların sayısı 236'dır. 236 kayıt içerisinde konu (tür) filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 25 olarak belirtilmektedir, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıtların sayısı 10 olarak belirtilmektedir. 236 kayıt içerisinde konu (tür)

filtresinde poster başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 7'dir ancak bu kayıtlar içerisinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 2, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 1 olarak belirtilmektedir. Columbia Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü yazma/arşiv olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Duke Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv ve yazma olarak belirtilen kayıtların sayısı 161'dir. 161 kayıt içerisinde tür filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 20, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 9 olarak belirtilmektedir. 161 kayıt içerisinde tür filtresinde poster başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 7'dir ancak bu kayıtlar içerisinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 2, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 1 olarak belirtilmektedir. Duke Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv ve yazma olarak belirtilen kayıtların tümü efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

New York Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşivsel materyal olarak belirtilen kayıtların sayısı 543'tür. 543 kayıt içerisinde tür filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 205, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 147 olarak belirtilmektedir. 543 kayıt içerisinde tür filtresinde poster başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 35'tir ancak bu kayıtlar içerisinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 19, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 10 olarak belirtilmektedir. New York Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşivsel materyal olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmiştir.

Illinois at Urbana-Champaign Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşivsel derme olarak belirtilen kayıtların sayısı 108'dir. 108 kayıt içerisinde tür filtresinde efemera

başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 8'dir, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt tespit edilememektedir. 108 kayıt içerisinde tür filtresinde tiyatro afişi başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 1'dir ancak bu kayda tür filtresinde efemera başlığı verilmediği tespit edilmiştir. Illinois at Urbana-Champaign Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşivsel materyal olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Southern California Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü yazma olarak belirtilen kayıtların sayısı 180'dir. 180 kayıt içerisinde tür filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 64, basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 35 olarak belirtilmektedir. 180 kayıt içerisinde tür filtresinde fotoğraf başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 47'dir ancak bu kayıtlara tür filtresinde efemera başlığı verilmiş kayıt sayısı 28, basılı efemera başlığı verilmiş kayıt sayısı 6 olarak belirtilmektedir. Southern California Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşivsel materyal olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Emory Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv olarak belirtilen kayıtların sayısı 68'dir. 68 kayıt içerisinde tür filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 3, basılı efemera başlığı verilmiş kayıt sayısı 10 olarak belirtilmektedir. 68 kayıt içerisinde tür filtresinde poster başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 4'tür ancak bu kayıtlara tür filtresinde efemera veya basılı efemera başlığı verilmediği tespit edilmektedir. Emory Üniversitesi Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşiv olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Dartmouth College Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşivsel materyal olarak belirtilen

kayıtların sayısı 11'dir. 11 kayıt içerisinde tür filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 1 olarak belirtilmektedir, basılı efemera başlığı verilmiş kayıt tespit edilememektedir. 11 kayıt içerisinde tür filtresinde tanıtıcı materyal başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 2'dir ancak bu kayıtlara tür filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 1'dir. Başlangıçta basılı efemera başlığı tür filtresi içerisinde gözükmemesine rağmen, tür filtresinde basılı efemera verilmiş 1 kayıt olduğu tespit edilmektedir. Dartmouth College Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü arşivsel materyal olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera veya basılı efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

İngiltere Milli Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü görüntü olarak belirtilen kayıtların sayısı 249'dur. 249 kayıt içerisinde tür filtresinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 5'tir. Basılı efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı ise tespit edilememektedir. 249 kayıt içerisinde tür filtresinde gravür başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 85 olarak belirtilmekte ancak bu kayıtlar içerisinde efemera başlığı verilmiş olan kayıt sayısı 1 olarak belirtilmektedir. İngiltere Milli Kütüphanesi kataloğunda efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda erişilen, belge türü görüntü olarak belirtilen kayıtların tümünün efemera başlığı ile ilişkilendirilmediği tespit edilmektedir.

Sonuç olarak, tür üst veri alanının bulunduğu kütüphane kataloglarında efemera anahtar sözcüğü ile erişilen kayıtlar incelendiğinde;

- Efemera anahtar sözcüğü ile erişilen tüm kayıtların tür üst veri alanında efemera sözcüğü ile tanımlanmadığı tespit edilmektedir.
- Tür üst veri alanında efemera sözcüğü kullanılmamış ancak poster, kartpostal, poster gibi efemera tür isimleri ile tanımlanmış kayıtlar bulunmaktadır.
- Bu kayıtlar tanım, özet, içerik gibi üst veri alanlarında yer alan efemera sözcüğü sayesinde anahtar sözcük taraması sonucunda erişilen kayıtlardır.

- Tür üst veri alanında hem efemera tür isimleri ile tanımlanmış hem de efemera sözcüğü ile tanımlanmış kayıtlar da bulunmaktadır.
- Tür üst veri alanında efemera sözcüğü ile tanımlanan kayıtlar bulunduğu gibi basılı efemera sözcüğü ile tanımlanan kayıtlar da bulunmaktadır.
- Kayıtların oluşturulmasında standart uygulamalar bulunmamaktadır. Örneğin; poster türünde bir materyale ait katalog kaydının tür üst veri alanında hem poster, hem efemera sözcüğü kullanılırken, başka poster türünde bir materyale ait katalog kaydının tür üst veri alanında sadece poster sözcüğü kullanılmaktadır.

4.4. Efemera Sözcüğü ve Yabancı Dillerdeki Karşılıkları ile Yapılan Tarama Sonuçları

Arşivcilik Terimleri Sözlüğü'nde efemera sözcüğünün Almanca, İtalyanca, Flemenkçe, Rusça ve İspanyolca karşılıkları verilmiştir.³¹ İngilizce efemera sözcüğünün; Almanca karşılığı “Weglegesachen”, İtalyanca karşılığı “Documento di valore contingente”, Flemenkçe karşılığı “Efemeer materiaal”, Rusça karşılığı “Документы Временного хранения”, İspanyolca karşılığı “Documentos efimeros” dur.

Araştırma kapsamında yer alan kütüphaneler içerisinde Almanya, İtalya, Hollanda, Rusya ve İspanya'daki kütüphanelerde bu sözcüklerle tarama yapılmıştır. Tarama sonucunda kütüphanede bulunan kaynaklar içerisinde erişilen materyallere ait tüm kayıtlar dikkate alınmıştır. Tarama sonuçlarında elde edilen kayıt sayıları ile efemera sözcüğüyle yapılan tarama sonucunda elde edilen kayıt sayıları aşağıda yer almaktadır.

³¹ Arşivcilik Terimleri Sözlüğü, a.g.e., s. 29.

Ülke	Kütüphane	Sözcük	Tarama Sonucu	Ephemera	Tarama Sonucu
Almanya	Münih Ludwig Maximilian Üniversitesi	Weglegesachen	0	Ephemera	0
Almanya	Münih Teknik üniversitesi	Weglegesachen	0	Ephemera	28
Almanya	Heidelberg Üniversitesi	Weglegesachen	0	Ephemera	113
Almanya	Humboldt Üniversitesi	Weglegesachen	1	Ephemera	54
Almanya	Charité - Universitätsmedizin Berlin	Weglegesachen	0	Ephemera	53
Almanya	Freiburg Üniversitesi	Weglegesachen	0	Ephemera	55
Almanya	Tübingen Üniversitesi	Weglegesachen	0	Ephemera	95
Almanya	RWTH Aachen Üniversitesi	Weglegesachen	0	Ephemera	1
Almanya	Almanya Milli Kütüphanesi	Weglegesachen	0	Ephemera	138
İtalya	İtalya Milli Kütüphanesi	Documento di valore contingente	0	Ephemera	5
Hollanda	Wageningen Üniversitesi ve Araştırma Merkezi	Efemeer materiaal	0	Ephemera	1779
Hollanda	Amsterdam Üniversitesi (Kütüphanede kaynaklar seçilememiştir) bulunan seçeneği	Efemeer materiaal	24	Ephemera	32757
Hollanda	Delft Teknoloji Üniversitesi	Efemeer materiaal	0	Ephemera	1653
Hollanda	Leiden Üniversitesi	Efemeer materiaal	4	Ephemera	3523
Hollanda	Gröningen Üniversitesi	Efemeer materiaal	5	Ephemera	2680
Hollanda	Utrecht Üniversitesi	Efemeer materiaal	4	Ephemera	2359
Hollanda	Hollanda Milli Kütüphanesi	Efemeer materiaal	16	Ephemera	114
Rusya	Rusya Milli Kütüphanesi	Докменты Временного хранения	0	Ephemera	16
İspanya	İspanya Milli Kütüphanesi	Documentos efimeros	1	Ephemera	3299

Tablo 5. Efemera Sözcüğü ve Almanca, İtalyanca, Flemenkçe, Rusça ve İspanyolca Karşılıkları ile Yapılan Tarama Sonuçları

Kataloglarında tarama yapılan tüm kütüphanelerin tarama sonuçlarında yukarıdaki tabloda belirtilmekte olduğu gibi efemera sözcüğüyle yapılan tarama sonuçlarında erişilen kayıt sayıları daha fazla görülmektedir.

Sonuç olarak, kütüphane kataloglarında efemera sözcüğü ve efemera sözcüğünün diğer dillerdeki karşılıkları ile yapılan taramalarda erişilen kayıt sayıları incelendiğinde, efemera sözcüğünün bu kütüphane kataloglarında, katalog kayıtlarının oluşturulmasındaki kullanımının diğer dillerdeki karşılıklarına oranla daha çok olduğu tespit edilmektedir.

4.5. Veri Analizi

Üniversite kütüphanelerinde ve milli kütüphanelerde bulunan çeşitli konularda, farklı türlerin bulunduğu efemera dermeleri bulunmaktadır.

Üniversite kütüphanelerinde bir çok bölüm kütüphanesi bulunmaktadır ve dermeleri milli kütüphanelere göre daha kapsamlıdır. Bu sebeple üniversite kütüphanelerinde efemera dermelerini tespit etmek milli kütüphanelere göre daha zor ve zaman alıcı olmaktadır.

Üniversite kütüphaneleri ve milli kütüphanelerde ikinci ve üçüncü bölümde tanıtımları yapılan efemera dermeleri dışında efemera türü olan pul, poster, kartpostal dermeleri gibi dermeler de bulunmaktadır ancak bu derme isimlerinde efemera sözcüğü yerine pul, poster veya kartpostal sözcüklerinin kullanılması tercih edilmektedir. Buna ek olarak efemera türü materyallerden oluşan ancak ismini efemeraların konusundan almış olan ve derme isminde efemera sözcüğüne yer verilmeyen dermeler de bulunmaktadır.

Efemera dermeleri çoğu kütüphanede özel dermeler olarak içerisinde tanımlanmıştır ancak kütüphanelerde bulunan nadir eserler ve yazmalar bölümünde yer alan veya görsel materyaller bölümüne dahil edilmiş efemera dermeleri de bulunmaktadır. Üniversite kütüphanelerinde basılı efemeraların dijitalleştirilmesi ile oluşturulmuş olan dijital efemera dermeleri de bulunmaktadır.

Üniversite kütüphanelerinde milli kütüphanelere oranla daha çok efemera dermesi bulunmaktadır ve üniversite kütüphanelerinin internet sitelerinde yer alan dermelerinin tanıtıldığı sayfalarda yer almayan ancak katalog kayıtları içerisinde erişilebilen dermeler olduğu da tespit edilmektedir. Efemera türü materyallere ait kayıtların en çok bulunduğu kütüphaneler Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan üniversite kütüphanelerine ait olduğu saptanmaktadır. Kütüphane katalog kayıtları içerisinde efemera dermeleri bulunan üniversite kütüphaneleri de yine Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan üniversite kütüphaneleridir.

İkinci ve üçüncü bölümde derme tanıtımları yapılan kütüphanelerin kataloglarında efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucu herhangi bir kayda erişilemeyen kütüphaneler bulunmaktadır. Oxford Üniversitesi Kütüphanesi John Johnson Basılı Efemera Dermesi'nde bulunan materyallerin taraması için kütüphane kataloğundan ayrı bir katalog kullanmaktadır. Boston Üniversitesi Kütüphanesi, Leiden Üniversitesi Kütüphanesi, İzlanda Üniversitesi Kütüphanesi ve Rusya Milli Kütüphanesi kataloglarında efemera türü materyale erişilemediği tespit edilmektedir. Finlandiya Milli Kütüphanesi kataloğunda belge türü “diğer” olarak tanımlanmış materyal kayıtlarının olduğu tespit edilmektedir ve efemera dermesinin tanıtımının yapıldığı internet sayfasında henüz kataloğa kayıt edilmeyen materyaller olduğu belirtilmektedir. Malezya Milli Kütüphanesinin ise kataloğu bulunmamaktadır ve efemera türü materyallerin kayıtları incelenememektedir.

Araştırılan kütüphane kataloglarında yapılan taramalar değerlendirildiğinde efemera türü materyallere ait katalog kayıtlarının üniversite kütüphanelerinde milli kütüphanelere oranla daha çok yer aldığı tespit edilmektedir. Kütüphanelerdeki efemera dermelerinde bulunan materyallerin katalog kayıtlarının tamamlanmadığı kütüphanelerin bulunduğu belirlenmektedir. Ayrıca milli kütüphaneler içerisinde katalogları bulunmayan veya kataloglarına erişim sağlanamayan kütüphaneler olduğu tespit edilmektedir.

Bazı kütüphanelerde katalog kayıtlarının tanımlanması için kullanılan ve belge türlerinin belirtildiği alanlarda efemera türlerinin yer aldığı tespit edilmektedir ancak “efemera”nın araştırılan üniversite kütüphanelerinin ve milli kütüphanelerin

kataloglarında kayıtların tanımlanması için kullanılan ve belge türlerinin belirtildiği üst veri alanında kullanılmadığı sadece Estonya Milli Kütüphanesi'nin ve İspanya Milli Kütüphanesi'nin ilgili üst veri alanlarında belge türü olarak efemeraya yer verdiği tespit edilmektedir.

Üniversite ve milli kütüphane kataloglarında yapılan taramalar ile efemera türü materyallere ait kayıtların belge türlerinin genellikle arşiv ve/veya yazma olarak kabul edildiği görülmektedir. Belge türü görüntü, görsel materyaller veya karmaşık materyaller olarak tanımlanmış kayıtların bulunduğu da tespit edilmektedir.

Kütüphane kataloglarında yer alan efemeralara ait kayıtların hepsine erişmenin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır ve efemera anahtar sözcüğü ile yapılan taramalarda efemera türlerine ait kayıtların tümüne erişmenin mümkün olmadığı tespit edilmektedir.

Kütüphane kataloglarında efemera türleri ile yapılan taramalar sonucunda örneğin poster, kartpostal, pul gibi efemera türleri olarak kabul edilen materyallerin kayıtları oluşturulurken tüm kayıtların efemera sözcüğü ile birlikte tanımlanmadığı tespit edilmektedir. Bu da katalog taramalarında efemera sözcüğünün türlere ait kayıtların tümüne erişimde yetersiz kaldığını göstermektedir.

Stanford Üniversitesi Kütüphanesi, Princeton Üniversitesi Kütüphanesi, Harvard Üniversitesi Kütüphanesi, Yale Üniversitesi Kütüphanesi, Columbia Üniversitesi Kütüphanesi, Duke Üniversitesi Kütüphanesi, New York Üniversitesi Kütüphanesi, Illinois (Urbana – Champaign) Üniversitesi Kütüphanesi, Southern California Üniversitesi Kütüphanesi, Emory Üniversitesi Kütüphanesi, Dartmouth Üniversitesi Kütüphanesi ve İngiltere Milli Kütüphanesi'nin efemera türü materyallerin tanımlanmasında, tür üst veri alanında efemera sözcüğünü kullandığı tespit edilmektedir. Tür üst veri alanı, kütüphane kataloglarında yer alan efemeralara ve türlere ait kayıtları bir arada görme imkanı sağlamaktadır, ancak uygulamada kütüphaneler arasında da her kütüphanenin kendi içerisinde de bir standart yoktur.

Arşivcilik Terimleri Sözlüğü'nde ephemera sözcüğünün Türkçe karşılığı döküntü sözcüğüyle ifade edilmektedir. Doküntü sözcüğünün Almanca, İtalyanca, Flemenkçe, Rusça ve İspanyolca karşılıkları ile kütüphane kataloglarında yapılan tarama sonucu, ephemera sözcüğünün kullanımının diğer sözcüklerin kullanımına oranla daha çok kullanılmakta olduğu tespit edilmektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Efemera türü belgeler sosyal, ekonomik, siyasi, kültürel hayatın içerisinde gelen, toplumsal öneme sahip belgelerdir. Toplumsal yaşamın bir göstergesi olması sebebiyle bu belgeler koleksiyonerler, arşiv ve kütüphane çalışanları, araştırmacılar, tarih meraklıları tarafından değerli görülmektedir. Arşiv, müze ve kütüphane dermelerinde önemli bir yere sahip olan efemera türü belgeler, toplumların milli belleğini gelecek kuşaklara aktarma ve diğer kütüphanelere önderlik etme amacı bulunan milli kütüphaneler ve bilgi üretim ve tüketiminin en yoğun olduğu kuruluşlar olan üniversite kütüphanelerinde çok sayıda bulunmaktadır.

Kütüphane dermelerinde çok sayıda bulunan efemeraların kütüphaneye sağlanmasından itibaren başlayan ve titizlikle yürütülmesi gereken çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmaların en önemlilerinden bir tanesini materyalin ve dermenin efemera olarak nitelendirilip nitelendirilmeyeceği konusu oluşturmaktadır.

Dünyanın en iyi 100 üniversite kütüphanesi ve 92 ülkenin milli kütüphanesi dermeleri incelendiğinde efemera sözcüğünün farklı ülkelerin kütüphanelerinde kullanılmakta olduğu ancak her kütüphanede efemera dermesine rastlamanın zor olduğu görülmektedir. Her kütüphanede efemera ismini taşıyan bir derme yoktur veya kütüphanelerde efemera türü materyallerden oluşan bir derme bulunsa da derme isminde efemera sözcüğünün kullanılması tercih edilmemektedir.

Kütüphanelerde, efemera sözcüğünün derme isimlerinde kullanılması ile ilgili herhangi bir standart bulunmamaktadır. Bu konuyla ilgili olarak kütüphanelerin efemera dermelerini oluşturmaları ve derme ismine efemera sözcüğü kullanımı konusunda ortak bir görüş belirlemeleri çalışmaların standartlaştırılması konusunda yardımcı olacaktır.

Birden çok türe sahip efemeranın tanımlanması konusunda da her kütüphanede standart uygulamalara rastlanmamaktadır. Kütüphanelerin bünyesinde bulunan her efemera türü için standartların uygulanması kütüphanelerin dermelerinde bulunan veya gelecekte dermelerine dahil edilecek olan efemera türlerini

tanımlamaları ile mümkün olacaktır. Kütüphanelerin efemera ve türleri için standart tanımlar yapmaları ve bu konuda ortak çalışmalar yürütmesi tanımsal kavram karmaşalarının netliğe kavuşmasına yardımcı olacaktır.

Kütüphanelerin, dermelerinde bulundurdıkları efemeranın düzenlenmesi, tanımlanması ve erişimi ile ilgili konularda politikalar hazırlaması, politikalar aracılığı ile hangi materyalleri efemera sınıfına dahil ettiklerine karar verilmesi, efemera sınıfına dahil edilen materyaller ile ilgili uygulamaların standartlaştırılması araştırmacılar ve kütüphanede çalışanlar için kolaylık sağlayacaktır. Bu türden yazılı bir politikanın oluşturulması efemera uygulamalarının standartlaşmasına yardımcı olacaktır. Hazırlanmış olan politikaların kütüphaneler arasında paylaşılması, kütüphanelerin internet sayfaları aracılığıyla duyurulması efemera çalışmaları konusunda uluslararası düzeyde standart çalışmaların hazırlanmasını sağlayacaktır.

Dünyanın en iyi 100 üniversite kütüphanesinin ve 92 ülkenin milli kütüphanesinin kataloglarında yapılan tarama sonuçları incelendiğinde efemera türü materyallerin kataloglanmasında kullanılan üst veri alanlarında materyallerin efemera olduğunu belirten bir alan olmadığı görülmektedir ve kütüphanelerde efemera türü materyallerin tanımlanmasında kullanılan belge türü de farklılık göstermektedir. Efemeralara erişim, efemera anahtar sözcüğü ile yapılan tarama sonucunda gerçekleştirilmektedir ve erişilen kayıtlar katalog kayıtlarını yapan kütüphanecilerin tanım, özet, içerik gibi üst veri alanlarına ekledikleri efemera sözcüğü sayesinde erişilebilir kılınmaktadır. Kütüphane kataloglarında efemera türü materyallere erişim ile ilgili yaşanan bu sıkıntılara getirilebilecek çözüm önerisi ise efemera türü materyallerin kataloglanmasında kullanılan doküman tipi veya materyal formatı gibi üst veri alanlarında kitap, süreli yayın, arşiv belgesi, yazma başlıklarına ek olarak efemera başlığına da yer verilmesi olacaktır.

Katalog kayıtlarının tanımlanmasında kullanılan tür üst veri alanı sayesinde kütüphanede bulunan efemeraların tümünün türlere göre araştırılmasına imkan vermektedir. Ancak incelenen kütüphane kataloglarındaki efemera türü belgelerin tanımlanırken tür üst veri alanlarında standart bir şekilde efemera sözcüğüyle ilişkilendirilmediği görülmektedir. Kütüphanelerin politikaları kapsamında

belirledikleri efemera türlerinin katalog kayıtları oluşturulurken kullanılan tür üst veri alanında efemera sözcüğüyle ilişkilendirilmesi bir bütünü sağlam bir şekilde inşa etmenin temelini oluşturacaktır. Bu ilişki kütüphanelerde bulunan efemeraya bir bütün halinde erişimi olanaklı kılacaktır ve kütüphanelerde bulunan farklı efemera türlerini bir arada görmeyi sağlayacaktır.

Bünyesinde efemera dermesi bulunan ve internet sayfalarında bu derme bilgilerine erişimin zor olduğu kütüphaneler bulunmaktadır. Efemerayla ilgili çalışmalara katkı sağlayacak olan örneklerin daha kolay erişilebilir olması gerekmektedir. Kütüphanelerin internet sitelerinde, dermelerinde bulunan efemera türü materyaller için ayrı bölümlere yer veren başlıklar bulundurması, efemera dermelerinin tanıtımlarına ve tanıtıcı duyurularına internet sayfaları üzerinde yer vermesi efemeranın öğrenilmesine, anlaşılmasına ve hatırlanmasına imkan sağlayacak, efemera ile ilgili yürütülen çalışmalara katkı sağlayacaktır.

Kütüphanelerin dermelerinde yer alan efemera türü materyaller ile ilgili sergiler düzenlemesi kütüphane kullanıcıları, araştırmacılar, tarih meraklıları için efemerayı öğretici ve kütüphane dermesinde bulunan materyalleri tanıtıcı nitelikte olacaktır.

California Efemera Projesi gibi efemera projelerinin var olması ulusal veya uluslararası kurumlarda, kütüphanelerde veya arşivlerde bulunan efemeralar hakkında bilgi sahibi olmak açısından önemli projelerdir. Kütüphane dermelerinde yer alan efemeraların tanıtımının dijital projeler aracılığı ile desteklenmesi efemera türü materyallere erişilebilirlik açısından, hangi kütüphanede efemeranın bulunduğu bilgisi açısından önemli bir çalışma olacaktır.

Efemera ile ilgili yapılan çalışmaların artmakta olduğu günümüzde TDK internet sitesinde efemera sözcüğünün karşılığı yoktur. (Türkiye) Milli Kütüphane efemera türü materyallerin tanımlanmasında efemera sözcüğüne yer vermemektedir. Milli kütüphanelerin ülkesinde bulunduğu diğer kütüphanelere önderlik etmekte olduğu göz önünde bulundurulduğunda efemera ile ilgili çalışmaların ülkemizde bulunan Milli Kütüphane’de artırılması yerinde olacaktır.

Dünyadaki gelişmeler incelendiğinde İngiltere, Amerika, Avustralya ve Kanada'da kurulan efemera dernekleri toplumsal yaşamın küçük ve doğal kanıtları olan bu belgeler ile ilgilenen herkesin bir arada çalışması için yararlı ortamlar hazırlamışlardır. Bu derneklerin diğer ülkelerde de açılması, dernek çalışmalarının artması, efemera kavramının daha çok duyulmasını sağlayacak ve efemeraların daha çok ülkede önem kazanmasına olanak tanıyacaktır.

Efemera, kütüphane dernekleri içinde önemli bir yere sahiptir ve önemini korumaya devam edecektir. Kütüphaneler efemera türü materyalleri ile ilgili yürüttükleri uygulamalara efemera sözcüğünü kullanıp kullanmayacaklarına karar vererek başlamalıdır. Efemera ile ilgili uygulamaların standartlaşması ve efemera çalışmalarının geliştirilmesi kütüphanelerde efemera sözcüğü kullanımının yaygınlaşması için yerinde bir çaba olacaktır.

Efemera sözcüğünün kütüphaneler aracılığıyla halka yayılması efemera ile ilgili yapılan çalışmaların öneminin kavranmasına yardımcı olacaktır. Efemera konusundaki farkındalıklar arttıkça tarih gelecek kuşaklar için daha anlamlı kılınacaktır.

KAYNAKÇA

- Andrews, Martin : “The Stuff of Everyday Life; a bries introduction to the history and definition of printed ephemera”, **Art Libraries Journal**, C.31, No: 3, 2006, s. 5-8.
- Anghelescu, G. B. Hermina ve Slate, H. John : “Visual Ephemera: A Selected Bibliography”, **Collection Management**, Vol 25, No: 4, 2001, s. 77-80.
- Art and Architecture Thesaurus Online : “Ephemera”, (Çevrimiçi) http://www.getty.edu/vow/AATFullDisplay?find=ephemera&logic=AND¬e=&english=N&prev_page=1&subjectid=300028881, 27.01.2020.
- Ataman, Bekir Kemal : **Arşivcilik Terimleri Sözlüğü**, İstanbul : Librarié de Pera, 1995.
- Barlow Jr, William P : “Spinning Straw into Gold: Gilding Junk through Collecting”, **RBM: A Journal of Rare Books, Manuscripts, and Cultural Heritage**, 9(1), 2008, s. 93-99.
- Boese, Kent : “Art Ephemera: Relics of the Past, or Treasures for Posterity?”, **Art Documentation** C.25, No:1, 2006, s. 34-37.
- Boston University Libraries : Special Collections, (Çevrimiçi) <http://library.bu.edu/c.php?g=545204&p=5726405#s-lg-box-18139485>, 15.01.2020.
- Byerly, Alison : “What Not to Save: The Future of Ephemera”, Paper presented at the MIT 6 Conference. Boston, MA, April 2009, s. 1-15.
- Charted Institute of Library and Information Professionals (CILIP) : **Ephemera: The Stuff of History**, Report of the Working Party on Ephemera set up by CILIP (The Chartered Institute of Library and Information Professionals), Thatcam : Apple Print, January 2003.

Columbia University Libraries :	Avery's Architectural Ephemera Collections, (Çevrimiçi) https://dlc.library.columbia.edu/sites/avery_architectural_ephemera , 15.01.2020.
Cornell University Library :	Food Wine&Culinary History, (Çevrimiçi) https://rare.library.cornell.edu/collections/food-wine , 27.01.2020.
Duke University Libraries :	Broadsides and Ephemera Collection, (Çevrimiçi) https://repository.duke.edu/dc/broadsides , 02.12.2019.
Duke University Libraries :	Earl Garfield Cunningham World War II scrapbook, photographs, and ephemera, (Çevrimiçi) https://repository.duke.edu/dc/cunninghamearlgarfield , 17.12.2019.
Duke University Libraries :	Guide to the Earl Garfield Cunningham World War II scrapbook, photographs, and ephemera, 1941-1950 and undated, (Çevrimiçi) https://library.duke.edu/rubenstein/findingaids/cunninghamearlgarfield/#collectionoverview , 14.01.2020.
Efemeratürk :	Efemera'nın Tarihi, (Çevrimiçi) https://www.efemeraturk.com/ephemera-nin-tarihi , 01.10.2019.
Ephemera Society :	About Us, (Çevrimiçi) http://www.ephemera-society.org.uk/about.html , 01.10.2019.
Ephemera Society of America :	Our History, (Çevrimiçi) https://www.ephemerasociety.org/our-history/ , 01.10.2019.
Ephemera Society of Australia :	Welcome Collectors, (Çevrimiçi) https://www.ephemerasociety.org.au/whats-happening-on-the-website/ , 01.10.2019.
Gürsel, Bahar :	"Türkiye'nin Efemera Arşivleri ve Koleksiyonları", Toplumsal Tarih , No: 275, Kasım 2016, s. 68-78.
Illinois Library :	Clarendon Van Norman Jr. Collection of Ephemera, (Çevrimiçi)

- <https://digital.library.illinois.edu/collections/5b46f0e0-3709-0134-1d9a-0050569601ca-e>, 15.01.2020.
- Illinois Library : Illinois and US History Broadsides and Printed Ephemera Collection, (Çevrimiçi)
<https://digital.library.illinois.edu/collections/cdc12f10-3707-0134-1d99-0050569601ca-7>, 15.01.2020.
- İnceoğlu, Seher : “Efemera Kavramı ve Avrupa’daki Bilgi Merkezlerinden Örnekler”, **Bilgi ve Belge Çalışmaları, Özel Arşivlerde Teori ve Uygulama**, Ed. Tuba Karatepe, Elif Yılmaz Şentürk, Varol Saydam, İstanbul, Hiperlink Yayınları, 2017, s. 209-232.
- İnceoğlu, Seher : **Sosyal ve Kültürel Boyutuyla Efemera**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2019.
- Johns Hopkins Manuscripts, (Çevrimiçi)
- Sheridan Libraries : <https://www.library.jhu.edu/library-departments/special-collections/manuscripts/>, 04.12.2019.
- Johnston, Russel : “Maurice Rickards, The Encyclopedia of Ephemera: A Guide to the Fragmentary Documents of Everyday Life for the Collector, Curator, and Historian”, **Material History Review**, 54, Güz 2001, s. 125-126.
- Kanalistanbul : Eski Belge Toplama : Efemera, (Çevrimiçi)
<http://www.kanalistanbul.com.tr/eski-belge-toplama-efemera/>, 27.01.2020.
- Karakaş, H. Sekine, Rukancı, Fatih ve Anameriç, Hakan: **Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü**, Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2009.
- Kaya, Aykut : **Efemera Koleksiyonlarının Derlenmesi, Tanımlanması, Erişimi ve Korunması: İstanbul Üzerine Bir İnceleme**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2015.

- Lambert, Julie A : “Immortalizing the Mayfly: Permanent Ephemera: An Illusion or a (Virtual) Reality?”, **RBM : A Journal of Rare Books, Manuscripts and Cultural Heritage**, C.9, No:1, 2008, s. 142-156.
- Lawes, Elizabeth ve Webb, Vicky: “Ephemera: an undervalued resource in the art library”, **Art Libraries Journal**, 31(3), 2006, s. 3-4.
- Leiden University Libraries : Colectie Efemeer Drukwerk, (Çevrimiçi)
<https://digitalcollections.universiteitleiden.nl/view/item/1912917>, 04.12.2019.
- Lexico Dictionary Online : “Ephemera”, (Çevrimiçi)
<https://www.lexico.com/en/definition/ephemera>, 06.11.2019.
- Library of Congress : About this Collection: Printed Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://www.loc.gov/collections/broadsides-and-other-printed-ephemera/about-this-collection/>, 20.10.2020.
- Library of Congress : Library of Congress Genre/Form Terms, (Çevrimiçi)
<https://www.loc.gov/aba/publications/FreeLCGFT/GENRE.pdf>, 08.02.2020.
- Library of Congress : Library of Congress Collections Policy Statements : Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://www.loc.gov/acq/devpol/ephemera.pdf>, 08.02.2020.
- Makepeace, Chris E. : **Ephemera: a book on its collection, conservation and use**, Brookfield, 1985.
- Medical Historical Library : Pamphlets and Medical Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://library.medicine.yale.edu/historical/collections/pamphlets>, 04.12.2019.
- Merriam Webster Dictionary : “Ephemera”, (Çevrimiçi) <https://www.merriam-webster.com/dictionary/ephemera>, 07.11.2019.
- National and University Library of Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://landsbokasafn.is/index.php?page=ephemera>,

Iceland :	16.01.2020.
National Library of Australia :	Printed ephemera, (Çevrimiçi) https://www.nla.gov.au/what-we-collect/ephemera , 20.01.2020.
National Library of Ireland :	Introduction, (Çevrimiçi) https://www.nli.ie/en/ephemera-introduction.aspx , 05.12.2019.
National Library of Latvia :	Small Printed Items Collection, (Çevrimiçi) https://www.lnb.lv/en/collections/small-printed-items-collection , 16.01.2020.
National Library of New Zealand :	Ephemera collection, (Çevrimiçi) https://natlib.govt.nz/collections/a-z/printed-ephemera-collection , 16.01.2020.
National Library of Russia :	Printed Ephemera, (Çevrimiçi) http://nlr.ru/eng/RA2276/ephemera-collection , 22.01.2020.
National Library of Spain :	Ephemera y Ex-libris, (Çevrimiçi) http://www.bne.es/es/Colecciones/Ephemera/Historia/ , 05.12.2019.
National Library of Sweden :	About the collections, (Çevrimiçi) https://www.kb.se/in-english/loans-and-services/about-the-collections.html#item-41a6193e416da9cf7d82b2 , 20.10.2020.
National Library of the Republic of Slovenia :	Brosura eng koncna, (Çevrimiçi) https://www.nuk.uni-lj.si/eng/sites/default/files/dokumenti/2016/WelcomeToNUK_2016.pdf , 16.01.2020.
Nişanyan Sözlük :	“Efemera”, (Çevrimiçi) https://www.nisanyansozluk.com/?k=efemera&lnk=1 , 17.10.2019.
NYU Libraries :	Overwiev Printed Ephemera Collections at Tamiment Library, (Çevrimiçi) https://guides.nyu.edu/c.php?g=276819&p=1846113 , 02.12.2019.

- Ohio State University
Libraries : <https://library.osu.edu/tri/ephemera>, 22.01.2020.
- Online Archive of
California : <http://www.oac.cdlib.org/about/>,
26.01.2020.
- Online Etymology
Dictionary : “Ephemera”, (Çevrimiçi)
<https://www.etymonline.com/search?q=ephemera>,
21.11.2019.
- Organ, K Michael : “Ephemera in Archives: What to Do”, A Possible Solution
from the University of New South Wales Archives,
Archives and Manuscripts- **Journal of the Australian
Society of Archivists**, Canberra, C.15, No: 2, Kasım 1987,
s. 105-118.
- Pilli Arşiv : Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://arsiv.pilli.com/yazi/ephemera/>, 01.10.2019.
- Portal Rasmi
Perpustakaan Negara
Malaysia : Koleksi Fana, (Çevrimiçi)
<https://www.pnm.gov.my/index.php/pages/view/366>,
16.01.2020.
- Princeton University
Library : Ephemera Collection Home, (Çevrimiçi)
<https://libguides.princeton.edu/laec>, 02.12.2019.
- Rickards, Maurice : **This is Ephemera : Collecting Printed Throwaways**,
1977.
- Russel, Gillian : “The Negleced History of the History of the Printed
Ephemera”, s. 7-36.
- Sağlık, Özhan : “Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada’daki efemera
koleksiyonlarının tanımlanması, Üst veriler ışığında bir
inceleme”, **Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi**, No: 5, s.
29-38.
- Society of American
Archivists : Glossary of Archival and Records Terminology Online,
(Çevrimiçi)
<https://www2.archivists.org/glossary/terms/e/ephemera>,
27.01.2020.

- Somer, Ş. Nihal ve Keskin, İshak : “Efemera Bulunduran/Derleyen Yerler: Bir Değerlendirme”, **Kitaplara Vakfedilen Bir Ömre Tuhfe: İsmail E. Erünsal’a Armağan**, İstanbul, Ülke Yayınları, 2014, C.2, s. 1073-1083.
- Somer, Ş. Nihal ve Keskin, İshak : “Bir Bilgi Kaynağı Olarak Efemera ve Türleri”, *Bilgi Dünyası*, C.13, No:2, 2012, s. 437-456.
- Stanford Libraries : Zapatismo and Lefist activism posters, 2010-2013 in Searchworks Catalog, (Çevrimiçi) <https://searchworks.stanford.edu/view/13289361>, 08.02.2020.
- Stanford Libraries : John Steinbeck movie ephemera, 1939-1982 in Searchworks catalog, (Çevrimiçi) <https://searchworks.stanford.edu/view/4501468>, 08.02.2020.
- Stanford Libraries : President Harrison ephemera, (Çevrimiçi) <https://library.stanford.edu/blogs/special-collections-unbound/2013/02/president-harrison-ephemera>, 08.02.2020.
- Şeşen, Yasin : **Türkiye’de Özel Arşiv Türü Olarak Bilet Efemeraları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2019.
- The National Library of Finland : Ephemera Collection of the National Collection, (Çevrimiçi) <https://www.kansalliskirjasto.fi/en/collections/ephemera-collection-of-the-national-collection>, 22.01.2020.
- The National Library of Israel : European Ephemera, (Çevrimiçi) https://web.nli.org.il/sites/NLI/English/library/Bridge-to-Europe/eurephemera/Pages/default.aspx?_ga=2.258808842.1092007064.1580065354-1962945913.1580065354, 26.01.2020.

- The University of British Columbia : Home Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://guides.library.ubc.ca/ephemera#s-lg-box-15647536>,
20.01.2020.
- Thompson, Hilary : “Trials and Tribulations : Overcoming the Challenges
Ephemera Pose to Librarian”, 2008, s. 1-17.
- Twyman, Michael : “The Long Term Significance of Printed Ephemera”,
**RBM: A Journal of Rare Books, Manuscripts and
Cultural Heritage**, C. 9, No: 1 Spring 2008, s. 19-57.
- UC San Diego Library Latin American Political Campaign Ephemera Collection,
Digital Collections : (Çevrimiçi)
<https://library.ucsd.edu/dc/collection/bb4506543z>,
18.12.2019.
- UC San Diego Library Spanish Civil War Communist Ephemera Collection,
Digital Collections : (Çevrimiçi)
<https://library.ucsd.edu/dc/collection/bb9318877w>,
18.12.2019.
- U-M Library : Culinary Ephemera Guide, (Çevrimiçi)
<https://www.lib.umich.edu/janice-bluestein-longone-culinary-archive/culinary-ephemera-guide>, 17.12.2019.
- University of Glasgow : Special Collections (Çevrimiçi)
<https://www.gla.ac.uk/myglasgow/specialcollections/collectionsa-z/ephemera/>, 04.12.2019.
- University of Oxford John Johnson, (Çevrimiçi)
Bodleian Libraries : <https://www.bodleian.ox.ac.uk/johnson/about>, 01.10.2019.
- University of Reading : Research Centres at the Department of Typography,
(Çevrimiçi)
<https://www.reading.ac.uk/typography/research/typ-researchcentres.aspx#ces>, 17.10.2019.
- University of Washington Libraries : Prior and Norris Vaudeville Troupe Photographs and
Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://content.lib.washington.edu/norrisweb/index.html>,

- 02.12.2019
- University of
Washington Libraries : Vietnam War Era Ephemera Collection, (Çevrimiçi)
<https://content.lib.washington.edu/protestweb/index.html>,
02.12.2019.
- University of
Wisconsin – Madison Libraries : UW Artifacts And Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://uwdc.library.wisc.edu/collections/uwmadison/uwmadartifacts/>, 19.12.2019.
- Üstün, Ayşe : **Enformasyon Bilimi ve Teknolojisi Kavramlar Sözlüğü**,
Almanca-Türkçe Türkçe-Almanca, İstanbul, 2011.
- Warwick Digital
Collections : French Political Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://wdc.contentdm.oclc.org/digital/collection/frenchephem>, 04.12.2019.
- Warwick Digital
Collections : Warwickshire Political Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://wdc.contentdm.oclc.org/digital/collection/warwephem>, 04.12.2019.
- Weston Library : Printed Ephemera, (Çevrimiçi)
<https://www.bodleian.ox.ac.uk/weston/finding-resources/guides/ephemera>, 04.12.2019.
- Yale University
Library : Ephemera Collections Cataloging Checklist, (Çevrimiçi)
<https://web.library.yale.edu/cataloging/special-collections/ephemera-collections-cataloging-checklist>,
08.02.2020.
- Young, Timothy G. : “Evidence: Towards a library definition of ephemera”,
RBM: A Journal of Rare Books, Manuscripts and Cultural Heritage, C.4, No:1, s. 11-26.

EK 1 - Efemera Türleri ve Tür İsimlerinin Türkçe - İngilizce Karşılıkları

Abone listeleri	Subscription lists
Belgelerdeki damga pulu, bandrol vs.	Revenues on Documents
Ajandalar	Agendas
Müzik albümleri ve kapakları	Record Albums / Covers
Alındı slipleri	Acknowledgment slips
Alındılar, faturalar	Receipts
Almanaklar	Almanacs
Ambalaj kağıtları	Wrappers
Paketleme malzemeleri	Packaging
Anayasalar	Constitutions
Anma kartları	Memorial Cards
Antetli ve başlıklı kağıtlar	Billheads and Letterheads
Askere alım genelgeleri	Recruitment circulars
Bakır levha baskıları / Gravür	Copperplate Printing
Bardak altlıkları	Beer mats
Basılı müzik materyalleri	Sheet Music
Basın bültenleri	Press releases
Litograflar	Lithographs
Bildirgeler/beyannameler	Proclamations
Beysbol kartları	Baseball Cards
Biletler	Tickets
Bilgilendirme broşürleri	Information leaflets
Bilgisayar çıktıları	Computer print-outs
Bilgisayar programları	Computer programmes
Biniş kartları	Boarding passes
Broşürler	Brochures
El ilanları	Leaflets
Katlanmış el ilanı ve El ilanları	Folders & Fliers
Büyük formatlı gazeteler	Broadsheets
Çek kartları	Cheque cards
Çekler	Checks/Cheque
Çelik ile basılmış resimler / Gravür	Steel Engraving
Çeşitli materyallerden yapılmış el yapımı	Fans

yelpazeler	
Çizgi romanlar	Comic Books
Daktilo şeritleri	Ribbons
Davetiyeler	Invitations
Demirbaş Listeleri	Fixture lists
Çağrı broşürleri	Appeal leaflets
Dilekçeler / İmza kampanyaları	Petitions
Dizgi hataları kartları	Errata slips
Duyurular / İhtarlar	Notices
El ilanları	Handbills
El yazmaları	Manuscripts
Emlak ofisi broşürleri	Estate agents' leaflets
Envanterler	Inventories
Etiketler	Labels
Yayınevi numuneleri	Printers' specimens
Çıkartmalar	Tags
Etkinlikleri duyurmak veya reklam amacıyla kullanılan büyük etiketler	Poster Stamps
Ev gereçleri	Household items
Fişler /İlanlar/ Banknotlar	Bills
Faturalar	Invoices
Fiyat etiketleri	Price tags
Flamalar / Bayraklar	Flags
Fotografli kartpostallar	Real Photo Postcards (RPPCs)
Fotoğraflar	Photographs
Garanti belgeleri / Senetler	Guarantees
Gazete dağıtanlar veya postacılar tarafından halka dağıtılan büyük boyutlu kartlar (Yeni yıl kartları)	Carrier Addresses
Gazeteler	Newspapers
Geliştirilmiş tanıtım materyalleri	Advance publicity material
Posterden küçük ilanlar	Broadsides
Resmi tebliğler	Public notices
Gezi ilanları	Excursion notices
Giriş biletleri	Admission tickets

Giriş kartları	Admission cards
Gönderme belgeleri	Shipping tickets
Görev tanımları	Job specifications
Tahta oymaları	Wood Engraving
Haber bültenleri	Newsletters
Haritalar	Maps
Hatıra materyalleri	Commemorative items
Havayolu biletleri	Airline tickets
İadeli posta kartları	Prepaid reply cards
Hediye çekleri	Gift vouchers
Hisse senetleri	Share certificates
Stok senetleri	Stock certificates
Hizmet belgeleri	Service sheets
İlan/reklam/tanıtım materyalleri	Publicity material
İşkambil kağıtları	Playing cards
İş başvuru formları	Application forms
İşaretler/Simgeler/Tabelalar	Signs
İyi niyet kartları	Sympathy cards
İzin belgeleri/ruhsatlar/ehliyetler	Licences
Kağıt bebekler	Paper Dolls
Kağıt paralar	Banknotes
Kartlar	Cards
Kartpostallar	Postcards
Kartvizitler/arama kartları	Calling Cards
Kartvizit yapımında kullanılan kalın bir kağıda basılı fotoğraflı kartlar	Cabinet Cards
Kartvizitler	Business Cards
Kartvizitler	Personal cards
Kataloglar	Catalogues
Kibrit kutuları	Matchboxes
Kimlik kartları	Identity cards
Kira kontratları	Leases
Kiralık kitap formları	Rent books
Kitap ayraçları	Bookmarks
Kitabın iç kapağına yapıştırılan ve	Bookplates (Ex Libris")

sahibinin ismini gösteren desenli kağıt	
Kitap listeleri	Book lists
Kitapçıklar	Booklets
Kredi kartları	Credit cards
Kuponlar	Coupons
Kupürler	Clippings
Kupürler ve kupürlerin düzenlenmesiyle oluşturulan gündelik defterler	Scraps/Scrapbooks
Liyakat ödülleri	Rewards of Merit
Mali bilançolar	Financial statements
Mecmualar	Magazines
Mektup başlıkları	Letter heads
Menkul kıymetler senetleri	Stock & Bond Certificates
Müsabaka giriş formları	Competition entry forms
Müzik materyallerinin bulunduğu ciltler	Music covers
Müzik nota kağıtları	Music sheets
Objeler – rozetler, şişeler, kıyafetler, bardaklar, kayıtlar, kaşıklar, kravatlar	Objects —Badges, Bottles, Clothes, Glasses, Records, Spoons, Ties.
Otel tarife kartları	Hotel tariff cards
Otobüs biletleri	Bus tickets
Fiyat listesi	Rate books
Tiyatro oyun programları	Playbills
Başsağlığı kartı	Mourning cards
Başsağlığı kart kapakları	Mourning covers
Özgün eserler	Original Art
Pencereleri kaplayan ilanlar	Window bills
Piyango biletleri	Lottery tickets
Posta pulları	Postage Stamps
Pul/damga/kaşe	Stamps
Posterler	Posters
Pres/kalıp kesim levhalar	Diecuts
Programlar	Programmes
Propagandalar	Propaganda
Prospektüsler	Prospectuses
Puantaj cetvelleri	Score cards

Puro kutuları, etiketleri, şeritleri	Cigar Boxes / Labels / Bands
Raporlar	Reports
Rehberler	Guides
Reklam amaçlı dağıtılan el ilanları	Advertising leaflets and handbills
Reklamlı zarflar	Advertising Covers
Renkli taş baskılar	Chromolithographs
Restoran mönüleri	Menus
Rezervasyon formları	Booking forms
Saatlerin içlerine konan kağıt parçaları	Watch Papers
Sanatsal çizimler	Artistic Printing
Satış katalogları	Sales catalogues
Seçimle ilgili materyaller	Election literature
Sefer tarifeleri	Timetables
Selüloitten yapılan materyaller (Fotoğraf kağıdı, sinema filmi)	Celluloid
Sertifikalar	Certificates
Sevgililere verilen kartlar	Valentines
Sigara kağıtları	Cigarette cards
Sigara paketleri	Cigarette packets
Sigorta poliçeleri ve sertifikaları	Insurance policies and certificates
Sipariş formları	Order forms
Sirkülerler	Circulars
Stok listeleri	Stocklists
Sürücü belgeleri	Driving licences
Süt şişesi kapakları	Milk bottle tops
Şarkı sözleri kitabı	Songsters
Şirket raporu	Company reports
Şirketler tarafından mektup yerine gönderilen teşekkür kartları	Compliments slips
Şişe etiketleri	Bottle labels
Fiyat teklifler,	Estimates
Takvimler	Calendars
Küçük kullanım talimatı	Instruction leaflets
Tahliye/taşınma/görevden alma duyuruları	Removal notices

Tatil broşürleri	Holiday leaflets
Tebrik kartları	Greeting Cards
Telgrafla gönderilen mesajlar	Telegrams
Eskiden ticari amaçla kullanılan kartvizitler	Trade cards
Alışveriş kartları/Dükkanların pencerelerine koydukları karton ilanlar	Store Cards
Ticari kataloglar	Trade catalogues
Tipo baskılar	Letterpress Printing
Toplantı davetleri	Meeting notices
Toplantı tutanakları	Minutes of meetings
Topluma ait materyaller	Society material
Tren tarifeleri	Railway timetables
Ücret bordroları	Wage slips
Ürün veya hizmet ilanları, reklamları	Advertisements
Üyelik kart ve formları	Membership cards and forms
Üzeri fotoğraflı/fotoğrafsız kartvizitler	Cartes de Visite (CDVs)
Bayrak günü rozetleri	Flag day badges
Yazışmalar	Correspondence
Ticaret gemisi ilanları	Clipper Ship Cards
Yemek kitapları	Cookbooks
Yemek tarifleri	Recipes
Yiyecek karneleri	Ration books
Yönetmelikler	Rules
Tekerlek grafikler	Volvelles
Ziyaretçi kartları	Visitors cards

EK 2 – Üniversite Kütüphane Katalogları Tarama Sayfaları Adresleri

Oxford Üniversitesi Kütüphanesi	Solo Search Oxford Libraries Online-ephemera, (Çevrimiçi) http://solo.bodleian.ox.ac.uk/primo-explore/search?vid=SOLO&search_scope=LSCOP_ALL&query=any,contains,ephemera , 06.02.2020.
California Institute of Technology Kütüphanesi	Ephemera-Search Results-Caltech Library Catalogue, (Çevrimiçi) https://caltech.tind.io/search?ln=en&p=ephemera&f=&action_search=Search&rm=&ln=en&sf=&so=d&rg=25&c=Caltech&of=hb , 06.02.2020.
Cambridge Üniversitesi Kütüphanesi	iDiscover-ephemera, (Çevrimiçi) http://idiscover.lib.cam.ac.uk/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=cam_lib_coll&search_scope=SCOP_CAM_ALL&vid=44CAM_PROD&mfacet=tlevel,include,available,1&lang=en_US&offset=0 , 06.02.2020.
Stanford Üniversitesi Kütüphanesi	583 results in SearchWorks catalog, (Çevrimiçi) https://searchworks.stanford.edu/?f%5Bformat_main_ssim%5D%5B%5D=Archive%2FManuscript&q=ephemera&search_field=search , 07.02.2020.
Massachusetts Institute of Technology Kütüphanesi	Search MIT Libraries, (Çevrimiçi) https://lib.mit.edu/search/bento?q=ephemera , 06.02.2020.
Princeton Üniversitesi Kütüphanesi	Ephemera /Access in the Library – Princeton University Library Catalog Search Results, (Çevrimiçi) https://catalog.princeton.edu/?f%5Baccess_facet%5D%5B%5D=In+the+Library&q=ephemera&search_field=all_fields , 06.02.2020.
Harvard Üniversitesi	HOLLIS – ephemera, (Çevrimiçi)

Kütüphanesi	https://hollis.harvard.edu/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=everything&search_scope=everything&vid=HVD2&facet=tlevel,include,available_onsite&lang=en_US&offset=0 , 06.02.2020.
Yale Üniversitesi Kütüphanesi	YUL Quicksearch Search Results, (Çevrimiçi) https://search.library.yale.edu/catalog?q=ephemera , 06.02.2020.
Chicago Üniversitesi Kütüphanesi	Tarama Sonuçları – ephemera, (Çevrimiçi) https://catalog.lib.uchicago.edu/vufind/Search/Results?lookfor=ephemera&type=AllFields , 06.02.2020.
Imperial College London Kütüphanesi	Primo by Ex-Libris – ephemera, (Çevrimiçi) https://library-search.imperial.ac.uk/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=all&search_scope=LRSCOP_44IMP&vid=ICL_VU1&lang=en_US&mode=Basic&offset=0 , 07.02.2020
Pennsylvania Üniversitesi Kütüphanesi	Ephemera / Access : At the Library - Franklin Search Results, (Çevrimiçi) https://franklin.library.upenn.edu/catalog?f%5Baccess_f%5D%5B%5D=At+the+library&q=ephemera&search_field=keyword , 07.02.2020.
Johns Hopkins Üniversitesi Kütüphanesi	Any field : ephemera, (Çevrimiçi) https://catalyst.library.jhu.edu/catalog?f%5Bformat%5D%5B%5D=Manuscript%2FArchive&q=ephemera&search_field=all_fields&suppress_spellcheck=1 , 07.02.2020.
California Üniversitesi, Berkeley Kütüphanesi	Result List : ephemera, (Çevrimiçi) https://eds.b.ebscohost.com/eds/results?vid=0&sid=2bd64600-59fa-41f9-847a-3fcdcb0e0539%40pdc-v-sessmgr01&bquery=ephemera&bdata=JnR5cGU9MCZzZWYyY2hNb2RlPUFuZCZzaXRlPWVkcylsaXZl , 07.02.2020.

ETH Zurich Kütüphanesi	ETH Library – Search Portal – ephemera, (Çevrimiçi) https://search.library.ethz.ch/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&vid=DADS&facet=rtype,include,images&mfacet=level,include,available,1&lang=en_US&mode=Basic&offset=0 , 07.02.2020.
UCL Kütüphanesi	UCL Library Services Explore – ephemera, (Çevrimiçi) https://ucl-new-primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=local&search_scope=CSCOP_UCL&vid=UCL_VU2&mfacet=level,include,physical_items,1&offset=0 , 07.02.2020.
Columbia Üniversitesi Kütüphanesi	CLIO Search Results, (Çevrimiçi) https://clio.columbia.edu/catalog?datasource=catalog&q=ephemera , 07.02.2020.
California Üniversitesi, Los Angeles Kütüphanesi	UCLA Library Catalog Titles, (Çevrimiçi) https://catalog.library.ucla.edu/vwebv/search?searchArg1=ephemera&argType1=all&searchCode1=GKEY&combine2=and&searchArg2=&argType2=all&searchCode2=GKEY&combine3=and&searchArg3=&argType3=all&searchCode3=GKEY&year=2019-2020&fromYear=&toYear=&location=all&place=all&type=bc&status=all&medium=all&language=all&content=all&media=all&carrier=all&recCount=50&searchType=2&page.search.search.button=Search , 07.02.2020.
Toronto Üniversitesi Kütüphanesi	Catalogue Search Results, (Çevrimiçi) https://search.library.utoronto.ca/search?Ntx=mode%20matchallpartial&Ntk=Anywhere&Nu=p_work_normalized&N=207003&Ntt=ephemera&Np=1&uuid=672c74d7-5ec7-4f9a-8b44-d96f0cf78c40 , 07.02.2020.
Cornell Üniversitesi Kütüphanesi	Search Results, (Çevrimiçi) https://newcatalog.library.cornell.edu/?f%5Bformat%5D

	%5B%5D=Manuscript/Archive&q=ephemera&search_field=all_fields 07.02.2020.
Duke Üniversitesi Kütüphanesi	Ephemera – Duke University Libraries Catalog Search Results, (Çevrimiçi) https://find.library.duke.edu/catalog?utf8=%E2%9C%93&search_field=all_fields&q=ephemera&utm_campaign=bento&utm_content=bento_see_more_link&utm_source=library.duke.edu&utm_medium=referral , 07.02.2020.
Michigan Ann-Arbor Üniversitesi Kütüphanesi	Ephemera – Catalog - Library Search, (Çevrimiçi) https://search.lib.umich.edu/catalog?query=ephemera&library=All+libraries , 07.02.2020.
Northwestern Üniversitesi Kütüphanesi	NU Libraries Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://search.library.northwestern.edu/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=NWU&vid=NULVNEW&mfacet=level,include,available,1&lang=en_US&offset=0 , 07.02.2020.
Tsinghua Üniversitesi Kütüphanesi	Primo by Ex-libris – ephemera, (Çevrimiçi) https://tsinghua-primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=print_scope&vid=86THU&lang=en_US&offset=0 , 07.02.2020.
Peking Üniversitesi Kütüphanesi	Results for ephemera, (Çevrimiçi) http://pku.summon.serialssolutions.com/en/search?s.q=ephemera#!/search?ho=t&fvf=SourceType,Library%20Catalog,f&l=en&q=ephemera , 07.02.2020.
National University of Singapore Kütüphanesi	Results for ephemera - NUS Libraries, (Çevrimiçi) http://nus.summon.serialssolutions.com/search?s.q=ephemera&s.fvf%5B%5D=ContentType,Newspaper%20Article,t&s.fvf%5B%5D=ContentType,Book%20Review,t#!/search?ho=t&fvf=ContentType,Newspaper%20Article,t%7CCo

	ContentType,Book%20Review,t%7CSourceType,Library%20Catalog,f&l=en&q=ephemera, 07.02.2020.
Washington Üniversitesi Kütüphanesi	Ephemera, UW Libraries Search, (Çevrimiçi) https://alliance-primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=all&vid=UW&mfacet=tlevel,include,available\$\$IUW,1&lang=en_US , 07.02.2020.
Carnegie Mellon Üniversitesi Kütüphanesi	Ex Libris Discovery – ephemera, (Çevrimiçi) https://cmu.primo.exlibrisgroup.com/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&vid=01CMU_INST:01CMU&facet=tlevel,include,available_p&facet=rtype,include,archival_materials&mode=Basic&offset=0 , 07.02.2020.
London School of Economics and Political Science Kütüphanesi	Library Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://librarysearch.lse.ac.uk/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=CSCOP_ALL&vid=44LSE_VU1&facet=tlevel,include,available&offset=0 , 07.02.2020.
New York Üniversitesi Kütüphanesi	BobCat - ephemera, (Çevrimiçi) https://bobcat.library.nyu.edu/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=all&search_scope=all&sortby=rank&vid=NYU&facet=tlevel,include,available&lang=en_US&mode=basic&offset=0 , 07.02.2020.
Edinburgh Üniversitesi Kütüphanesi	DiscoverEd – ephemera, (Çevrimiçi) https://discovered.ed.ac.uk/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&search_scope=default_scope&vid=44UOE_VU2&facet=tlevel,include,available&offset=0 , 07.02.2020.
California Üniversitesi, San Diego Kütüphanesi	UC San Diego / All Collec, (Çevrimiçi) http://roger.ucsd.edu/search/X?ephemera&=&Da=&Db=&

	searchscope=9&p=&m=h&SORT=D, 07.02.2020.
LMU Munich Üniversitesi Kütüphanesi	LMU University Library Online Catalogue, (Çevrimiçi) https://opac.ub.uni-muenchen.de/TouchPoint/search.do?methodToCall=selectLanguage&Language=en , 07.02.2020.
Melbourne Üniversitesi Kütüphanesi	University of Melbourne / All Locations, (Çevrimiçi) http://cat.lib.unimelb.edu.au/search~S30/X?SEARCH=(ephemera)&SORT=D&m=p , 07.02.2020.
British Columbia Üniversitesi Kütüphanesi	Results for ephemera, (Çevrimiçi) https://ubc.summon.serialssolutions.com/search?spellcheck=true&s.q=ephemera#!/search?ho=t&fvf=SourceType,Library%20Catalog,f&l=en&q=ephemera , 07.02.2020.
Hong Kong Üniversitesi Kütüphanesi	Find@HKUL – ephemera, (Çevrimiçi) https://julac.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&search_scope=My%20Institution&vid=HKU&facet=tlevel,include,available&mode=Basic&offset=0 , 07.02.2020.
King's College London Kütüphanesi	King's Library Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://librarysearch.kcl.ac.uk/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=EVERYTHING&vid=kings_v2&facet=rtype,include,archives&mfacet=tlevel,include,available,1&offset=0 , 07.02.2020.
Tokyo Üniversitesi Kütüphanesi	Utokyo OPAC, (Çevrimiçi) https://opac.dl.itc.u-tokyo.ac.jp/opac/opac_search/?amode=2&lang=1&kywd=ephemera , 07.02.2020.
École Polytechnique Fédérale de Lausanne Kütüphanesi	Primo by Ex-Libris – ephemera, (Çevrimiçi) https://beast-epfl.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=default_scope&vid=EPFL&lang=en_US&offset=0&facet=tlevel,exclude,open_access&facet=tlevel

	vel,exclude,on_campus, 07.02.2020.
Georgia Institute of Technology Kütüphanesi	Georgia Tech Library – ephemera, (Çevrimiçi) https://gatech-primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=default_scope&vid=01GALI_GIT&facet=tlevel,include,available\$\$I01GALI_GIT&lang=en_US&offset=0 , 07.02.2020.
Texas Austin Üniversitesi Kütüphanesi	UT Libraries Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://search.lib.utexas.edu/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&vid=01UTAU_INST:SEARCH&mfacet=tlevel,include,available_p,1&lang=en&offset=0 , 07.02.2020.
Karolinska Institute Kütüphanesi	reSEARCH ephemera, (Çevrimiçi) https://46kib-primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?vid=46KIB_VU1&lang=en_US&query=any,contains,ephemera&search_scope=CSCOP_EVERYTHING , 07.02.2020.
McGill Üniversitesi Kütüphanesi	Search results for McGill University Library, (Çevrimiçi) https://mcgill.on.worldcat.org/search?datasource=library_web&search_field=all_fields&search=true&database=all&scope=wz%3A12129&format=&clusterResults=on&func=find-b&find_code=WHD&find_code=WHD&find_code=WHD&q=&topLod=0&queryString=ephemera&find=Go , 07.02.2020.
Technical University of Munich Kütüphanesi	TUM OPAC, (Çevrimiçi) https://opac.ub.tum.de/TouchPoint/start.do?Query=-1%3D%22ephemera%22&View=tum&Language=en&Branch=0 , 07.02.2020.
Heidelberg Üniversitesi Kütüphanesi	HEIDI, (Çevrimiçi) https://katalog.ub.uni-heidelberg.de/cgi-

	bin/search.cgi?sess=87e5f0770e3c6e29cdc9d8cb42370ee6 &art=f&kat1=freitext&kat2=ti&kat3=au&op1=AND&op2=AND&var1=ephemera&var2=&var3=&ddon=fac_fsw, 07.02.2020.
KU Leuven Kütüphanesi	Limo – ephemera, (Çevrimiçi) https://limo.libis.be/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=all_content_tab&search_scope=ALL_CONTENT&vid=KULeuven&facet=tlevel,include,print_copies&lang=en_US&offset=0 , 07.02.2020.
Paris Sciences et Lettres – PSL Research University Paris Kütüphanesi	PSL – Explore – ephemera, (Çevrimiçi) http://beryl.univ-psl.fr/primo_library/libweb/action/search.do?fn=search&ct=search&initialSearch=true&mode=Basic&tab=default_tab&indx=1&dum=true&srt=rank&vid=33PSL_V1&frbg=&v1%28freeText0%29=ephemera&scp.scps=scope%3A%2833PSL-CNSAD%29%2Cscope%3A%2833PSL-EHESS%29%2Cscope%3A%2833PSL-PSL_OMEKA%29%2Cscope%3A%2833PSL-PSL_DRUPAL%29%2Cscope%3A%2833PSL-MINES%29%2Cscope%3A%2833PSL-EFEO%29%2Cscope%3A%2833PSL-CNSMDP%29%2Cscope%3A%2833PSL-CHIMIE%29%2Cscope%3A%2833PSL%29%2Cscope%3A%28%22DAU%22%29%2Cscope%3A%2833PSL-CDF%29%2Cscope%3A%2833PSL-ENS%29%2Cscope%3A%28%2233PSL-OBSERV%22%29%2Cscope%3A%28%2233PSL-ESPCI%22%29%2Cscope%3A%2833PSL-CURIE%29%2Cscope%3A%2833PSL-ENSBA%29%2Cscope%3A%28%2233PSL-ENC%22%29%2Cscope%3A%2833PSL-PSL_STAR%29%2Cscope%3A%2833PSL-

	PSL_SFX%29%2Cscope%3A%28%2233PSL-EPHE%22%29%2Cscope%3A%2833PSL-ENSAD%29%2Cprimo_central_multiple_fe, 07.02.2020
Hong Kong University of Science and Technology Kütüphanesi	PowerSearch – ephemera, (Çevrimiçi) https://julac.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&search_scope=HKUST_catalog_primo&vid=HKUST&facet=tlevel,include,available&offset=0 , 07.02.2020.
Illinois at Urbana-Champaign Üniversitesi Kütüphanesi	Library Resource Finder : Search Results, (Çevrimiçi) https://vufind.carli.illinois.edu/vf-uiu/Search/Home?lookfor=ephemera&type=all&start_over=1&submit=Find&search=new , 07.02.2020.
Nanyang Technological University, Singapore Kütüphanesi	NTU OneSearch – ephemera, (Çevrimiçi) https://ntu-sp.primo.exlibrisgroup.com/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&vid=65NTU_INST:65NTU_INST&mfacet=tlevel,include,available_p,1 , 07.02.2020.
Australian National University Kütüphanesi	Results for ephemera, (Çevrimiçi) https://anu.summon.serialssolutions.com/search?q=ephemera&button3=GO#!/search?ho=t&fvf=SourceType,Library%20Catalog,f%7CContentType,Manuscript,f&l=en&q=ephemera&button3=GO , 07.02.2020.
Wisconsin – Madison Üniversitesi Kütüphanesi	Ephemera : CatalogSearch, (Çevrimiçi) https://search.library.wisc.edu/search/system?filter%5Bfacets%5D%5Bdocument_types_facet%7EMixed+Materials%5D=yes&filter%5Bfacets%5D%5Bphysical_facet%7Etrue%5D=yes&q=ephemera , 07.02.2020.
Washington University in St. Louis Kütüphanesi	WU Libraries / Danforth, (Çevrimiçi) https://catalog.wustl.edu/search~S2/X?SEARCH=(ephemera)&SORT=D&m=p , 07.02.2020.

Brown Üniversitesi Kütüphanesi	Brown University Library Search Search Results, (Çevrimiçi) https://search.library.brown.edu/catalog?f%5Baccess_facet%5D%5B%5D=At+the+library&q=ephemera&search_field=all_fields , 07.02.2020.
North Carolina at Chapel Hill Üniversitesi Kütüphanesi	Search Results, (Çevrimiçi) https://catalog.lib.unc.edu/?all_fields=ephemera&author=&f%5Bresource_type_f%5D%5B%5D=Archival+and+manuscript+material&f_inclusive%5Baccess_type_f%5D%5B%5D=At+the+Library&isbn_issn=&op=AND&option=catalog&publisher=&range%5Bpublication_year_isort%5D%5Bbegin%5D=&range%5Bpublication_year_isort%5D%5Bend%5D=&search_field=advanced&series_statement=&sort=score+desc%2C+publication_year_isort+desc%2C+title_sort_ssort_single+asc&subject=&title= , 07.02.2020.
California Üniversitesi, Davis Kütüphanesi	Library search – ephemera, (Çevrimiçi) https://search.library.ucdavis.edu/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=everything_scope&vid=01UCD_V1&facet=tlevel,include,available&lang=en_US&mode=Basic&offset=0 , 07.02.2020.
Manchester Üniversitesi Kütüphanesi	Ex Libris Discovery – ephemera, (Çevrimiçi) https://www.librarysearch.manchester.ac.uk/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&sortby=rank&vid=44MAN_INST:MU_NUI&mfacet=tlevel,include,available_p,1&mode=basic&pcAvailability=false , 07.02.2020.
California Üniversitesi, Santa Barbara Kütüphanesi	UCSB Library Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&search_scope=default_scope&vid=UCSB&facet=rtype,include,archiv

	es_manuscripts&mfacet=tlevel,include,available,1&offset=0, 07.02.2020.
Chinese University of Hong Kong Kütüphanesi	CUHK Library Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://julac.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=All&sortby=rank&vid=CUHK&mfacet=tlevel,include,available,1&lang=en_US , 07.02.2020.
Wageningen University & Research Kütüphanesi	Search Results for WUR Library, (Çevrimiçi) https://wur.on.worldcat.org/search?databaseList=2375%2C2056%2C2572%2C2274%2C3384%2C2272%2C2051%2C2271%2C2270%2C2328%2C1931%2C1875%2C2005%2C2269%2C3313%2C2267%2C2223%2C1672%2C2662%2C3652%2C239%2C638%2C3879%2C1834%2C4069%2C2221%2C3374%2C2262%2C3450%2C2260%2C2281%2C1666%2C1941%2C2897%2C2214%2C2236%2C2059%2C2278%2C3201%2C3909%2C2057%2C3421%2C2277%2C1847%2C3988%2C3209&queryString=ephemera , 07.02.2020.
Sydney Üniversitesi Kütüphanesi	Library search – ephemera, (Çevrimiçi) https://sydney.primo.exlibrisgroup.com/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&vid=61USYD_INST:sydney&facet=tlevel,include,available_p&facet=rtype,include,images&mode=basic&offset=0 , 07.02.2020.
Boston Üniversitesi Kütüphanesi	BU Libraries Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://buprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=default_scope&sortby=rank&vid=BU&facet=tlevel,include,available&lang=en_US&mode=Basic&offset=0 , 07.02.2020.

Amsterdam Üniversitesi Kütüphanesi	CataloguePlus – ephemera, (Çevrimiçi) https://lib.uva.nl/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=everything&search_scope=DN_and_CI_and_PURE&vid=31UKB_UAM1_INST:UVA&offset=0&ubaf orm-query=ephemera&UBA tab=0 , 07.02.2020.
Southern California Üniversitesi Kütüphanesi	USC Libraries Search and Catalog – ephemera, (Çevrimiçi) https://uosc.primo.exlibrisgroup.com/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&sortby=rank&vid=01USC_INST:01USC&facet=tlevel,include,available_p&lang=en&mode=Basic&offset=0 , 07.02.2020.
Seul National University Kütüphanesi	Primo by Ex Libris – ephemera, (Çevrimiçi) https://primoapac01.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=all&search_scope=ALL&vid=82SNU&mfacet=tlevel,include,available,1&lang=en_US , 07.02.2020.
Kyoto Üniversitesi Kütüphanesi	KULINE, (Çevrimiçi) https://kuline.kulib.kyoto-u.ac.jp/index.php?action=pages_view_main&active_action=v3search_view_main_init&block_id=286&tab_num=0&search_mode=simple&op_param=srhRevTagFlg%3Dtrue%26words%3Dephemera#v3search_view_main_init , 07.02.2020.
Queensland Üniversitesi Kütüphanesi	UQ Library Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://search.library.uq.edu.au/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=61uq_all&search_scope=61UQ_All&sortby=rank&vid=61UQ&facet=rtype,exclude,newspaper_articles&facet=rtype,exclude,reviews&facet=tlevel,include,physical_items&offset=0 , 07.02.2020.

Delft University of Technology Kütüphanesi	Search Results for TU Delft, (Çevrimiçi) https://tudelft.on.worldcat.org/search?queryString=ephemera , 07.02.2020.
Leiden Üniversitesi Kütüphanesi	Catalogue - Leiden University Libraries – ephemera, (Çevrimiçi) https://catalogue.leidenuniv.nl/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=all_content&search_scope=All_Content&vid=UBL_V1&facet=level,include,available&lang=en_US&offset=0 , 07.02.2020.
Erasmus University Rotterdam Kütüphanesi	Search Results for Erasmus University Rotterdam, (Çevrimiçi) https://eur.on.worldcat.org/search?sortBy=LIBRARY&databaseList=10052%2C2198%2C2274%2C3561%2C1060%2C2229%2C1931%2C3837%2C233%2C10658%2C1653%2C1697%2C2269%2C2268%2C3313%2C2662%2C3036%2C239%2C3950%2C638%2C2507%2C1978%2C3834%2C10060%2C4069%2C3374%2C1271%2C2237%2C2038%2C2236%2C1982%2C203%2C3841%2C3967%2C2375%2C2572%2C2175%2C3384%2C3382%2C1082%2C1910%2C3538%2C2006%2C2369%2C3018%2C3577%2C2443%2C3652%2C3976%2C2264%2C2462%2C2263%2C2261%2C2260%2C3195%2C143%2C1842%2C2215%2C2259%2C2897%2C3589%2C3225%2C1609%2C10046%2C946%2C3986%2C1847%2C3988&queryString=kw%3A%28ephemera%29&changedFacet=scope&overrideStickyFacetDefault=&selectSortKey=LIBRARY&clusterResults=on&scope=wz%3A9292&format=all&year=all&yearFrom=&yearTo=&author=all&database=all&language=all&topic=all , 07.02.2020.
Ohio State Üniversitesi Kütüphanesi	Discover, (Çevrimiçi) https://library.osu.edu/discover#/bibs?q=ephemera&from=0&size=3&facets=%5B%5D&articleFacets=%5B%5D&o

t=0, 07.02.2020.

Monash Üniversitesi
Kütüphanesi

Search, Monash University – ephemera, (Çevrimiçi)
https://monash.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=au_everything&vid=MONUI&mfacet=tlevel,include,available,1&lang=en_US&mode=basic,
07.02.2020.

Utrecht Üniversitesi
Kütüphanesi

Search Results for Utrecht University Library, (Çevrimiçi)
<https://utrechtuniversity.on.worldcat.org/search?sortBy=LIBRARY&databaseList=2474%2C3441%2C2198%2C2274%2C2273%2C2194%2C2229%2C1931%2C3959%2C3557%2C2269%2C3313%2C2267%2C2662%2C3036%2C4126%2C3950%2C638%2C2507%2C1978%2C3879%2C4062%2C4065%2C4023%2C3374%2C3572%2C3450%2C3250%2C283%2C2281%2C3969%2C3448%2C1941%2C3205%2C2237%2C1862%2C2038%2C2236%2C2433%2C1982%2C2796%2C2795%2C2233%2C3967%2C2056%2C2375%2C2175%2C3583%2C3384%2C3582%2C2051%2C3261%2C2328%2C3218%2C1953%2C1875%2C3018%2C2369%2C2006%2C2401%2C2005%2C1674%2C3410%2C1672%2C3652%2C4026%2C3654%2C4028%2C409%2C3976%2C2407%2C3539%2C1834%2C2221%2C3155%2C2462%2C3551%2C2264%2C3275%2C2262%2C3195%2C2260%2C1920%2C2217%2C2897%2C2259%2C3589%2C2895%2C3225%2C2178%2C3909%2C3986%2C1847%2C3988&queryString=ephemera&changedFacet=scope&overrideStickyFacetDefault=&selectSortKey=LIBRARY&scope=wz%3A9286&format=all&year=all&yearFrom=&yearTo=&author=all&topic=all&database=all&language=all>, 07.02.2020.

Warwick Üniversitesi Kütüphanesi	Advanced Keyword Search, (Çevrimiçi) https://webcat.warwick.ac.uk/search~S1/X?SEARCH=(ephemera)&searchscope=1&SORT=D&m=b , 07.02.2020.
Penn State Üniversitesi Kütüphanesi	Catalog Results – Keyword Anywhere ephemera, (Çevrimiçi) https://cat.libraries.psu.edu/uhtbin/cgisirsi/?ps=7tfw2H9867/UP-PAT/X/123 , 07.02.2020.
Minnesota Üniversitesi Kütüphanesi	Libraries of the U of M - ephemera, (Çevrimiçi) https://primo.lib.umn.edu/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&search_scope=mncat_discovery&vid=TWINCITIES&facet=rtype,include,archive&mfacet=tlevel,include,available,1&lang=en_US&offset=0 , 07.02.2020.
Charité - Universitätsmedizin Berlin Üniversitesi Kütüphanesi	Primo Charité – ephemera, (Çevrimiçi) https://fu-berlin.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&query=&tab=fub_cha_local&search_scope=charite_all&sortby=rank&vid=FUB_CHA&facet=tlevel,include,printmedien&lang=de_DE&mode=Basic&offset=0 , 07.02.2020.
Emory Üniversitesi Kütüphanesi	Emory University Libraries – ephemera, (Çevrimiçi) http://discovere.emory.edu/primo_library/libweb/action/dlSearch.do?ct=facet&fctN=facet_tlevel&fctV=available&rfnGrp=show_only&vid=discovere&institution=EMORY&ct=search&vl(4439115UI0)=any&query=any%2Ccontains%2Cephemera&fn=search&indx=1&libsearch=woodruff&dscnt=0&scp.scps=scope%3A%28repo%29%2Cscope%3A%2801EMORY_ALMA%29%2CEmory_PrimoThirdNode&vl(freeText0)=ephemera&dsmtp=1581074640489 , 07.02.2020.
University of Science and Technology of	(Çevrimiçi), http://opac.lib.ustc.edu.cn/opac/search_adv_result.php?sTy

China Kütüphanesi	pe0=any&q0=ephemera&with_ebook=&csrf_token=9a6P3%2F%7BH%3B9, 07.02.2020.
Sarbonne Üniversitesi Kütüphanesi	Encore – ephemera, (Çevrimiçi) http://encore.biu.sorbonne.fr/iii/encore/search/C__Sephemera__Ff%3Afacetavailability%3Atrue%3Atrue%3A%C3%A0%20la%20biblioth%C3%A8que%3A%3A__Orightresult__X0?lang=frf&suite=cobalt , 07.02.2020.
Michigan State Üniversitesi Kütüphanesi	MSU Libraries All Locations, (Çevrimiçi) http://catalog.lib.msu.edu/search~/X?search=ephemera , 07.02.2020.
Montreal Üniversitesi Kütüphanesi	Atrium – ephemera, (Çevrimiçi) https://atrium.umontreal.ca/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=Tout_sauf_articles&sortby=rank&vid=UM&facet=tlevel,include,available&lang=en_US&offset=0 , 07.02.2020.
Freiburg Üniversitesi Kütüphanesi	Katalog plus, (Çevrimiçi) https://katalog.ub.uni-freiburg.de/opac/RDSIndex/Search?lookfor=ephemera&source=homepage , 07.02.2020.
Bristol Üniversitesi Kütüphanesi	Search Results for University of Bristol Library, (Çevrimiçi) https://bris.on.worldcat.org/external-search?queryString=ephemera&clusterResults=on&stickyFacetsChecked=on , 07.02.2020.
Purdue Üniversitesi Kütüphanesi	Purdue Library Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://purdue-primo-prod.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=purdue_institution_scope&vid=catalog&facet=rtype,include,mixed_materials&offset=0 , 07.02.2020.

Sungkyunkwan (SKKU) Üniversitesi Kütüphanesi	Search result, (Çevrimiçi) https://lib.skku.edu/en/#/search/total/si?all=1%7Ck%7Ca%7Cephemera , 07.02.2020.
Zurich Üniversitesi Kütüphanesi	Rechercheportal – ephemera, (Çevrimiçi) https://www.recherche-portal.ch/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=default_scope&vid=ZAD&facet=tlevel,include,available&facet=rtype,include,images&lang=de_DE&offset=0 , 07.02.2020.
Maryland, College Park Üniversitesi Kütüphanesi	USMAI Modify Search, (Çevrimiçi) <a "="" href="https://catalog.umd.edu/F/?func=short-refine-exec&set_number=690815&request_op=AND&find_code=WRD&request=ephemera&x=18&y=5&filter_code_4=WTY&filter_request_4=AM&filter_code_1=WLN&filter_request_1=&filter_code_2=WYR&filter_request_2=&filter_code_3=WYR&filter_request_3=">https://catalog.umd.edu/F/?func=short-refine-exec&set_number=690815&request_op=AND&find_code=WRD&request=ephemera&x=18&y=5&filter_code_4=WTY&filter_request_4=AM&filter_code_1=WLN&filter_request_1=&filter_code_2=WYR&filter_request_2=&filter_code_3=WYR&filter_request_3= , 07.02.2020.
Tübingen Üniversitesi Kütüphanesi	Search results – ephemera, (Çevrimiçi) https://rds-tue.ibs-bw.de/opac/RDSIndex/Search?lookfor=ephemera&type=allfields&filter%5B%5D=%7Ezj_facet%3A%2221%22 , 07.02.2020
École Polytechnique Kütüphanesi	Bibliographic database, (Çevrimiçi) https://bibli-aleph.polytechnique.fr/F/7YJFU6NACBT3HRPFQ37J8EEQ5S9GXPBUEMKKB1M9YARMGIJJPJ-32232?func=find-b&request=ephemera&find_code=WRD&adjacent=N&x=0&y=0&local_base=archw , 07.02.2020.
Basel Üniversitesi Kütüphanesi	Swissbib : Results – ephemera, (Çevrimiçi) https://baselbern.swissbib.ch/Search/Results?lookfor=ephemera&type=AllFields&limit=20 , 07.02.2020.
Dartmouth College Kütüphanesi	Search - Dartmouth Library – ephemera, (Çevrimiçi) https://search.library.dartmouth.edu/discovery/search?q=ep

	hemera&op=Search&facet=&vid=01DCL_INST:01DCL&tab=All&search_scope=MyInst_and_CI&mode=basic&displayMode=full&bulkSize=10&highlight=true&dum=true&query=any,contains,ephemera&displayField=all&pcAvailabilityMode=true, 07.02.2020.
California Üniversitesi, Irvine Kütüphanesi	UCI Library Search – ephemera, (Çevrimiçi) https://uci.primo.exlibrisgroup.com/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=LibraryCatalog&search_scope=MyInstitution&sortby=rank&vid=01CDL_IRV_INST:UCI&facet=tlevel,include,available_p&offset=0 , 07.02.2020.
Helsinki Üniversitesi Kütüphanesi	Ephemera – Search Results – Helka, (Çevrimiçi) https://helka.finna.fi/Search/Results?lookfor=ephemera&lng=en-gb , 07.02.2020.
Lund Üniversitesi Kütüphanesi	Results list – ephemera, (Çevrimiçi) https://eds.b.ebscohost.com/eds/results?vid=0&sid=4cfed4c5-39dc-42f3-955e-ed3ad2b24edd%40pdc-v-sessmgr06&bquery=ephemera&bdata=JmNsaTA9RIQxJmNsdjA9WSZ0eXBIPtAmc2VhcmNoTW9kZT1BbmQmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZSZzY29wZT1zaXRl , 07.02.2020.
Glasgow Üniversitesi Kütüphanesi	Results for ephemera – search, (Çevrimiçi) https://glasgow.summon.serialssolutions.com/?s.q=ephemera&s.cmd=addFacetValueFilters%28ContentType%2CNewspaper+Article%2C%7CcontentType%2CBook+Review%2C%29#!/search?ho=t&fvf=ContentType,Newspaper%20Article,t%7CcontentType,Book%20Review,t%7CSourceType,Library%20Catalog,f%7CcontentType,Archival%20Material,f&l=en-UK&q=ephemera , 07.02.2020.
RWTH Aachen Üniversitesi Kütüphanesi	RWTH Aachen, (Çevrimiçi) https://index.ub.rwth-aachen.de/TouchPointClient_touchpoint/search.do?methodToCall=submitButtonCall&CSId=285N115Se4055869ea6

19cb734cb950a4be82186ae3653ee&methodToCallParameter=submitSearch&refine=false&submitButtonCall_submitSearch=Suchen&searchCategories%5B0%5D=-1&searchString%5B0%5D=ephemera&combinationOperator%5B1%5D=AND&searchCategories%5B1%5D=100&searchString%5B1%5D=&combinationOperator%5B2%5D=AND&searchCategories%5B2%5D=200&searchString%5B2%5D=&selectedBranchView=0&numberOfHits=25&rememberList=-1&timeOut=120&considerSearchRestriction=1&dbSelection%5B0%5D=2&dbSelection%5B1%5D=26, 07.02.2020.

EK 3 – Milli Kütüphane Katalogları Tarama Sayfaları Adresleri

Avustralya Milli Kütüphanesi	Search Results, (Çevrimiçi) https://catalogue.nla.gov.au/Search/Home?lookfor=ephemera&submit=Submit+search+query , 08.02.2020.
Almanya Milli Kütüphanesi	DNB, Katalog der Deutschen Nationalbibliothek (Çevrimiçi) https://portal.dnb.de/opac.htm?method=simpleSearch&query=ephemera , 08.02.2020.
ABD Kongre Kütüphanesi	LC Catalog – Titles List, (Çevrimiçi) https://catalog.loc.gov/vwebv/search?searchArg1=ephemera&argType1=all&searchCode1=GKEY&searchType=2&combine2=and&searchArg2=&argType2=all&searchCode2=GKEY&combine3=and&searchArg3=&argType3=all&searchCode3=GKEY&year=1520-2020&fromYear=&toYear=&location=all&place=all&type=p%3F&language=all&recCount=25 , 08.02.2020.
Angola Milli Kütüphanesi	National Library of Angola, (Çevrimiçi) http://www.nationallibraryofangola.org/ , 08.02.2020.
Arjantin Milli Kütüphanesi	Biblioteca Nacional, (Çevrimiçi) https://catalogo.bn.gov.ar/F/76TRE1IM6A4ILS9TX5B96QSD2FN32132QA2T1HGCF2LNQ8DA1D-54337?func=find-c&ccl_term=%28WRD+%3D+%28ephemera+%29+%29+and+%28WFM+%3D+%28AR+%29+%29&local_base=GENER , 08.02.2020.
Arnavutluk Milli Kütüphanesi	ADLIB Internet Server, (Çevrimiçi) http://www.bksh.al/Katalogu/library/wwwopac/wwwroot/beginner/index_gb.html , 08.02.2020.
Avusturya Milli Kütüphanesi	ÖNB QuickSearch - ephemera, (Çevrimiçi) https://search.onb.ac.at/primo-

	explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default _tab&search_scope=ONB_gesamtbestand&vid=ONB&facet=rtype,include,Handschrift&lang=en_US&mode=basic&offset=0, 08.02.2020.
Azerbaycan Milli Kütüphanesi	Search, (Çevrimiçi) http://ek.anl.az/search/query?term_1=ephemera&theme=e-katalog , 08.02.2020.
Belarus Milli Kütüphanesi	Search, (Çevrimiçi) https://www.nlb.by/search/?q=ephemera , 08.02.2020.
Belçika Milli Kütüphanesi	Ephemera - Search, (Çevrimiçi) https://opac.kbr.be/Library/search.aspx?SC=DEFA&QUERY=ephemera&_lg=en-GB#/Search/(query:(CloudTerms:!),FacetFilter:%7B%7D,ForceSearch:!,Page:0,PageRange:3,QueryGuid:'5734adf9-70d9-4efe-af75-4ebec5620612',QueryString:ephemera,ResultSize:20,ScenarioCode:DEFA,ScenarioDisplayMode:display-standard,SearchLabel:',SearchTerms:ephemera,SortField:!,n,SortOrder:0,TemplateParams:(Scenario:',Scope:Library,Size:!,n,Source:',Support:'),UseSpellChecking:!,n)) , 08.02.2020.
Bolivya Milli Kütüphanesi	National Library of Bolivia, (Çevrimiçi) http://www.nationallibraryofbolivia.org/ , 08.02.2020.
Bosna Hersek Milli Kütüphanesi	On-line katalog NUBBIH, (Çevrimiçi) https://www.nub.ba/usluge/za-korisnike/online-katalog , 08.02.2020.
Brezilya Milli Kütüphanesi	Terminal, (Çevrimiçi) http://acervo.bn.br/sophia_web/Errors/Error404 , 08.02.2020.
Brunei Milli Kütüphanesi	(Çevrimiçi) https://www.librarybrunei.gov.bn/library/ , 08.02.2020.

Bulgaristan Milli Kütüphanesi	Search Results ephemera, (Çevrimiçi) https://plus.bg.cobiss.net/opac7/bib/search?q=ephemera&db=cobib&mat=allmaterials , 08.02.2020.
Çek Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi	NKC Results List, (Çevrimiçi) https://aleph.nkp.cz/F/UF8AU8S7HUXSIN33QH81NERML4VRL5SDYR2SJH6M5TIH4AUA7J-51082?func=find-b&find_code=WRD&x=0&y=0&request=ephemera&filter_code_1=WTP&filter_request_1=&adjacent=N , 08.02.2020.
Çin Halk Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi	Wenjin Search , (Çevrimiçi) http://find.nlc.cn/search/doSearch?query=ephemera&secQuery=&actualQuery=ephemera&searchType=2&docType=All&isGroup=isGroup&targetFieldLog=All%20fields&orderBy=RELATIVE#chkItemIdx--%E5%9B%BE%E4%B9%A6%2C5b82fd5b376fe9132acf510591e231f5%7C%7Cquery--ephemera%7C%7CsecQuery--%7C%7CactualQuery--ephemera%20mediatype%3A(0)%20%20%7C%7Cpageno--2%7C%7CorderBy--RELATIVE%7C%7CqueryField--%7C%7CfldText--%0A%20%0A%E5%85%A8%E9%83%A8%E6%A3%80%E7%B4%A2%E5%AD%97%E6%AE%B5%7C%7CisGroup--isGroup%7C%7Cshowcount--0%7C%7CdocType--All%7C%7CtargetField--%7C%7CtargetFieldLog--All%20fields%7C%7CorginQuery--ephemera , 09.02.2020.
Danimarka Milli Kütüphanesi	Det Kgl. Bibliotek - ephemera, (Çevrimiçi) https://soeg.kb.dk/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=Everything&search_scope=MyInst_and_CI&vid=45KBDK_KGL:KGL&facet=tlevel,include,available_p&lang=da&offset=0 , 09.02.2020.

Endonezya Milli Kütüphanesi	Search Results - ephemera, (Çevrimiçi) https://onesearch.id/Search/Results?lookfor=ephemera&type=AllFields , 09.02.2020.
Ermenistan Milli Kütüphanesi	Koha Online Catalog, (Çevrimiçi) http://armunicat.nla.am/cgi-bin/koha/opac-search.pl?searchform=idx&q=ephemera&x=0&y=0 , 09.02.2020.
Estonya Milli Kütüphanesi	Online Catalogue ESTER, (Çevrimiçi) https://www.ester.ee/search~S1/X?NOSRCH=(ephemera)&searchscope=1&m=g&SORT=D&SUBKEY=(ephemera) , 09.02.2020.
Fas Krallığı Milli Kütüphanesi	Catalogue BNRM Recherche Simple, (Çevrimiçi) http://bnrm.ma:8000/cgi-bin/gw_2011_1_4_4/chameleon?sessionid=2020051110400030463&skin=bnrm&lng=fr&inst=consortium&host=localhost%2b1111%2bDEFAULT&patronhost=localhost%201111%20DEFAULT&search=SCAN&function=SEARCHSCR&sourcscreen=INITREQ&pos=1&rootsearch=KEYWORD&elementcount=1&u1=0&submit=TabData , 09.02.2020.
Finlandiya Milli Kütüphanesi	Ephemera, (Çevrimiçi) https://kansalliskirjasto.finna.fi/Search/Results?filter%5B0%5D=%7Eformat%3A%220%2FOther%2F%22&lookfor=ephemera+NOT+%28building%3A1%2FNLF%2Farto%2F%29&type=AllFields&lng=en-gb#fikka.4172677 , 09.02.2020.
Fransa Milli Kütüphanesi	Recherche simple ephemera, (Çevrimiçi) https://catalogue.bnf.fr/rechercher.do?motRecherche=ephemera&critereRecherche=0&depart=0&facetteModifiee=ok , 09.02.2020.
Gürcistan Ulusal	National Parliamentary Library of Georgia, (Çevrimiçi)

Parlemento Kütüphanesi	https://catalog.nplg.gov.ge/search~\$1*eng/Xephemera , 09.02.2020.
Hırvatistan Milli Kütüphanesi	Scanned Alphabetical Card Catalogue, (Çevrimiçi) https://www.nsk.hr/en/sken-kat-na-eng/# , 09.02.2020.
Hindistan Milli Kütüphanesi	VTLS Chameleon iPortal, (Çevrimiçi) http://opac.nationallibrary.gov.in/cgi-bin/gw/chameleon , 09.02.2020.
Hollanda Milli Kütüphanesi	Welcome, (Çevrimiçi) http://opc4.kb.nl/DB=1/SET=1/TTL=1/CMD?ACT=SRCH&ACT0=SRCH&MATCFILTER=Y&MATCSET=Y&NOSCAN=Y&PARSE_MNEMONICS=N&PARSE_OPWORDS=N&PARSE_OLDSETS=N&screen_mode=search&IKT0=1016&TRM0=ephemera&ACT1=*&IKT1=4&TRM1=&ACT2=*&IKT2=1016&TRM2=&ACT3=*&IKT3=1016&TRM3=&SRT=YOP&ADI_JVU=&ADI_MAT=L , 09.02.2020.
Irak Milli Kütüphanesi	Iraqi Book and Documentation House, (Çevrimiçi) http://www.iraqnla-iq.com/opac/index.php?q=ephemera&bInvia=Search&hl=ara , 09.02.2020.
İngiltere Milli Kütüphanesi	Explore the British Library Search ephemera, (Çevrimiçi) http://explore.bl.uk/primo_library/libweb/action/dlSearch.do?vid=BLVU1&institution=BL&search_scope=LSCOP-ALL&query=any,contains,ephemera&tab=local_tab , 09.02.2020.
İrlanda Milli Kütüphanesi	Search Results - ephemera, (Çevrimiçi) http://catalogue.nli.ie/Search/Results?lookfor=ephemera&type=AllFields&submit=AIMSIGH , 09.02.2020.
İspanya Milli Kütüphanesi	Catalog of the National Library of Spain, (Çevrimiçi) http://catalogo.bne.es/uhtbin/cgisirsi/x/x/0/123 , 09.02.2020.

İsrail Milli Kütüphanesi	Israeli National Library, (Çevrimiçi) https://merhav.nli.org.il/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=Local&vid=NLI&mfacet=tlevel,include,order_to_RR,1&lang=en_US , 09.02.2020.
İsveç Milli Kütüphanesi	About the Collections, (Çevrimiçi) https://www.kb.se/in-english/loans-and-services/about-the-collections.html#item-41a6193e416da9cf7d82b2 , 10.02.2020.
İsviçre Milli Kütüphanesi	Helveticat – ephemera, (Çevrimiçi) https://www.helveticat.ch/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=LibraryCatalog&search_scope=MyInstitution&vid=41SNL_51_INST:helveticat&facet=rtype,include,images&lang=en&offset=0 , 10.02.2020.
İtalya - Floransa Ulusal Merkez Kütüphanesi	Ricerca libera, (Çevrimiçi) https://opac.bncf.firenze.sbn.it/opac/controller.jsp?action=search_base&search_base=search&query_fieldname_1=keywords&Submit=Cerca&query_querystring_1=ephemera , 10.02.2020.
İzlanda Milli Kütüphanesi	Leitir.is - ephemera, (Çevrimiçi) https://leitir.is/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&search_scope=ICE&vid=ICE&lang=en_US&offset=0 , 10.02.2020.
Jamaika Milli Kütüphanesi	Search Results for National Library for Jamaica, (Çevrimiçi) https://nlj.on.worldcat.org/search?sortKey=LIBRARY&databaseList=&queryString=ephemera&changedFacet=scope&overrideStickyFacetDefault=&selectSortKey=LIBRARY&scope=wz%3A42623&format=all&year=all&yearFrom=&yearTo=&author=all&topic=all&database=all&language=all , 10.02.2020.
Japonya Milli	Search Results for ephemera, (Çevrimiçi)

Kütüphanesi	https://kopkatalogs.lv/F/8F14RA36LR7GE15A7LJ1QPETMYGKD5VXRJY39MAJPKFPJKFAC-03266?func=find-b&request=ephemera&find_code=TIT&x=0&y=0&filter_code_1=WLN&filter_request_1=&filter_code_2=WYR&filter_request_2=&filter_code_3=WYR&filter_request_3=&filter_code_4=WFM&filter_request_4=, 07.02.2020.
Libya Milli Kütüphanesi	National Library of Libya, (Çevrimiçi) http://www.nllnet.net/ , 09.02.2020.
Lihtenştayn Milli Kütüphanesi	General catalog, (Çevrimiçi) http://aleph.bibliothek.li/F/EJJIF5234C2RCVQP7S11AEUQ2SXRLUYMV8STFA3KSE7MHJKKG-04984?func=find-b&find_code=WRD&request=ephemera&x=0&y=0&adjacent=N , 09.02.2020.
Litvanya Milli Kütüphanesi	Search, (Çevrimiçi) https://www.ibiblioteka.lt/libis-portal/document-search?iframe_q=ephemera&p_p_id=48_INSTANCE_Vr7o#pages/standart/document/search/search.jsf?locale=en_US&q=ephemera , 09.02.2020.
Lübnan Milli Kütüphanesi	The Lebanese National Library, (Çevrimiçi) http://bnl.gov.lb/English/index.html , 09.02.2020.
Lüksemburg Milli Kütüphanesi	A-z.lu – ephemera, (Çevrimiçi) https://a-z.lu/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=all_content&search_scope=All_content&sortby=rank&vid=BIBNET&facet=tlevel,include,available&lang=fr_FR&mode=Basic&offset=0 , 09.02.2020.
Macaristan Milli Kütüphanesi	LibriVision, (Çevrimiçi) http://nektar1.oszk.hu/LVbin/LibriVision/lv_view_records.html , 09.02.2020.
Malezya Milli	Portal Rasmi Perpustakaan Negara Malaysia, (Çevrimiçi)

Kütüphanesi	https://www.pnm.gov.my/ , 07.02.2020.
Malta Milli	Library - search result, (Çevrimiçi)
Kütüphanesi	https://www.maltalibraries.gov.mt/iguana/www.main.cls?p=*&v=c97386a2-914a-40c2-bd8d-df4c273175e6# , 07.02.2020.
Mauritius Milli	National Library, (Çevrimiçi) http://national-library.govmu.org/English/Pages/default.aspx , 09.02.2020.
Kütüphanesi	BNM Basic Search, (Çevrimiçi)
Meksika Milli	http://catalogo.iib.unam.mx/F/?func=find-b&find_code=WRD&request=ephemera&local_base=BNM&go=Buscar , 09.02.2020.
Kütüphanesi	Catalog BNRM (Çevrimiçi) http://catalog.bnmr.md/opac , 09.02.2020.
Moldova Milli	Site officiel de la Mediatheque de Monaco - ephemera,
Kütüphanesi	(Çevrimiçi)
Monako Milli	<a))"="" href="https://www.mediatheque.mc/Default/search.aspx?SC=DEFAULT&QUERY=ephemera&QUERY_LABEL=#/Search/(query:(InitialSearch:!t,Page:0,PageRange:3,QueryString:ephemera,ResultSize:-1,ScenarioCode:DEFAULT,SearchContext:0,SearchLabel:">https://www.mediatheque.mc/Default/search.aspx?SC=DEFAULT&QUERY=ephemera&QUERY_LABEL=#/Search/(query:(InitialSearch:!t,Page:0,PageRange:3,QueryString:ephemera,ResultSize:-1,ScenarioCode:DEFAULT,SearchContext:0,SearchLabel:")) , 07.02.2020.
Kütüphanesi	Ministry of Religious Affairs and Culture, (Çevrimiçi)
Mynamar Milli	http://www.nlm-npt.gov.mm/en/about-us/functions/ , 07.02.2020.
Kütüphanesi	NATLIB, (Çevrimiçi)
Namibiya Milli	http://www.nln.gov.na:8081/client/natlib1 , 09.02.2020.
Kütüphanesi	National Library of Nigeria, (Çevrimiçi)
Nijerya Milli	https://www.nln.gov.ng/ , 09.02.2020.
Kütüphanesi	National Library of Norway, (Çevrimiçi)
Norveç Milli	https://www.nb.no/en/the-national-library-of-norway/ , 09.02.2020.
Kütüphanesi	

Özbekistan Milli Kütüphanesi	Integrated Search, (Çevrimiçi) https://www.natlib.uz/search/tot/result?si=TOTAL&st=KWRD&lmst=&lmtsn=&lmt0=&q=ephemera , 09.02.2020.
Pakistan Milli Kütüphanesi	Online Public Access Catalogue, (Çevrimiçi) http://nlp.slims.pk/index.php?keywords=ephemera&search=search , 09.02.2020.
Panama Milli Kütüphanesi	absysNET Opac Biblioteca Nacional de Panama, (Çevrimiçi) http://biblos.binal.ac.pa/cgi-bin/abnetclwoe/O7068/IDd4be7681/NT1 , 09.02.2020.
Paraguay Milli Kütüphanesi	Biblioteca Nacional del Paraguay, (Çevrimiçi) http://bibliotecanacional.gov.py/ , 09.02.2020.
Peru Milli Kütüphanesi	Biblioteca Nacional de Peru, (Çevrimiçi) http://info.bnp.gob.pe/cgi-bin/abnetclwo/O8623/IDfd5edfe5/NT2 , 09.02.2020.
Polonya Milli Kütüphanesi	Ex Libris Discovery ephemera, (Çevrimiçi) https://katalogi.bn.org.pl/discovery/search?query=any,contains,ephemera&tab=LibraryCatalog&vid=48OMNIS_NL OP:48OMNIS_NLOP&lang=en&offset=0 , 09.02.2020.
Portekiz Milli Kütüphanesi	Biblioteca Nacional de Portugal, (Çevrimiçi) http://catalogo.bnportugal.pt/ipac20/ipac.jsp?session=158RW78L64955.202889&menu=search&aspect=basic_search&npp=20&ipp=20&spp=20&profile=bn&ri=&index=.GW&term=ephemera&x=0&y=0&aspect=basic_search , 09.02.2020.
Romanya Milli Kütüphanesi	Catalog general, (Çevrimiçi) http://aleph.bibnat.ro:8991/F/GPB6BYU8FIK5V3IKI83613UGX842FAPNKABAQLVLMTNILN436L-62700?func=find-b&request=ephemera&find_code=WRD&adjacent=Y&local_base=NOCIP&x=0&y=0&filter_code_1=WLN&filter_request_1=&filter_code_2=WYR&filter_request_2=&filter

	_code_3=WYR&filter_request_3=&filter_code_4=WFM&filter_request_4=&filter_code_5=WSL&filter_request_5=, 09.02.2020.
Rusya Milli Kütüphanesi	National Library of Russia, (Çevrimiçi) https://primo.nlr.ru/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=default_tab&vid=07NLR_VU1&facet=tlevel,include,physical_item&lang=en_US&offset=0 , 09.02.2020.
Samoa Milli Kütüphanesi	National Library of Samoa, (Çevrimiçi) http://www.nationallibraryofsamoa.org/ , 09.02.2020.
San Marino Milli Kütüphanesi	National Library of San Marino, (Çevrimiçi) http://www.nationallibraryofsanmarino.org/ , 09.02.2020.
Seyşeller Milli Kütüphanesi	Seychelles National Library Home Page, (Çevrimiçi) http://www.national-library.edu.sc/ , 09.02.2020.
Sırbistan Milli Kütüphanesi	Search results ephemera NBS, (Çevrimiçi) https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?q=ephemera&db=nbs&mat=allmaterials , 09.02.2020.
Singapur Milli Kütüphanesi	National Library Board, (Çevrimiçi) https://www.nlb.gov.sg/VisitUs/BranchDetails/tabid/140/bid/329/Default.aspx?branch=National+Library+%2f+Lee+Kong+Chian+Reference+Library , 09.02.2020.
Slovakya Milli Kütüphanesi	Search, (Çevrimiçi) https://chamo.kis3g.sk/search/query?term_1=ephemera&theme=snk , 09.02.2020.
Slovenya Milli Kütüphanesi	Search Results for NUK ephemra, (Çevrimiçi) https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/search?q=ephemera&db=nuk&mat=allmaterials&tyf=0_sgrad , 09.02.2020.
Sri Lanka Milli Kütüphanesi	OPAC National Library of Sri Lanka Catalog, (Çevrimiçi) http://220.247.247.85:8083/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=ephemera , 09.02.2020.
Suudi Arabistan King	King Fahd National Library, (Çevrimiçi)

Fahad Milli Kütüphanesi	https://kfnl.gov.sa/Ar/Pages/default.aspx , 09.02.2020.
Şili Milli Kütüphanesi	Discover the National Library - ephemera, (Çevrimiçi) http://descubre.bibliotecanacional.gob.cl/primo_library/libweb/action/search.do?jsessionid=915FC7ABB2A98C6B304C668D0CA17B44?fn=search&ct=search&initialSearch=true&mode=Basic&tab=bnc_tab&indx=1&dum=true&srt=rank&vid=BNC&frbg=&vl%28freeText0%29=ephemera&scp.scps=scope%3A%28bnc_aleph%29%2Cscope%3A%28bnc_memoria%29%2Cscope%3A%28BNC%29%2Cscope%3A%28bnc_impresa%29%2Cscope%3A%28bnc_digital%29 , 09.02.2020.
Tayland Milli Kütüphanesi	Primo by Ex Libris ephemera, (Çevrimiçi) http://www.search.nlt.go.th:1701/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&search_scope=ALEPH_MONO&vid=NLTOPAC&facet=tlevel,include,available&lang=en_US&offset=0 , 08.02.2020.
Türkiye Milli Kütüphanesi	OPAC, (Çevrimiçi) https://kasif.mkutup.gov.tr/OpacArama.aspx?Pgn=1&Ara=ephemera&Auth=undefined&AId=undefined&PbId=undefined&Dergi=undefined&PbBgYr=undefined&PbNdYr=undefined&Lngg=undefined&Sbjt=undefined&Dtl=undefined&DtSrc=0&SrcTp=undefined&SrcDrc=undefined&MakAut=undefined&AuthDer=undefined&MatN=undefined&MatTur=;;1660;;;&YEvi=undefined&YilFlt=undefined&GstS=undefined&fld=-1&Cond=undefined&Cond3=undefined&NvBar=1 , 08.02.2020.
Uganda Milli Kütüphanesi	National Library of Uganda, (Çevrimiçi) https://www.nlu.go.ug/ , 08.02.2020.
Uruguay Milli Kütüphanesi	Basic search, (Çevrimiçi)

Kütüphanesi	http://catalogo.bn.gub.uy/F?func=find-b-0&local_base=BNU01 , 07.02.2020.
Ürdün Milli Kütüphanesi	Quick search, (Çevrimiçi) http://opac.nl.gov.jo/uhtbin/cgisirsi.exe/?ps=vTw1dKVf1a/MAIN/16040002/60/502/X , 07.02.2020.
Vietnam Milli Kütüphanesi	Server error, (Çevrimiçi) http://42.112.40.170/opac/ , 08.02.2020.
Yeni Zelanda Milli Kütüphanesi	Ephemera, (Çevrimiçi) https://natlib-primo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?query=any,contains,ephemera&tab=catalogue&search_scope=ATL&vid=NLNZ&offset=0 , 08.02.2020.
Yunanistan Milli Kütüphanesi	Result list : ephemera, (Çevrimiçi) https://eds.b.ebscohost.com/eds/resultsadvanced?vid=9&sid=702ff5b8-1f85-422b-b6a2-f7c649e22ec1%40sessionmgr101&bquery=ephemera&bdata=JmNsaTA9RIQxJmNsdjA9WSZ0eXBIPtAmc2VhcmNoTW9kZT1TdGFuZGFyZCZzaXRIPWVkcylsaXZl , 07.02.2020.